

Yeezuu Krista lemim nynta kō MATIYEE a gōrsira ba

*Yeezuu Krista lemim nynta kō Matiyee a
gōrsira ba bī*

gasōore

Yeezuu Krista karındanyı Matiyee ı ci naa do ba. Nynta a mın̄ḡa ı yawōrsir, Yeezuu n a bir k'an zu a ı. Markı kan Likki kı y'a birle ḡ ı Levii. Zıfōrō do gōaa m.

Ci bı ba Matiyee ı zıfōrō kō ḡ y'a ba kristagōō wōō tō ma. K'a hınka ḡ nı a ı, gōaasıbabaa gusire lerbōrērō wōō kō yı Yeezuu Krista tō ma, bı, a m cir kō Woso ı k'a nyōō Israyel gōō wōō ma biisi tee... bı. (Matiyee 4.17).

A y'a hınkam cB i bı nō ı a ı, Yeezuu m bōmbōrezaa kō Woso a ler bō bı. (Matiyee 1.21). A y'a hınkam sō a ı, Zı Woso Nyı n Yeezuu m, bı, a ba n nı kan wōō kı dōmım haay amba a tō Emanuwel bı n n'a hınkam bı m. (Matiyee 1.23). A y'a hınkam sō a ı, Yeezuu a karındanyı nō haay nyōō durnya gōō haay ma kō ḡ nı lemim nynta pa da. (Matiyee 28.20). Bala, Yeezuu ı bōr Woso cirbē m, kō gōaa k'a nı sira kan ı bı n gası ı.

*Yeezuu yaabōō
(Likki 3.23-38)*

¹ Yeezuu yaabōō wōō ba n nı: Yeezuu ı yıre ı ı, cir *David Nyı m, Abraham do gōaa m sō.

² Abraham n Izakki yi,
 Izakki n Zakooob yi,
 Zakooob n Ziida kan a dannoo ki yi,
³ Ziida n Farees kan Zaaraa ki yi,
 η da m Tamaar m,
 Farees n Esrōm yi,
 Esrōm n Aram yi,
⁴ Aram n Aminadaab yi,
 Aminadaab n Naasōon yi,
 Naasōon n Salmōon yi,
⁵ Salmōon n Boozi yi,
 a da m Rahab m,
 Boozi n Zobeed yi,
 a da m Rutu m,
 Zobeed n Yesee yi,
⁶ Yesee n cir Daviḍ yi,
 Daviḍ n Salomōon yi,
 a da nyunta Iirii lo,
⁷ Salomōon n Roboam yi,
 Roboam n Abiya yi,
 Abiya n Azaa yi,
⁸ Azaa n Zozafat yi,
 Zozafat n Zooram yi,
 Zooram n Oziyas yi,
⁹ Oziyas n Zowatan yi,
 Zowatan n Akaazi yi,
 Akaazi n Ezekiyas yi,
¹⁰ Ezekiyas n Manase yi,
 Manase n Amōon yi,
 Amōon n Zoziyas yi,
¹¹ Zoziyas n Zekoniyas kan a dannoo ki yi.
 A n a ga ku ō kan *Babilōnni lombaa tare dōmum
 bi ki.

¹² Babilonni lombaa bi je o bi,

Zekoniyas Salatiyel yi,

Salatiyel n Zorobabel yi,

¹³ Zorobabel n Abiyud yi,

Abiyud n Eliyakim yi,

Eliyakim n Azoor yi,

¹⁴ Azoor n Sadok yi,

Sadok n Akim yi,

Akim n Eliyud yi,

¹⁵ Eliyud n Eleyazaar yi,

Eleyazaar n Matan yi,

Matan n Zakooob yi,

¹⁶ Zakooob n Maarii zim Zozef yi,

Maarii bi do i Yeezuu yi n n'a birm Krista.

¹⁷ Yaaboo woo haay le a ze ku ra bueeresi-si. A n a sa Abraham ma an ta m David ra bueeresi, an a sa David ma an ta m Babilonni lombaa ma bueeresi, an a sa Babilonni lombaa ma an ta m Krista ra bueeresi.

Yeezuu yire

(Likki 2.1-7)

¹⁸ Yeezuu yire bi zaa ba n ni: A da Maarii bi, nyinta a o Zozef jaan, bi, an lee ka ku Maarii n a ba Zozef lo bi, *Sent-Espri a ka Maarii n jisi sa.

¹⁹ A jaan Zozef bi ku gaa miha m bi, a n a nsa k'a a da nyanni o y. A n a hoon da k'a wo saa ku gosi b'a do y.

²⁰ K'a n'a hoon dare ncinaasu bi, Zuuba Malεka bur zi ninnare no o, an a hi m, a o: «Zozef, David do gaa, i bi nyi ba k'i Maarii sa i ba i lo y, bala, Sent-Espri paaha y'a ka, an ni jisi bi m,

²¹ a nyi yim yar, k'i to ka Yeezuu, bala, a m n'a do bi bombore a mimbunyaaro no o.»

²² Naa do woo... naa, ba ɔ kɔ meerbaa kɔ Woso a ba kan a lesinnisorazaa le ki bi n kɔ yi.

²³ A ba n ni: nyimbɔɛɛɛ k'a n yar dɔ bi jisi sim, an nyi yi yar, n y'a tɔ kare Emanɔwɛl, a ji le taa k'a hi, a ɔ: Woso i kan wɔɔ ki.

²⁴ Zozef k'a bi gu hinceem ma bi, a hɔ kɔ Zuuba maleeka b'a hi m bi ba: A Maarii gaa, an a ba a lɔ,

²⁵ bi, a n a dɔ lɔ y, an ta an aa dɔmɔm k'a nyiyar bi yi ɔ bi ku, an a tɔ ka Yeezuu.

2

Hɔdonno bɔr k'a bi dɔga Yeezuu ma

¹ Yeezuu bi, yi a ɔ Betelehem ɔ Zidee kɔ ɔ, cir Hirɔɔdi dɔmɔm ɔ, bi hɔdonno a to dɔjir ɔ, ηni bɔr Zerizalem ɔ,

² ηni laaka da: «Zufɔrɔ cir k'a yi b'i ka? Wɔɔ monyaa yi dɔjir ɔ bi y'a ka, wɔɔ n bɔr k'ɔ b'a da ɔ.»

³ Hirɔɔdi k'a naa ma bi, a da bɔ ɔ kan Zerizalem zanno ki haay.

⁴ A n wosocemannibɛnno jitanno wɔɔ so kɔ ma kan wosocikarɔnsaambɔɔ wɔɔ ki, an laaka da η han kɔ ninηɔ kɔ Krista bi n ni yij ɔ bi ma.

⁵ Brɔɔ n a nyi bɔ ɔ, η ɔ: Betelehem ɔ Zidee kɔ ɔ, bala, hɔ kɔ wosolesinnisorazaa b'a hi bi n naa do.

⁶ B'ibu Betelehem, Zidee kɔ, ɔbu bɛɛ m poore Zidee kɔrɔ gɔtɔɔ wɔɔ barla y. Bala, cir bɔre ɔbu bireyaa ɔ, an ka Israyel mɔɔ gɔɔɔ wɔɔ lɛɛ.

⁷ A m bi, Hirɔɔdi n hɔdonno wɔɔ bir sɛɛɛ, an laaka da η han dɔmɔm kɔ monyaa bi bɔ ɔ bi ma.

⁸ A n η nyoo Betelehem o, an n'a hure η ni, a o: «K'a ta a laaka da nyi bi mim ma mɨŋŋa, k'a nyi bi yi, k'a a wusigə a b'a hi mɔɔ m, kɔ m ta m aa da o so.»

⁹ Cir bi k'a naa hi bi, η y'a hor, ta kɔ η nawom bi, monyaa kɔ η lee ka ηn'a yi dojir b'i tare η lee, an ta an aa jum lee kɔ nyi bi n ta o bi burə o.

¹⁰ Monyaa bi kɔ η y'a yi bi, η heer yi nyinta gɔta.

¹¹ Ŋ gaso ce b'o, ηn'aa nyi bi yi kan a da Maarii ki, ηni kukure zε a taa, ηni yaa da m, bi je o, ηn'a mɔdro wɔɔ hor, ηni gan wo ma: Sarma m kan tidəer nyisi ki, *mɨr ki.

¹² Bi Woso a hi η ni nunnare no o, a o: η b'a ya, ηni bo Hirɔɔdi zi y. Naa minto bi, broɔ zaa vanta sa ηni doo a kɔ o.

Ezipti kɔ tare

¹³ A hor kɔ η y'a o bi, Zuuba maleeka a hunka Zozef m nunnare no o, an a hi m, a o: «Wuti i nyi bi gaa kan a da bi ki, i i si, i ta Ezipti o, nyinta b'o k'an ta an aa domum kɔ mɔɔ n ni m yare m meer ba kan ibi ki bi ku, bala, Hirɔɔdi y'a kam nyi bi ma, k'a zε.»

¹⁴ Zozef n wuti, an nyi bi kan a da bi ki gaa gunuu o, an a hor an ta Ezipti o.

¹⁵ A gɔta b'o an ta, an Hirɔɔdi gare ku, kɔ Woso meerbaa k'a ba kan a lesinnisorazaa le ki bi n kɔ yi.

Mɔɔ m Nyi bi bir, k'an bo Ezipti o.

Betelehem nyino poorero zinzerε

¹⁶ Hirɔɔdi k'a b'a do a o, hodonna wɔɔ a yamba a m bi, a wuti nomaa gandaara m. A n gɔɔ nyoo

Betelehem ɔ kan koro wantoo k'a a so η ɔ ro woo ki ɔ, ko η n'aa nyino poorero yaaro ko η doora huya gee η n a ku ro woo zunze. Amba hodonna woo a hi m, nyinta k'a ɔ, an laaka da k'a nyi bi yire domim do bi ma.

¹⁷ Naa ma bi, ho ko wolesinnisorazaa Zeremii a hi bi ko yi, a ɔ:

¹⁸ N zedare ma Ramaa ɔ,

nyikere kan heerzarlɛ gɔta ki:

Rasel ni nyi kare a nyino minto,

a le baa ko n n'a wo zunze a ni y, nyino woo ko η ginga bi to ma.

Zozef bo Ezipti ɔ

¹⁹ Hirɔodi gare je ɔ bi, Zuuba malɛka a hunka Zozef m ninnare no ɔ Ezipti ɔ.

²⁰ A n meer ba kan ki, a ɔ: «Wuti, i nyi bi kan a da bi ki gaa i i wusigə, i ta Israyel tara ra. Bala, gɔoo ko η n'a kam ma k'a nyi bi meeyaa bo ɔ ro woo ginga.»

²¹ Zozef n wuti, an nyi bi kan a da bi ki gaa, an ta Israyel ɔ.

²² Bi, Zozef k'a a ma, n ɔ, Arkelayus ni cirbəo m Zidee ɔ a zi Hirɔodi bincɛ ɔ bi, nyibəo a nyaso k'an ta b'ɔ bi ki, bi Woso meer ba kan ki ninnare no ɔ, an ta Galilee ko ɔ.

²³ A n aa nyinta ko ko n n'a hum ma Nazaretɔ ɔ b'ɔ, k'an bir yire i ɔ ho ko wolesinnisorazanno woo a hi bi n ko yi, η ɔ:

N y'a birm Nazaretɔ goaa.

3

*Zaan-Batiisi ɪ Woso lemim pa dam
(Marki 1.1-8; Likki 3.1-18; Zaan 1.19-28)*

¹ Dɔmɪnnɔ wɔɔ duro ɔ bi, Zaan-Batiisi bɔr Zidee poo nɔ ɔ, an nɪ Woso lemim pa dam.

² A n n'a hire, a ɔ: «K'a a bɔ a taam, k'a sugur ye, bala, Woso cirbæə b'a zɔ.»

³ A miŋŋa wosolesinnɪsorazaa Ezayii a hɪ ma, a ɔ:

Gɔaa leer nɪ bɔm poo nɔ ɔ:

k'a Zuuba zaa banka,

k'a zaa fɔɔrɛrɔ wɔɔ bɪmbanka

kɔ η nɪ yɪ tɪrga.

⁴ Zaan bi, yoonde ka huu a a du a ma, an kɔmbar sa an a so a ɔ, bɪsɪnɔ kan zɔɔn kɪ n a hɔbɪrɛ.

⁵ A m naa, Zerizalem, Zidee kɔ bi haay, kɔ k'a tɔ m Zɔrden kɔrɔ wɔɔ haay nɪ tam zi,

⁶ η n'a mimbɔnyaarɔ hire, Zaan nɪ batɛm kare η ɔ Zɔrden kɔ ɔ.

⁷ K'a farizɛɛnrɔ kan sadisɛɛnrɔ kɪ yɪ ηn'ɪ zem gɔta batɛm sire bɪncɛ ɔ bi, a a hɪ η nɪ, a ɔ: «Mɪnnɔ kɔsɪrɔ do, nka y'a hɪ awɔɔ m, a ɔ, a a si Woso nɔmaa gɔta k'a nɪ zem bi lɛɛ?

⁸ K'a zibæə k'a n'a hɪnkare a ɔ, awɔɔ heerlɔrlɛ yɪ bi ba.

⁹ B'a b'a hɔɔn da a ɔ, awɔɔ zɪ m Abraham nɪ y. Bala, mɔɔ y'a hire awɔɔ m, Woso a da ma an jaarɔ nɔɔn duro wusigə an η ba Abraham nyɪnɔ.

¹⁰ Bɪ dɪtaa naa, n sɪga banka k'an gɔrɔ zɪnzɛ ra η mɛsi ma, gɔ niŋŋə k'a bɪr nyɪ miŋŋa dare y, n y'a zem la, n n a da sɛ ɔ.»

Hi batɛm kan sɛ batɛm kɪ

¹¹ «Moo ɪ batem kare awoo o hi o a heer k'awoo lor bi minto. Bi, an nu zem moo je o bi panja le da moo ra, moo n m ga m, m a kosoro waa a ganno o y, a batem kare awoo o *Sent-Espri kan se ki no o.

¹² A y'a gor m a wo o, a y'a toyaa waare an a hoyaa gor an a zar si o, bi, a se k'a bir lihim bi nyam puur b'o.»

*Yeezuu batem si
(Marki 1.9-11; Likki 3.21-22)*

¹³ A m bi, Yeezuu n a to Galilee o, an bor Zorden o Zaan zi, k'a bi batem si.

¹⁴ Bi, Zaan a gu an n'a hire, a o: «Ibu y'i ga m, ɪ batem ka moo o, b'ibu ɪ ya, ɪ nu zem moo zi!»

¹⁵ Yeezuu n a hi m, a o: «A to k'an yi ncinaao naa ma, bala, naa n'a kare, woo n ho haay k'an turga Woso ma bi ba.» Zaan n ye keere.

¹⁶ Yeezuu k'a batem bi si bi, a bo hi b'o. A m bi, brama n a go, an Woso Espri yi an nu zerle, am cirpore ho bi m an bi zer la.

¹⁷ Leer n a to mim o an n'a hire, a o: «Ba moo Nyi m na. Moo nja guta. A moo no yi paan....»

4

Sotaana a ginga Yeezuu ma

*k'an mimbonyaa ba
(Marki 1.12-13; Likki 4.1-13)*

¹ Bi je o bi, Sent-Espri bi ta Yeezuu m poo no o, ko Sotaana n a ginga ma.

² K'a a le kost domum busi sinuu o kan a gunuu o ki bi, no b'a nyaso.

³ Sotaana n a zo ma, an a hi m, a o: «Ko Woso Nyi n'ibu m, k'i ka ko jaaro noon duro n a ba hobire.»

⁴ Bi, Yeezuu a nyi bo no, a o: «N y'a gorsira ba Wosoci o, n o:

Hobire bee goaa n'a bim bala k'a misirbaa ba y, bi lemim haay k'a ni bom Woso le o bi m.»

⁵ Sotaana n a gaa an ta m Zerizalem o, an a der Wosoc e bi mim o.

⁶ A n a hi m, a o: «Ko Woso Nyi n'ibu m k'i hir i i da tara o, bala, n y'a gorsira ba, n o:

A lero kare a malekar o, ko n n'ibu busu a woro o k'ibu b'i gam ze y.»

⁷ Yeezuu n a hi m, a o: «N y'a gorsira ba so, n o: I bi da Zuuba i Woso le o y.»

⁸ Sotaana n a ya, an ta m ci gota mim o, an durnya cirbhero koro hinka m kan n panja ki,

⁹ an a hi, a o: «K'ibu kukure ze mo taa, i mo da o, mo naa haay kare ibu o.»

¹⁰ Yeezuu a nyi bo no, a o: «I je bo mo jir o, Sotaana! Bala, n y'a gorsira ba, n o:

Zuuba Woso y'a deem ibu ni yaa dam ni, i da o.»

¹¹ Bi je o bi, Sotaana n a bo a je o, leem bi malekar o n bor, ni bi hobire ka o.

Yeezuu i tam Galilee o

(Marki 1.14-15; Likki 4.14-15)

¹² Yeezuu k'a a ma, n o, n Zaan du lonnoce o bi, a a hor, an ta Galilee o.

¹³ A n goota Nazareti o y. A hor a o, an aa nyinta Kapernawum o. Ko m bi, an ni Galilee higota le ra Zabulon kan Neftalii ki koro wo barla.

14 Yı a ɔ ncınaas kɔ wosolesinnı sorazaa Ezayii meerbaarɔ nɔɔn duro n kɔ yı.

15 Zabilɔn tara, Neftalii tara, higɔta zaa, kɔrɔ kɔ η nı Zɔrden kɔ gəm la kan doro vantɔɔ kɔ η nı Galilee ɔ rɔ wɔɔ kɪ.

16 Do k'a nı monsigə ɔ bı lægure gandaara yı, gɔɔɔ kɔ η nı zε kɔ ɔ kan zε hinni kɪ rɔ wɔɔ, lægure bɔr brɔɔ minto.

17 A n a sa naa ma bı, Yeezuu a sɪηηıda sa, an nı Woso lemim pa dare, an n'a hıre, a ɔ: «K'a bɔ a taam k'a sugur ye: Woso cirbəə b'a zɔ.»

Lækare karındanyınɔ

(Markı 1.16-20; Likki 5.1-11)

18 Yeezuu k'a nı Galilee higɔta læ ra an nı tam bı, a gɔɔɔ yı hıya: Sımɔɔn kɔ n n'a birm Pıyeer kan a danzaa Andır kɪ, ηn'ı zaηηa zom higɔta b'ɔ, bala, zɔbənno m.

19 A n a hı η nı, a ɔ: «K'a bɔr a zu mɔɔ ɔ, mɔɔ y'awɔɔ bam gɔɔɔ kama zannɔ.»

20 Læm bı, η y'a zaηηarɔ wɔɔ to, ηn'ı zum Yeezuu ɔ.

21 K'a ta læ bı, a Zakkı yı kan a danzaa Zaan kɪ, Zebedee nyınɔ m ηn'ı kɔɔlɔɔ ɔ kan a zı Zebedee bı kɪ, ηn'a zaηηarɔ bankam. A n η bir.

22 Ŋ n a bɔ a zı b'ɔ kan kɔɔlɔɔ bı kɪ læm, ηn'ı zure a jε ɔ.

Yeezuu kan gɔɔɔ ciıro kı

23 Yeezuu gasɔ Galilee kɔ b'ɔ haay, an nı bımbırm, an nı hɔ dındam gɔɔɔ m zıfɔrɔ sokomacero wɔɔ ɔ, an nı Woso cirbəə lemim nyınta bı pa dam, an nı yaaba do haay waam kan kusı do haay kɪ zamaa bı bire ɔ.

²⁴ A tō bō lēē haay ō, an ta kan Siirii kō kī haay, a m naa, n nī zem gūōō kō η nī cicir bam yaaba do haay kan kōsī do haay nō ō rō wōō kī m: Gūōō kō zinəro n ta η nī, parparlōzannō, mēgarezannō kī an η waa.

²⁵ Zamaa cir gōta nī zure a jē ō, a to η y'a ō Galilee ō, Taraburo ō, Zerizalem kan Zidee kī, kan Zorden kō gēm la kī.

5

Yeezuu ı Woso lemim dındam

ci burə ō

(Likki 6.20-23)

¹ Yeezuu k'a zamaa bī yī bī, a der ci burə ō, an nyūnta. A karındanyūnō wōō n a zō ma.

² A n a sūηηida sa, an nī hō dındare η nī, an n'a hūrē, a ō:

³ «Mimbirenyūntazannō m mūηηazerlezannō m: Nj hō m Woso cirbēē bī m.

⁴ Mimbirenyūntazannō m gūōō bōgū-bōgūdōō wōō m:

Nj y'a hōjirle yūm durnya ō.

⁵ Mimbirenyūntazannō m nyikərezannō m:

Woso bra bare η nī.

⁶ Mimbirenyūntazannō m gūōō kō tūrgabaa nō nī η zem kan mīstī kī rō wōō m:

Hō yī η kam.

⁷ Mimbirenyūntazannō m cicirzerezannō m:

Woso yī η cicir zere.

⁸ Mimbirenyūntazannō m heerhuzannō m:

Nj Woso yūre.

⁹ Mimbirenyūntazannō m gūōō kō η n'a kam kōmare ma rō wōō m:

Woso yɪ ɲ birle a nyɪnɔ.

¹⁰ Mimbirenyɪntazanno m gɔɔɔ kɔ ɲ nɪ cicir bam tɪrgabaa tɔ ma rɔ wɔɔ m:

ɲ hɔ m Woso cirbæθ bɪ m.

¹¹ Mimbirenyɪntazanno n'awɔɔ m, kɔ n y'awɔɔ sonsɔ wɔrɛ, n nɪ cicir kare awɔɔ ma, n nɪ ɲɔaar do haay kare awɔɔ ra mɔɔ minto,

¹² k'a heer nyɔɔ heernyɔɔ gɔta m, bala, awɔɔ ganwɔrɛ gɔta yɪm arzana ɔ. A ba n y'a ɔ ncɪnaaɔ wosolɛsinnɪsorazanno kɔ ɲ lɛɛ ka awɔɔ m nɔ wɔɔ m.»

Durnya yɛ, durnya lɛɛgure
(Marki 9.50; Likki 14.34-35)

¹³ «Durnya yɛ n'awɔɔ m. Bɪ, kɔ yɛ nyɪntabaa bɔ, n y'a bam lɔ, k'a a ya, a nyɪntabaa ka ɔ? A zibæθ ba ɔ dɔ y, a lo n nawɔm garga ra, gɔɔɔ nɪ tontɔm la.»

¹⁴ «Durnya lɛɛgure n'awɔɔ m, kɔ k'a nɪ zigi burɔ ɔ bɪ b'a dam ma, an a nyaakom da y.

¹⁵ Kɔ gɔaa sɛ nya fitire ɔ a bɪr a cɪntam kasɪ taa y, a cɪnta a tɪr a ɔ hɔ burɔ ɔ an cɛ bɪ gu gɔɔɔ kɔ ɲ nɪ b'ɔ haay rɔ wɔɔ daahan minto.

¹⁶ Bɪ, k'awɔɔ lɛɛgure n yɔ ncɪnaaɔ gɔɔɔ mɪm ɔ, kɔ ɲ n'a lɛ bɔ awɔɔ Zɪ k'a nɪ arzana ɔ b'ɔ, awɔɔ zibæθero mɪɲɲɔɔ kɔ ɲ yɪ ɲ yɪ rɔ wɔɔ minto.»

Yeezuu kan Moyiisi lɛ kɪ

¹⁷ «A b'a hɔɔn da a ɔ, bɔr mɔɔ ɔ kɔ m bɪ Moyiisi lɛ, gɛɛ, wosolɛsinnɪsorazanno wɔɔ n a hɪ rɔ wɔɔ zar y. Mɔɔ n bɔr kɔ m bɪ ɲ zar y, bɔr mɔɔ ɔ kɔ ɲ nɪ kɔ yɪ.

¹⁸ Sɪra mɔɔ n'a hire awɔɔ m, an lɛɛ ka kɔ tara kan brama kɪ n cem bɪ, Woso lɛ bɪ nyɪ deem bɪ

bɪ cenle y, a jɪ deem bɪ cenim sɔ y, kɔ nawɔnno haay n bɔkare an kɔ yɪ.

19 Naa minto bɪ, kɔ gɔaa bɪsɪ ka Woso lɛ bɪ poore deem taan... ma an a dɪnda gɔɔɔ m kɔ η n'a ba maam sɔ, a zaa bɪ do bir n nawum gɔɔɔ wɔɔ haay poore Woso cirbæ b'ɔ. Bɪ gɔaa k'a zu lɛrɔ wɔɔ ɔ, an a dɪnda gɔɔɔ m ηn'a ba maam sɔ bɪ, bɪ zaa nyɪntam gɔta Woso cirbæ b'ɔ.

20 Kɔ m sɪra hɪ awɔɔ m. K'awɔɔ tɪrgabaa n cem wosocikarɪnsaambɔɔ wɔɔ kan farizeenrɔ wɔɔ tɪrgabaa kɪ han, awɔɔ bɪ gasum Woso cirbæ ɔ y.»

Heerbusu mim

21 «Awɔɔ ma n n a hɪ wɔɔ yaabɔɔ m, n ɔ: <ɪ bɪ gær zɛ y>, kɔ gɔaa a mim meeyaa bɔ ɔ, a a ga m, kɔ n n ta m dɔdɔkænno taa.

22 Bɪ mɔɔ y'a hire awɔɔ m: Kɔ gɔaa nɔmaa ba kan a mim kɪ, a a ga m, kɔ n n ta a zaa m dɔdɔkænno taa. Kɔ gɔaa a hɪ a mim m, a ɔ: <Hɔɔnwarzaa>, a a ga m, kɔ n n ta a zaa m dɔdɔkænno jɪtanno taa. Kɔ gɔaa a hɪ a mim m, a ɔ: <hɔɔzaa>, a ga a ɔ m k'an ta sehar ɔ.

23 Naa minto bɪ, k'ɪbɪ ta Wosoɛ ɔ k'ɪ yaa ganwɔrɛ ka Woso ɔ, ɪ bɔkare ɪ tɔ da ɪ nɔ ɔ, ɪ ɔ, ɪ ɪ zar ɪ mim ma,

24 k'ɪ ganwɔrɛ bɪ tɔ Wosoɛ ɔ b'ɔ, ɪ ta ɪ yaa n'ɪ zɛ kɔ ra kan ɪ mim bɪ kɪ, k'ɪ bɔkare ɪ ɪ wusigɛ ɪ bɪr, ɪ b'ɪ ganwɔrɛ bɪ ka Woso ɔ.

25 K'ɪbɪ jɪm ɪ tare ɪ m dɔdɔkare bɪnce ɔ, k'ɪ tɔ ɔ, a kɔ ma zaa ra. K'a n yɪ ncɪnaaɔ y, a y'ɪ kam dɔdɔkær ɔ, dɔdɔkær bɪ n ɪ ka lɔnnɔdɔmazanno ɔ, ηn'ɪ du lɔnnɔɛ ɔ.

²⁶ Sura mɔɔ n'a hire ɪbu m: ɪbu bi bɔm b'ɔ k'ɪbu n ɪ zim bi ka haay y, bi tanka deem taan... bi gɔtare y.»

Jaandare mim

²⁷ «Awɔɔ ma, n ɔ: <ɪ bi jaan da y.>

²⁸ Bi mɔɔ y'a hire awɔɔ m: Ku gɔaa dɪga lɔ ma a hɔɔn n ta zi, a jaan da kan kɪ a heer ɔ.»

²⁹ «K'ɪ bɪsɪ mɪnyaa bi y'ɪ dam mimbonyaa bare ma, k'ɪ bɔ ɔ, ɪ zo laatɔ ɪ ma. Bala, a jira k'ɪ mɛ vɔŋŋɔ deem n a zaar ba, k'ɪ mɛ bi haay bi ta sehar ɔ y.

³⁰ Bi, k'ɪ bɪsɪ wɔ bi y'ɪ dam mimbonyaa bare ma, k'ɪ zɛ ra ɪ zo laatɔ ɪ ma. A jira k'ɪ mɛ vɔŋŋɔ deem n a zaar ba, k'ɪ mɛ bi haay bi ta sehar ɔ y.»

La a lɔ ra mim

(Matiyee 19.9; Markɪ 10.11-12; Likki 16.18)

³¹ «N y'a ya, n n a hɪ sɔ, n ɔ: <Ku gɔaa la a lɔ ra k'an wɔsaalɔmaci ka ɔ.>

³² Bi mɔɔ y'a hire awɔɔ m: Ku gɔaa la a lɔ ra, bi jaan bɛɛ a a da y, lɔ bi da an nawɔm jaandare ma. Bi, ku gɔaa lɔ k'a gɔ a zim ma sa, jaan a da.»

Wersire mim

³³ «Awɔɔ ma, n n a hɪ wɔɔ yaabɔɔ m, n ɔ: <ɪ bi ɪ lerbɔre to y, b'a ka kɔ hɔ k'ɪbu ler bɔ Zuuba m ɪ ɪ wer si bi n kɔ yɪ.>

³⁴ Bi mɔɔ y'a hire awɔɔ m, a b'a wer si fɪga y: A b'a wer si brama tɔ nɪ y, bala, Woso cirbæduu m bi.

³⁵ A b'a wer si tara tɔ nɪ y, bala, a gam cuntarahɔ m bi, a b'a wer si Zerizalem tɔ nɪ y, bala, cir gɔta bi kɔ m bi.

³⁶ I b'i wer si i mim to ni y, bala ibu b'i dam ma i ka minkə deem n a ba kunkum gεε fu y.

³⁷ K'awoo i meer bare, ko un... m, k'a hi, a o: un... m. Ko ayy... m, k'a hi, a o: ayy... m. Meerbaa k'a n'a nam ma bi, a to a o a Bonyaabarezaa* bi zi.»

Zimbokoma mim
(Likki 6.29-30)

³⁸ «Awoo ma, n n a hi, n o: <Minyaa ni sompim minyaa bince o, so ni sompim so bince o.>

³⁹ Bi moo y'a hire awoo m, ko gaa a ba awoo m bonyaa, a b'a bonyaa ba m so y. Bi, ko gaa a wo ta i busi paasi re, k'i i jusa paasi bi ka o k'an a ta re.

⁴⁰ Ko gaa o, k'a doo ka kan i ki, k'a i huudaara yo i m, k'i to k'an i huukuure sa so.

⁴¹ Ko gaa panja ba i ma, k'a i da tare ma ganjiboure tisi kan a ki, k'i ta ganjiboure tisi hiya kan ki.

⁴² Ko gaa ho ye i han, k'i ka o. Ko gaa o, k'a zim sa i zi, i bi i gu han y.»

Jinno ηoare
(Likki 6.27-28,32-36)

⁴³ «Awoo ma, n n a hi, n o: <K'i i gaa ηoa, k'i so i jim m.>

⁴⁴ Bi moo y'a hire awoo m: K'a a jinno ηoa, k'a yaa da Woso m gooo ko η ni fir kare awoo ma ro woo to ma.

⁴⁵ Ncinaas bi, awoo yim awoo Zi k'a ni arzana o bi nyino paan...ro. Bala, a a ka woso ni gum gooo bonyaro woo ra kan gooo murehoo woo ki.

* 5:37 5.37 Bonyaabarezaa: a le taa k'a hi a o: «Sotaana».

A a ka so, la ni bam guɔɔ miŋɔɔ ra kan guɔɔ bunyaaro wɔɔ ki.

⁴⁶ Bi, k'awɔɔ ɪ guɔɔ ku ŋ n'awɔɔ ŋɔam no wɔɔ ŋɔare, a nyɔɔɔɔ ɪ ka? Bala, yawɔrsinno wɔɔ y'a bare ncinaaɔ so.

⁴⁷ Bi, k'awɔɔ ɪ yaa dare a danyɔno m bala, bo awɔɔ n'a bam, an ni yɔre a ho? Kɪfuro wɔɔ bir a bare ncinaaɔ so ra?

⁴⁸ K'a maam, k'a yi miŋɔ paan... amba awɔɔ Zi k'a ni arzana ɔ n miŋɔ paan... bi m.»

6

Ganwɔre kare

¹ «A b'a ka k'a a zibɔero miŋɔɔ ba, ku guɔɔ n dɪga a ma y. K'awɔɔ ŋ ba ku ŋ ni dɪga a ma, awɔɔ bi ganwɔre yim awɔɔ Zi k'a ni arzana ɔ bi zi y.

² K'ɪbu ɪ ho kam cicirzaa ɔ, ɪ bi ho ba ku guaa haay n a do, ŋ ɔ, ɪbu ɪ ho kam guaa ɔ, amba zambuzanno ku ŋ n'a bam sokomacero ɔ kan zaa birero ɔ ki, ku guɔɔ n a le bo a ɔ ro wɔɔ ni y. Moɔ y'a hire awɔɔ m, ŋ y'a ganwɔre yi.

³ B'ɪbu, k'ɪ ɪ gan wɔre, k'ɪ jɪsa wɔɔ bi bi ho k'ɪ bɪsɪ wɔɔ n'a bam bi do y.

⁴ K'ɪ ganwɔre bi nyaakom da ɪ ka, ɪ Zi k'a ni ho nyaakondare yim bi ganwɔre kare ɪ ɔ.»

Yaadare

(Likki 11.2-4)

⁵ «K'awɔɔ ɪ yaa dare, a bi yi am zambuzanno ho bi ni y. Ku ŋ le n taa ku guɔɔ n a yi bi, jim ŋ tir a ɔ sokomacero wɔɔ ɔ, kan zaaro zekorajuro ki ɔ, ŋn'ɪ bir yaa dare. Moɔ y'a hire awɔɔ m, sira m, ŋ y'a ganwɔre yi.

⁶ B'ibuu, k'i le taa ki yaa da, gaso i ce u i le ta, i yaa da i Zi Woso k'a ni b'u bi m, b'ibuu Zi k'a ni lea k'a nyaakom da bi yim bi, a y'ibuu zibæe k'ibuu nyaakom da bi ganwore kare i u.

⁷ K'awoo i yaa dare, a bi meer ba guta am kifuro ho bi ni y. A hoon hn'a dare, n u, k'a meer ba guta, Woso y'a yaadare mam.

⁸ A b'a ba am n ho bi ni y. Bala, awoo Zi Woso bi lea ka an ho k'awoo le n taa bi do, awoo n bokare, an n'a yem han.»

⁹ «K'awoo k'a yaa da, k'a da ncinaa:

Woo Zi k'a ni arzana u,

k'i to n leboore yi,

¹⁰ k'i cirbæe n bur,

k'i hoonho n ba tara buræ u,

amba an ni bam arzana u bi m.

¹¹ Woo her hobire ka woo u.

¹² Woo koromaro sugur ka woo u,

amba woo n'u muno koromaro sugur kare n u bi m.

¹³ Do woo ma k'u bi ye u u do makra bonyaa no u y,

bi woo yo Bonyaabarezaa bi wo u.

[Bala, ibuu y'i so cirbæe u kan panja ki, leboore ki doora k'a nyare ba u no u.»]

¹⁴ «Ku sira ni, k'awoo gooo koromaro sugur ka n u, awoo Zi k'a ni arzana u bi sugur kare awoo u so.

¹⁵ Bi, k'awoo bir sugur kam gooo u, awoo Zi k'a ni arzana u bi b'awoo koromaro sugur kare awoo u so y.»

Lekosire

¹⁶ «K'awoo y'a le kosire, a bi tir a meer zinzar ku u, am zambuzanno ho bi ni y. A meer n tir a

zinzar kɔ ɔ, kɔ ɔwɔɔ n a dɔ, η ɔ, a a lɛ kɔsɪ. Sira mɔɔ n'a hure awɔɔ m: η y'a ganwɔre yi.

¹⁷ K'ɪbɪ y'ɪ lɛ kɔsɪre, k'ɪ hi da ɪ meer ɔ, ɪ tidəər zɛ ɪ mim ma,

¹⁸ kɔ ɔwɔɔ b'a dɔ, η ɔ, ɪ lɛ ɪ kɔsɪ y. Bɪ, k'ɪ Zɪ k'a nɪ lɛɛ k'a nyaakum da ɔ bɪ n a dɔ a deem. B'a y'ɪ ganwɔre kare ɪ ɔ.»

Arzaka k'a nɪ arzana ɔ
(*Likki 12.33-34*)

¹⁹ «A b'a ka arzaka ma durnya burə ɔ naa ɔ y. Bala, bɛɛ kan muku kɪ y'a zarm, konno ɪ cɛle yarm, ηn'a sare.

²⁰ Bɪ k'ɪ ka arzana arzaka ma. Bala, muku kan bɛɛ kɪ ba b'ɔ k'a zar y, konno ba b'ɔ k'a cɛle yar, k'a sa y.

²¹ Bala, lɛɛ k'ɪ arzaka n ta ɔ b'ɪ heer n ta ɔ sɔ.»
(*Likki 11.34-36*)

²² «Mesim fitire m munyaa m. K'ɪ munyaa miŋŋa ɪbɪ mɛ bɪ haay ɪ lɛɛgure ɔ.

²³ Bɪ k'ɪ munyaa bɪ miŋŋa y, ɪbɪ mɛ bɪ haay nyɪntam monsigə ɔ. K'a ɪ yɪre ɪ ɔ, lɛɛgure k'ɪbɪ n ta m bɪ monsigə nɪ, monsigə bɪ do yɪm ɔta bidə.»

Woso ɔɛɛ busoo
(*Likki 16.13*)

²⁴ «Gɔaa ba ɔ an b'a dam ma, an zuubɔɔ hɪyɔɔ zi ba y. A deem ηɔam, an sɔ deem m, ɔɛɛ, an a zɛ kɔ ra kan deem kɪ, an kaanm deem m. Awɔɔ b'a dam ma, a zu Woso ɔ, k'a a ya, a zu busoo ɔ y.»

(*Likki 12.22-31*)

²⁵ «Bɪ y'a ka, mɔɔ n'a hure awɔɔ m: a b'a heer kɔ a mɪsɪrbaa bɪ hɔbɪre mim ma y. B'a b'a heer

ko huu mim ma so y. Mısırbaa n le da hōbure m na? Mesiim bi n le da huu m na?

²⁶ K'a dıga bennō ma: η bir hō duure y, bi η bir hō dare y, η bir hō zarm si ō y, b'awōō Zı k'a nı arzana ō bi yi η tōrm! Awōō n le da η nı gallem hōka ra?

²⁷ Nka n'a dam ma, an a mısırbaa da ra poore tōkke a hōōn k'a n'a dam ma gōta minto?

²⁸ Bō y'a ka, awōō n'a heer kōm huu mim ma? K'a dıga pooyaa hōvuro ma, η yi mam, bi η bir zi bare, bi η bir huu bare y.

²⁹ Bi mōō ō kō m a hı awōō m, Salomōōn miηηa, b'a kan a cirbēō bi kı, a n huu du a ma, am η deem hō bi nı y.

³⁰ Bi, kō Woso ı huu dum pooyaa bur ma ncınaaō, bi ta an a ō her kō se n b'a bi booti m, a bi huu dure awōō ma an le da brōō m na? Sırakare poore zannō!

³¹ K'a maam, a b'a heer kō a bir a hıre, a ō: Bō wōō n'a bire? Bō wōō n'a mire? Bō wōō n'a dure ō ma?

³² Naa do haay kıfuro wōō n'a kare η ma kōsi-kōsi, b'awōō Zı k'a nı arzana ō b'a dō, a ō, awōō le taa η ma.

³³ K'a leē ka a ka Woso cirbēō bi ma, kan a tırgabaa kı. Maam bi, Woso hō k'a gōōta bi kare awōō ō.

³⁴ Naa minto bi, a b'a heer kō booti mim ma y. Booti dıgare a miηηa mim ma. Dōmum biyēō y'a miηηa mim m.»

7

*Kō dōdōyarle
(Likki 6.37-38,41-42)*

¹ «A bi gṣaa dodo yar y, kṳ Woso b'a dodo yar y.

² K'awoo gṣaa dodo yar lonlo, awoo dodo yar n nawom maam so, hoganho k'awoo n ta m gṳoo minto bi, bi ni nyintam hoganho awoo minto so.

³ A lo ubu ni bur k'a n'i mim mum o bi yre, an bokare kusə n'ubu mum o, b'i bur a yre?

⁴ Ubu y'a bam lo, i hi i danyu m, i o, jum kṳ m bur bo i mum o, an bokare kusə n'ubu mum o!

⁵ Zambɔzaa, kusə bi bo i mum o cina, k'i do i lɛe yi muḡḡa, i bur bi bo i danyu bi mum o.

⁶ A bi ho muḡḡa ka jino o y, kṳ n beɛ m, η y'a bore, ηn'awoo bi. A bi ho wɔsɔ sa a ka kurkuuro o y, kṳ n beɛ m, η tontom la.

*Hoyere Woso han
(Likki 11.9-13)*

⁷ K'a ho ye, n y'a kare awoo o. K'awoo a ka ma, awoo y'a yim. K'awoo cele ze, n y'a gure awoo m.

⁸ Bala, kṳ gṣaa ho ye, a y'a yim. K'a a ka ma, a y'a yim. Kṳ gṣaa cele ze, n y'a gṳm ni.

⁹ Gṣaa y'awoo bire o a nyu ni bur yem han, an jaa ka o ra?

¹⁰ Geɛ, k'a zo ye han, a mum kan o ra?

¹¹ Awoo k'an bonyaa ncinaas a bokare a ho muḡḡoo ka a nyu o do, awoo Zi k'a ni arzana o bi beɛ le da ra? A ho muḡḡoo kam gṳoo kṳ η n'a yem han ro woo o.

¹² Ncinaas bi, ho k'awoo le n taa haay kṳ gṳoo n a ba awoo m bi, k'a ba η ni so. Moyiisi lero woo haay kan wosolesinnɔsorazanno woo ciro woo kṳ a hi.

*Zaa poore
(Likki 13.24)*

¹³ K'a gasu cele foorɛ bi m, bala, cele guta bi kan zaa zanta bi ki bi, ta η nawom nyaanle bince σ. Gooɔ guta yi η sam.

¹⁴ Bi, cele foorɛ bi kan zaa kusi bi ki bi, ta η nawom misirbaa bince σ. Gooɔ kɔ η ni η yim no woo bi guta y.

*Gɔ do n nawore a nyi ma
(Likki 6.43-44)*

¹⁵ K'a dundo a zi kan ηaarlesinnisorazanno woo ki, bor η tir a σ awoo zi, am seero ho bi m, an bokare poojino kusiro m.

¹⁶ N zibæero awoo ni η dom ma. N bir tugo nyi nom laa go ra y, n bir soon nyi nom laazankore ra y.

¹⁷ Gɔ miηηa bi, nyi miηηa an n'a dam, go bonyaa bi, nyi bonyaa an n'a dam so.

¹⁸ Gɔ miηηa b'a dam ma an nyi bonyaa da y, go bonyaa b'a dam ma, an nyi miηηa da so y.

¹⁹ Gɔ haay k'a bir nyi miηηa dam bi, a ze n nawom la, n n'a dam se σ.

²⁰ Ncɪnaaσ bi η zibæero awoo ni η dom ma.

*Karɪndanyino paan...ro
(Likki 13.25-27)*

²¹ Gooa haay k'a n'a hum moo ma: <Zuuba, Zuuba> bi bee ni gasum Woso cirbæe σ y. Bi, gooɔ kɔ η ni moo Zi k'a ni arzana σ bi hoonho bam no woo m.

²² Dɔdɔkare hinni σ, gooɔ guta y'a hure: <Zuuba, Zuuba, ibu to minto, woo Woso le si σ so ra.

Ibu to ma woo la zinero ra. Woo hoserlo ba gota ibu to minto.»

²³ Bi moo y'a hure η ni, moo u: «Moo n awoo do fuga y. K'a a hor moo jur u, mimbonyaabenno!»

Ce jur k'an miηηa
(*Likki 6.47-49*)

²⁴ Ncinaau bi, gɔaa k'a ni moo meerbaa ku moo ba naa mam bi, an ni zi bam ni bi, bo a u ku u kan gɔaa k'a hoon n ta u, an a ce do ci bure u ki.

²⁵ La n ba, hi n yar, hunher n hon kan panηa ki, an a mom ce b'u, a n a da y. Bala, a jur bi da n y'a u ci bure u.

²⁶ Bi gɔaa k'a ni moo meerbaa ku moo ba naa mam b'a bir zi bam ni bi, gɔaa bi do bo a u ku u kan gɔaa yarma k'a ce do nyintaa bure u ki.

²⁷ La n ba, hi n yar, hunher n hon kan panηa ki, an a mom ce b'u, ce bi n wurgə, a host n goota y.»

²⁸ Yeezuu k'a ho dunda ncinaau an a nya bi, gɔoo cir gota ku η ni b'u ro woo ze kedə a hodundare bi minto.

²⁹ Bala, Yeezuu bir ho dundare am η woso-cikarinsaamboo woo ho bi ni y. Woso panηa an ni ho bi dundam ni.

8

Kusimə waare
(*Marki 1.40-45; Likki 5.12-16*)

¹ Yeezuu k'a a to ci bi mim u bi, gɔoo cir gota zu a je u.

² Kusimə n b'a zo ma, an kukurə zε a taa, an a hı m, a ɔ: «Zuuba, k'i lε taa, ı ı da ma, ı mɔɔ waa, ı dintim naa do gɔ mɔɔ ma.»

³ Yeezuu n a wɔ hɔr, an a da ma, an a hı, a ɔ: «Mɔɔ lε taa, ı waa. Kɔ dintim bı n gɔ ı ma.» Lεem bı, a kusiməbaa bı nya ma.

⁴ A m bı, Yeezuu n a hı m, a ɔ: «I b'a hı gɔsı nı y, bı ta ı yaa n'i hınka wosocemannıbər bı m, k'i ganwɔrε kɔ Moyiisi lε ka kɔ n n a ba bı ka, k'an nyınta ıbu waare bı kasetı gɔaa haay minto.»

Yeezuu kan Kapernawum

sɔrdaa zɔrɔ cir kɔ (Likki 7.1-10)

⁵ Yeezuu k'a nı gasım Kapernawum ɔ bı, sɔrdaarɔ cir bɔr zi, an a hı m, a ɔ:

⁶ «Zuuba, mɔɔ zibəənyı nı wɔtam har ɔ, a mε n ga, an nı fir yım gɔta.»

⁷ Yeezuu n a hı m, a ɔ: «Mɔɔ tam, m aa a waa.»

⁸ Bı sɔrdaarɔ cir b'a nyı bɔ ɔ, a ɔ: «Zuuba, mɔɔ n m ga m, k'ıbu n gasɔ mɔɔ har ɔ y, meerbaanyı ba deem bala, mɔɔ zibəənyı bı y'a waam!

⁹ Lεezanno y'a so mɔɔ mıŋŋa ɔ, mɔɔ nı m so sɔrdaarɔ ɔ. Kɔ mɔɔ hı deem m, mɔɔ ɔ: <Ta!>, b'a ta. Kɔ mɔɔ hı a vanta m, mɔɔ ɔ: <Bɔr!>, b'a bɔr. Kɔ mɔɔ m ya, m a hı m zibəənyı m, mɔɔ ɔ: <Naa ba!>, b'a a ba.»

¹⁰ Yeezuu k'a naa ma bı, a dıga gɔaa bı ma, an zε kədə, an a hı gɔɔɔ kɔ ŋ nı zum kɔ ɔ kan kɔ rɔ wɔɔ m, a ɔ: «Sıra mɔɔ n'a hire awɔɔ m, mɔɔ n sırakare naa do lɔɔ yı Israyel gɔaa zi y.

¹¹ A hı mɔɔ n nawɔrε awɔɔ m, gɔɔɔ y'a tom gɔta dɔjır ɔ kan meer kɔ ŋnı bı nyınta kan

Abraham kɪ Izakkɪ kɪ, Zakɔɔb kɪ, ηnɪ hɔ bɪ Woso cirbəə b'ɔ.

¹² Gɔɔɔ kɔ n lɛɛ ka n η bɔ ɔ Woso cirbəə bɪ minto rɔ wɔɔ, n brɔɔ nyɔɔm garga ra monsigə ɔ. Nyikəre kan sɔsɔre kɪ nyɪntam b'ɔ.»

¹³ Meerbaa naa do jɛ ɔ, Yeezuu a hɪ sɔrdaarɔ cir bɪ m, a ɔ: «Doo har ɔ, k'an ba ɪbɪ m, amba ɪbɪ sɪra ka mɔɔ ɔ bɪ m.» Wakatɪ bɪ do ɔ lɛɛm bɪ, zibəənyɪ b'a waa.

Pɪyɛɛr dində waarɛ

(Marki 1.29-34; Likki 4.38-41)

¹⁴ Yeezuu k'a gasɔ Pɪyɛɛr har ɔ bɪ, a Pɪyɛɛr dində yɪ an nɪ wɔtam mɛmarɛ m.

¹⁵ A n a wɔ da a wɔ ma mɛmarɛ bɪ n bɔ a mɛ ɔ, an wuti an nyaso Yeezuu m.

Yaabazannɔ waarɛ

¹⁶ Yirbəə k'a da bɪ, n bɔr gɔɔɔ m gɔta zinəro n ta η nɪ. Yeezuu meer ba bala an la zinəro wɔɔ ra, an yaabazannɔ wɔɔ waa haay.

¹⁷ Yɪ a ɔ nɔɪnaaɔ, kɔ hɔ kɔ wosolɛsinnɪsorazaa Ezayii a hɪ bɪ n kɔ yɪ. A a hɪ, a ɔ:

A ɪ hɔ haay k'a nɪ fir kam wɔɔ mɛsim ma bɪ sa, an wɔɔ yaabarɔ gɔ wɔɔ ma.

Gɔɔɔ kɔ η n'a ηɔam k'a zu Yeezuu ɔ

(Likki 9.57-62)

¹⁸ Yeezuu k'a gɔɔɔ cir gɔta yɪ, ηnɪ bɪr a ma bɪ, a lɛ ka a ɔ, k'a ta higɔta bɪ gəm deem la.

¹⁹ Wosocikarɪnsaamba deem n a zɔ ma, an a hɪ m, a ɔ: «Karɪnsaamba, mɔɔ zure ɪbɪ jɛ ɔ lɛɛ haay k'ɪbɪ nɪ tan ɔ b'ɔ.»

²⁰ Yeezuu n a hi m, a u: «Σεσονρω ι yaarω m, bennō ι celiηnarō m, bi Gōaanyι bi ba hince m k'a a mim cinta σ y.»

²¹ Karındanyι vanta n a hi m, a u: «Zuuba, zaa ka m σ, kō m aa ni m zi gēr bir, kō m a dō m bōr.»

²² Bi, Yeezuu a hi m, a u: «Zu mōō σ, k'i gēəno to kō η n'a gēəno bir.»

(Marki 4.35-41; Likki 8.22-25)

²³ Yeezuu gasō kōōlōō σ, a karındanyιnō n zu a jε σ.

²⁴ Lεem bi, hιnher gōta wuti hi bi burō σ, an a ηsa k'a ka kō hi m kōōlōō bi mom. Yeezuu n bōkarε, an ni hinceem bam.

²⁵ Karındanyιnō wōō n a zō ma, ηn'a gu, ηn'a hi m, η u: «Zuuba, wōō yō! Kō m bεε m wōō gungam!»

²⁶ A n a hi η ni, a u: «Bō m, awōō ni nyi bare, sirakare poore zannō!» A n wuti an jim, an hēən si hιnher bi ma kan higōta bi ki. Lεε bi n zε si...

²⁷ N n zε kədē, ηn'a hure, η u: «Bi gōaa bi kara n naa, baa hιnher kan hi ki n n'a lε sire?»

Gōōō kō zinēro n ta η ni waare

(Marki 5.1-20; Likki 8.26-39)

²⁸ Yeezuu k'a lee ku higōta bi tōr deem σ Gadara zannō kō σ b'ō bi, a m bi, gōōō huyōō kō zinēro n ta η ni n bō gēənoyaarō σ, ηni b'a zε σ. Gōōō wōō duro nyinta bonyaa gōta. Naa minto bi, gōsi b'a dam ma, an cem lεε bi do σ y.

²⁹ N n a siηηida ba, ηn'i zee dam, η u: «Bō ibu lε n taa k'i ba wōō ni Woso Nyι? Bōr ibu σ k'i bi fir ka wōō ma, bi wōō firyire dōmum bi n a ku cina ra?»

³⁰ A n bokare, kurkuuro cir gota i nyinta laato b'ɔ, ɲn'i ho bire.

³¹ Zinero wɔɔ n'a yem Yeezuu han gota, ɲ ɔ: «K'i la wɔɔ ra, k'i wɔɔ nyɔɔ kurkuuro wɔɔ me ɔ.»

³² Yeezuu n a hi ɲ ni, a ɔ: «K'a ta!» ɲ ni bo gɔɔɔ wɔɔ me ɔ, ɲni gasɔ kurkuuro wɔɔ me ɔ. A m bi, kurkuuro cir gota bi n bra si, ɲni zer, ɲn'a zar higota b'ɔ, ɲni gɪnga.

³³ Kurkuuro dundonno wɔɔ n bra si, ɲn'aa ho k'a ba bi hi kɔnɔ ɔ b'ɔ, kan ho k'a ba gɔɔɔ kɔ zinero n ta ɲ ni rɔ wɔɔ n bi ki.

³⁴ A m bi, gɔɔɔ kɔ ɲ ni kɔnɔ ɔ b'ɔ haay rɔ wɔɔ n bo, ɲn'i tam k'a yaa Yeezuu ze ɔ. A yi kɔ ɲ y'a ɔ bi, ɲ y'a ye han gota k'an bo a kɔ b'ɔ.

9

Megarezaa waare

(Marki 2.1-12; Likki 5.17-26)

¹ Naa je ɔ bi, Yeezuu gasɔ kɔɔlɔɔ ɔ, an a wusigə, an higota bi ze ra an ta a kɔ ɔ.

² N n megarezaa busu wɔtarahɔ ra, n ni bɔr m Yeezuu zi. K'a gɔɔɔ kɔ ɲ bɔr m nɔ wɔɔ sɪrakare yi bi, a a hi megarezaa bi m, a ɔ: «M nyɪnni, i to ɔ, i i mimbɔnyaarɔ wɔɔ sugur yi.»

³ Wosocikarɪnsaambɔɔ gɔsɪnnɔ nyɪnta b'ɔ, ɲn'a hire a heer ɔ, ɲ ɔ: «Gɔaa naa do i Woso sɔnsɔ wɔrɛ!»

⁴ Yeezuu k'a ho k'a ni ɲ heer ɔ bi do bi, a a hi ɲ ni, a ɔ: «Bo minto, awɔɔ n'a hoɔn dare ncɪnaaɔ?»

⁵ Kara m zanta? Mɔɔ n b'a him lɔgɔ bi m, mɔɔ ɔ: I i mimbɔnyaarɔ sugur yi bi m ge, gee, i wuti i i wɔtarahɔ bi gɔr, i ta bi ni?

⁶ Bɪ kɛɛrɛ bɪ, awɔɔ y'a dɔrɛ, a ɔ: Gɔaanyɪ b'ɪ lɛ m tara burɔ ɔ, k'a gɔɔ mimbɔnyaarɔ sugur ka η ɔ.» A n a hɪ lɔgɔ bɪ m, a ɔ: «Wuti, ɪ ɪ wɔtarahɔ bɪ gɔr ɪ doo!»

⁷ Gɔaa bɪ n wuti an doo.

⁸ Gɔɔ cir gɔta kɔ η naa yɪ bɪ, η da bɔ ɔ, ηn'a lɛ bɔ Woso ɔ, k'a paŋŋa naa do ka gɔɔ ɔ bɪ minto.

Matiyee har hɔbɪrɛ

(Markɪ 2.13-17; Likki 5.27-32)

⁹ Yeezuu k'a nɪ tam bɪ, a a to, an gɔaa yɪ an nɪ nyɪntam yawɔrsire bɪncɛ b'ɔ, a tɔ m Matiyeɛ, an a hɪ m, a ɔ: «Zu mɔɔ ɔ!» A n wuti an zu a jɛ ɔ.

¹⁰ Kɔ Yeezuu nɪ nyɪntam Matiyeɛ har ɔ b'ɔ k'a hɔ bɪ bɪ, yawɔrsinno kan mimbɔnyaabɛnno kɪ nyɪnta b'ɔ gɔta kan kɪ, kan a karɪndanyɪnɔ wɔɔ kɪ.

¹¹ Farizɛɛnrɔ wɔɔ kɔ η naa yɪ bɪ, η y'a hɪrɛ a karɪndanyɪnɔ wɔɔ m, η ɔ: «A lɔ, awɔɔ karɪnsaamba bɪ nɪ hɔbɪrɛ bɪm kan yawɔrsinno kɪ, mimbɔnyaabɛnno kɪ?»

¹² Yeezuu k'a naa ma bɪ, a a hɪ, a ɔ: «Laafɪzanno lɛ baa lɔɔtɔr ma y, yaabazanno lɛ n taa lɔɔtɔr ma.

¹³ K'a ta, a yaa a ka meerbaa naa do jɪ ma: «Cicirzɛrɛ mɔɔ lɛ n taa, manɪ bare bɛɛ y». Mɔɔ n bɔr kɔ m bɪ gɔɔ mɪŋŋɔɔ bir y. Bɔr mɔɔ ɔ kɔ m bɪ mimbɔnyaabɛnno bir.»

Hɔ daa kan hɔ gusire kɪ

bɪr zum kɔ ɔ y

(Markɪ 2.18-22; Likki 5.33-39)

¹⁴ Zaan karɪndanyɪnɔ a zɔ Yeezuu ma, ηnɪ laaka da han, η ɔ: «Bɔ minto m, wɔɔ kan

farizeenro woo ki, woo n'ɔ le kɔsim, b'ɪbu hoo woo bir a kɔsire?»

¹⁵ Yeezuu n a nyi bo η nɔ, a ɔ: «Kɔ ɔɔaa ɪ lɔsare cibsaa bare, lɔ bi zim bi ni ɔɔɔ woo bireyaa ɔ, ɔɔɔ woo y'a dam ma, ηni heerzarle ba ra? Bi dɔmum niηηə ɔ, n zem bi lɔ bi zim bi ɔ ɔ η ma, η y'a le kɔsim dɔmum bi do ɔ.

¹⁶ ɔɔaa ba ɔ, an ni pɛera daa kɛr sam, an n'a tam huu gusire re y. Bala, pɛera daa kɛr bi huu gusire bi gaam an a kaansɔ, an le da biisi ra.

¹⁷ ɔɔaa ba ɔ, an ni dɪven daa sam k'a tɔ hibɔɔnro gusinno ɔ y. Kɔ m bɛɛ m, hibɔɔnro woo hinhaanm, dɪven bi n a lɔ hibɔɔnro woo n a zaar ba. Bi dɪven daa bi tɔ n tir a ɔ hibɔɔnro daaro ɔ, dɪven bi kan hibɔɔnro woo ki b'a zaarbare y.»

*Zɪfɔro sokomace cir nyumbɔɛɛre waare, kan lɔ k'a wɔ da Yeezuu huu ma ki
(Marki 5.21-43; Likki 8.40-56)*

¹⁸ K'a ni meer bare ncinaaɔ kan ɔɔɔ woo ki bi, zɪfɔro sokomace cir deem n a zɔ ma, an sɔnta a taa, an n'a hum ni, a ɔ: «Mɔɔ nyumbɔɛɛre ɪ ga, a n maasire ba cɪna y. Bi, bɔr ɪ wɔ ka a mim la, k'an a mɪm bo ɔ.»

¹⁹ Yeezuu n wuti kan a karɪndanyɪno ki, ηni zu a je ɔ.

²⁰ Bi, lɔ n ta ɔ, ma n'a dam zi a dɔɔraa buerehɪya ho m naa, an a zɔ Yeezuu ma je ɔ, an a wɔ da Yeezuu huu le ma.

²¹ Bala, lɔ bi y'a hire a heer ɔ, a ɔ: «Kɔ mɔɔ m wɔ da a huu le ma tɔkke, mɔɔ yɪ m waam.»

²² Bi, Yeezuu a bo an dɪga a je ɔ, an lɔ bi yɪ an a hi m, a ɔ: «Mɔɔ nyɪni, ɪ heer ba kookoo, ɪ

sirakare y'i bombɔ». Lɛɛm bi, lɔ b'a waa wakatu bi do ɔ.

²³ Yeezuu k'a lee ku zuɔforɔ sokomace cir bi har ɔ bi, k'a hirpenno wɔɔ yi kan gɔaa cir bi bɔgɔr bare ki bi, a a hi η ni, a ɔ:

²⁴ «K'a bɔ, nyimbɔɛɛɛɛ bi n ga y. Hinceem a a ba.» Gɔɔɔ wɔɔ ni yaa wɔm ma.

²⁵ Kɔ n bɔ gɔɔɔ wɔɔ m bi, a gasɔ zi, an nyi bi sa a wɔ ma, a m bi, nyimbɔɛɛɛɛ bi n wuti.

²⁶ Mim naa do n ta lɛ haay ɔ kɔ bi do ɔ.

Bɔɔrɔ hiyɔɔ waare

²⁷ Yeezuu k'a hɔr b'ɔ bi, bɔɔrɔ hiyɔɔ i b'a zɛ ɔ, ηni zu a jɛ ɔ, ηn'i baa dam, ηn'a hire, η ɔ: «Wɔɔ cicir zɛ *David Nyi!»

²⁸ Yeezuu k'a lee ku har ɔ bi, bɔɔrɔ wɔɔ a zɔ ma, an η lar, a ɔ: «Awɔɔ sira ka a ɔ, mɔɔ yi m dam ma, m naa ba ra?» N n a nyi bɔ ɔ, η ɔ: «In..., Zuuba.»

²⁹ A m naa, Yeezuu n a wɔ da η mɔnyaarɔ wɔɔ ma, an a hi, a ɔ: «Hɔ k'awɔɔ sira ka k'a yi bi, k'a yi maam.»

³⁰ N mɔnyaarɔ wɔɔ n gɔ. Yeezuu n lɛ ka η ɔ paŋja m, a ɔ: «K'a dundo a zi! A b'a ka gɔaa n a dɔ y!»

³¹ Bi gɔɔɔ wɔɔ kɔ η bɔ bi, η y'a siŋɔɔda sa lɛɛm, ηn'a mim dɔndam kɔ b'ɔ haay.

Yeezuu bɛɛtir waa

³² Yeezuu k'a n'a hɔrm bi, n bɔr gɔaa m zinɔ n ta m, an a ba bɛɛtir.

³³ Yeezuu k'a la zinɔ bi ra bi, bɛɛtir b'a siŋɔɔda sa, an ni meer bam. Gɔɔɔ cir gɔta bi zɛ kɛdɔ. N

n'a hure, η υ: «Hɔ naa do loɔ n ba cɪna Israyel kɔ naa υ y!»

³⁴ Bɪ farizeenɔ wɔɔ y'a hure, η υ: «Zinɔro jɪtaare bɪ nɪ paŋŋa kaŋ υ, an nɪ lam zinɔro wɔɔ ra.»

Yeezuu ι gɔɔɔ cir gɔta cicir zem

³⁵ Yeezuu ι bɪrm kɔnɔɔ wɔɔ υ kan bɔleemaro kuro wɔɔ kɪ, an nɪ hɔ dundare η sokomacero wɔɔ υ, an nɪ Woso cirbɔɔ lemim nyɪnta pa dam sɔ, an nɪ yaaba do haay waam kan kusɪ do haay kɪ.

³⁶ K'a gɔɔɔ cir gɔta bɪ yɪ bɪ, η cicir a nyasɔ, bala, gɔɔɔ wɔɔ ι heerzarɛ nɔ υ kan kɔre kɪ, amba hɔbɪsɪɔ kɔ η ba dundor m bɪ m.

³⁷ A n a hɪ a karɪndanyɪnɔ wɔɔ m, a υ: «Mɔsa zibɔɔ bɪ gɔta, bɪ zibɔɔnyɪnɔ wɔɔ bɪ gɔta y.

³⁸ Naa minto bɪ, k'a ye Wutuzaa bɪ han k'an zibɔɔnyɪnɔ nyɔɔ a mɔsa zibɔɔ bɪ tɔ ma.»

10

Kristazibɔɔzannɔ buerehɪyɔɔ wɔɔ (Markɪ 3.13-19; Likki 6.12-16)

¹ Yeezuu a karɪndanyɪnɔ buerehɪyɔɔ wɔɔ bir, an paŋŋa ka η υ, kɔ η n'a da zinɔro wɔɔ ma, kɔ η nɪ la η la, kɔ η nɪ yaaba do haay waa, kan kusɪ do haay kɪ.

² Kristazibɔɔzannɔ buerehɪyɔɔ wɔɔ tɔɔ ba n nɪ: Lɛɛkare zaa bɪ tɔ m, Sɪmɔɔn, n n'a hum ma Pɪyɛɛr, kan a danzaa Andɪr kɪ, Zebedee nyɪnɔ Zakkɪ kan a danzaa Zaan kɪ.

³ Filipi kan Bartelemii kɪ, Toma kan yaworsirezaa Matiyee kɪ, Alfee nyɪ Zakkɪ kan Tade kɪ.

4 Σιμωὸν *Ζελοῦ, kan Zidas Iskariyotı kı, b'ı Yeezuu da jınnɔ wɔ ɔ bı.

(Markı 6.7-13; Likki 9.1-6)

5 Yeezuu buerehıyyɔɔ nɔɔn duro nyɔɔ, an ɛ ka η ɔ, a ɔ: «A bı kufıroɔ zaa sa y, b'a bı gasu Samarii zannɔ kɔ ɔ y.

6 Bı k'a ta Israyel do zi, gɔɔɔ kɔ η bɔ kɔ ɔ kan hɔbısrɔ kɔ η nyaam nɔ wɔɔ kı zi.

7 K'awɔɔ ı tam k'a bır a pa dare, a ɔ: Woso cirbəə b'a zɔ.

8 K'a yaabazannɔ waa, k'a gəəno mım bɔ ɔ, k'a kusiməro waa, a dintim gɔ η ma, k'a la zinəro ra. A ka n y'a ɔ awɔɔ ɔ vam, k'a ka vam sɔ.

9 A bı sarma sa, b'a bı busoo sa sɔ y. A bı bɔɔlogɔ zar a mɔr ɔ sɔ y.

10 A bı hıra sa zaa bı sare minto, b'a bı huu sa hıya y. A bı kɔsɔ kan bara kı sa y, bala, zibəəzaa b'a ga m, an hɔbıre yı.

11 K'awɔɔ gasu kɔ poore ɔ gɛɛ kɔ gɔta ɔ, k'a laaka da, kɔ gɔaa ta ɔ a ɛ n taa k'awɔɔ si a har ɔ, k'a gɔɔta b'ɔ k'an ta an awɔɔ hɔrle ku.

12 K'awɔɔ ta k'a gasu har b'ɔ, k'a hı, a ɔ: <Laafı n bır kan awɔɔ kı.>

13 Kɔ har bı do a ga m, k'awɔɔ laafı n nyınta kan kı. Bı, k'a n a ga m, k'awɔɔ laafı n a wusigə awɔɔ zi.

14 Har bı do nɔ ɔ kɔ η n awɔɔ si, kɔ η n a tɔr ka awɔɔ meerbaa bı ma, ηn'a si sɔ, k'a ı bɔm har bı do ɔ, gɛɛ kɔ bı do ɔ, k'a taanyisi gɔ a gannɔ ma.

15 Sıra mɔɔ n'a hıre awɔɔ m: dɔdɔkare hinni ɔ, kɔ naa do furyıre yım gɔta an ɛ da Sodom kan Gomɔɔr kı kɔ ra.»

*Firyire k'a ni zem bi mim
(Marki 13.9-13; Likki 21.12-17)*

¹⁶ «K'a tor ka miɲɲa, awɔɔ nyɔɔ mɔɔ nawum am seero hɔ bi m poojino bireyaa ɔ. Bi minto bi, k'a hɔɔn ka miɲɲa, am munno hɔ bi m. K'a yi gɔɔɔ kɔ η mim ba ɔ y, am cirɔnno hɔ bi m.

¹⁷ K'a dundo a zi kan gɔɔɔ ki, bala, η y'awɔɔ gurm, ηni ta awɔɔ m dɔdɔkɛnno zi. N y'awɔɔ zem maduro m a sokomacero ɔ.

¹⁸ N tare awɔɔ m koro leezanno kan cinno ki taa mɔɔ to ma. Naa ni nyintam kaseti η miɲɲɔɔ kan kifuro wɔɔ ki leɛ.

¹⁹ Kɔ η bi ta awɔɔ m broɔ leɛ, a b'a hɔɔn da k'awɔɔ meer bam lonlo, gɛɛ, bo awɔɔ n n'a hire y. Ho k'awɔɔ n'a hum bi, n y'a kare awɔɔ ɔ domum bi do ɔ.

²⁰ Bala, awɔɔ beɛ n ni meer bare a zim y, awɔɔ Zi Sent-Espri n ni meer k'awɔɔ n n'a bam bi dare awɔɔ le ɔ.

²¹ Danyino kɔ kam ze ma. Zi y'a nyi kare, n n a ze. Nyino wutire ηni jum kan a ziro ki, ηni η ka, ηni η zinze.

²² Gɔaa haay sore awɔɔ m mɔɔ to ma. Bi gɔaa k'a jum kookɔɔ an ta an fryire bi nyare ku bi bombore ym.

²³ Kɔ η fir ka awɔɔ ma kɔ niɲɲə ɔ, k'a a si a ta kɔ vanta ɔ. Sira mɔɔ n'a hire awɔɔ m, awɔɔ bi Israyel konoro wɔɔ nyare Gɔaanyi bi m bokare, an bor y.

²⁴ Karindanyi bi n le da a karinsaamba ra y, zibəanyi bi n le da a zuuba ra so y.

²⁵ Karindanyi a ga m, an yi am a karinsaamba m. Zibəanyi a ga m, an yi am a zuuba m. Kɔ n

har bi zaa bi ba zinero jitaare, awoo hoon o naa,
n b'a bam har bi nyino woo m ncinaas ra?

(Likki 12.2-7)

²⁶ Ncinaas bi, a bi nyi ba gooo ni y. Bala, ho
ba o, an a nyaakom da, n ba yire y. Mim ba o,
an a nyaakom da, n b'a dore y.

²⁷ Ho ku moo n'a hire awoo m monsigə o bi,
k'a hi garga ra, ho k'awoo n'a mam so awoo y'a
minto bi, k'a pa da ku goaa haay n a ma.

²⁸ A bi nyi ba gooo ku η ni mesim zem ger, bi
η b'a dam ma, ηni goaa nyi ze ro woo ni y. K'a
nyi ba Woso m. Bi y'a da ma, an mesim kan nyi
ki zaar ba sehar o.

²⁹ N bir benno heenm huya wacir la? A n
bokare deem taan... bir gam k'awoo Zi bee zaa
ka y.

³⁰ B'awoo, η y'awoo minkə bi le do.

³¹ K'a maam, a bi nyi ba y. Awoo gore ta o, an
le da benno haay ra.

(Likki 12.8-9)

³² Ku goaa a hi gooo lee, a o, a moo do, moo y'a
hire m Zi k'a ni arzana o bi m, moo o, moo zaa
do so.

³³ Bi, ku goaa bist ka moo ma gooo lee, moo
bist kare a zaa ma so moo Zi k'a ni arzana o bi
lee.

Laafu bee bor y, yarbare m

(Likki 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ A b'a hoon da, a o, bor moo o ku laafu n
nyinta o tara bure o y. Moo n bor ku laafu n
nyinta o y. Bor moo o zoobare m.

³⁵ Bor moo o, ku m goaa gu a zi ma, ku m
nyumbueere gu a da ma, ku m lu gu a nyar ma.

³⁶ Gᵛaa har gᵛoo n nɪ yɪrɛ a jɪnnɔ.

³⁷ Kᵛ gᵛaa a zɪ ɲɔa gɛɛ a da an lɛ da mɔɔ m, gᵛaa bɪ do n a ga m, an yɪ mɔɔ gᵛaa y. Kᵛ gᵛaa a nyɪyar gɛɛ a nyɪmbɔɛɛrɛ ɲɔa an lɛ da mɔɔ m, gᵛaa bɪ do n a ga m, an yɪ mɔɔ gᵛaa sɔ y.

³⁸ Kᵛ gᵛaa n a gɔdarkɔra busu an zu mɔɔ ɔ, a n a ga m, an yɪ mɔɔ gᵛaa y.

³⁹ Kᵛ gᵛaa lɛ taa k'a a meeyaa bombɔ, a b'a meeyaa bombɔrɛ yɪrɛ y. Bɪ gᵛaa k'a yɛ zɛ ma mɔɔ tɔ ma bɪ bombɔrɛ yɪm.»

Ganwɔrɛ yɪrɛ

(Markɪ 9.41)

⁴⁰ «Kᵛ gᵛaa awɔɔ si, mɔɔ a m si. Mɔɔ si k'a ɔ bɪ, bɔzaa ɪ mɔɔ nyɔɔ b'a a si.

⁴¹ Kᵛ gᵛaa wosolɛsɪnnɪsorazaa si k'an wosolɛsɪnnɪsorazaa bɪ mɪnto, a wosolɛsɪnnɪsorazaa ganwɔrɛ yɪm. Kᵛ gᵛaa gᵛaa tɪrga si a tɪrgabaa tɔ ma, a gᵛaa tɪrga ganwɔrɛ yɪm.

⁴² Sɪra mɔɔ n'a hɪrɛ awɔɔ m, kᵛ gᵛaa hi ka hɪnnɪ ɔ tɔkkɛ nyɪnɔ poorero nɔɔn duro deem ɔ, kᵛ mɔɔ karɪndanyɪ m bɪ tɔ ma, gᵛaa bɪ do bɪ kɔrɔm ganwɔrɛ ma y.»

11

Zaan-Batiisi gᵛoo nyɔɔ Yeezuu zi

(Likki 7.18-35)

¹ Yeezuu k'a hɔ dɪnda a karɪndanyɪnɔ buɛrɛhɪyɔɔ wɔɔ m an a nya bɪ, a a hɔr lɛɛ bɪ do ɔ k'a yaa Woso lemim pa da, k'a hɔ dɪnda sɔ kɔrɔ kɔ ɲ nɪ b'ɔ rɔ wɔɔ ɔ.

² Zaan k'a nɪ lɔnnɔɛ ɔ b'a to an Krista zibɛəro wɔɔ mim ma, an a karɪndanyɪnɔ gɔsɪnnɔ nyɔɔ,

³ kō η n aa laaka da han, η σ: «Ibu ηn'ι dōre ι zere ma bi γεε, gōaa vanta nι?»

⁴ Yeezuu n a nyι bō η nσ, a σ: «K'a ta a yaa hō k'awōō n'a mam, an n'a yim naa dūnda Zaan m:

⁵ Bōōō mim ι λee yim, lōgōōō ι tam, kusimoo y'a waam, dintim nι gōre η ma, tikkiro ι meerbaa mam, gēōno y'a mim bōη σ, lemim nyinta ι hum ηōazanno m.

⁶ Mimbirenyūntazaa m gōaa k'a n a sarakare to mōō minto bi m.»

⁷ Zaan karūndanyūnō wōō kō η y'a hōr bi, Yeezuu a sūηηida ba, an n'a hum zamaa bi m, a σ: «Nka awōō ta a yaa dīga a poohōōn σ? Hūher awōō yi, an nι niīgē gō yēηηēm γε?»

⁸ Bō awōō ta a yaa dīga a paan...? Gōaa m, an huu wīst da a ra γε? Gōōō kō η nι huu wīstōō dare a ra rō wōō ι cinno harlō σ.

⁹ Nka awōō ta a yaa dīga a? Wosolesinnūsorazaa m γε? Iūn..., mōō y'a hū awōō m, a le da wosolesinnūsorazaa ra.

¹⁰ Zaan mim n y'a gōrsira ba Wosoci nō σ, n σ: «Mōō nι m zibēōzaa nyōōre ībū λee, k'an ībū zaa banka.»

¹¹ Sira mōō n'a hūre awōō m, lanno nyūnō barla gōaa ba σ an le da Zaan-Batiisi ra y. A n bōkare gōaa k'an poore Woso cirbēō nō σ bi le da m.

¹² A n a sūηηida sa Zaan-Batiisi Woso lemim padare dōmūnō σ, an lee ku dūtaa naa ma bi, arzana bi gasō n nawōη σ paηηa m, tōntōrezanno n'a sōη σ.

¹³ Wosolesinnūsorazanno wōō haay kan Moyi-isi lēō wōō kī Woso cirbēō bi mim dūnda, an ta an Zaan dōmūm ku.

14 K'a dɔ mɪŋŋa a ɔ, *Elii niŋŋə kɔ n ɔ a zɛm bi m Zaan m.

15 Gɔaa k'a nɪ tɔr m k'an a ma!

16 Kɔ m her gɔɔɔ nɔɔn makra ba kan bɔ kɪ? Bɔ ŋ y'a ɔ kɔ ɔ kan nyɪnɔ kɔ ŋ yaa nyɪnta daasɪyaa ɔ, ŋn'a to, ŋn'ɪ kɔ bimbirm, ŋ ɔ:

17 Wɔɔ hir hɛ awɔɔ m,
b'awɔɔ n sar ba y!

Wɔɔ zɛlaa lɔ awɔɔ m,
b'awɔɔ n nyi ka y!

18 Bala, Zaan k'a bɔr bi, a bɪr hɔ bɪrɛ y, a bɪr dɪvɛn mim sɔ y. N n a hɪrɛ, n ɔ: zinɔ n ta m.

19 Gɔaanyɪ bi bɔr, an nɪ hɔ bɪm, an nɪ hɔ mim, n n'a hɪm ma, n ɔ: Naa do naa, nɔzaa m, bi, bɛɛmir m sɔ. Yawɔrsinno kan mimbɔnyaabɛnno kɪ hannɪ m. Bi, gɔɔɔ kɔ ŋ nɪ yɛm Woso Mindɔrɛ bi ma rɔ wɔɔ a dɔ ŋ ɔ, Woso Mindɔrɛ bi tɪrga.»

(Likki 10.13-15)

20 A m naa, Yeezuu n a sɪŋŋɪda sa, an nɪ nyaa bam kan kɔrɔ k'a hoserlo ba ɔ gɔta bi ŋ n a bɔ a taam nɔ wɔɔ kɪ.

21 «Korazen, ɪbɪ kɔsɪ yɪm! Betsayɪdaa, ɪbɪ kɔsɪ yɪm sɔ! Bala, hoserlo kɔ ŋ ba awɔɔ bireyaa ɔ rɔ wɔɔ, kɔ ba ŋ y'a ɔ Tiir kɔ ɔ kan Sidɔn kɔ kɪ, k'an naa brɔɔ huu yiirɔ gɔr ŋnɪ ŋ ka a ra ŋnɪ suu lo a ra, k'a hɪnka a ɔ, a lɛ taa k'a a bɔ a taam.

22 Bɪ y'a ka, mɔɔ n'a hɪrɛ awɔɔ m: dɔdɔkare hinnɪ ɔ, awɔɔ fɪryɪrɛ nyɪntam kɔsɪ, an lɛ da Tiir kan Sidɔn kɪ m.

23 B'ɪbɪ, Kapernawum, ɪbɪ y'ɪ busure ɪ lee ku brama ra?

ɪbɪ zerm ɪ gasɔ gɛɛnɔkɔ ɔ!

Bala, kɔ hoserlo kɔ η ba ɪbu zi rɔ wɔɔ, kɔ ba η y'a ɔ Sodom kɔ ɔ, k'an naa a gɔɔta an ta ɔ her dɔmum ɔ.

²⁴ Naa y'a ka, mɔɔ n'a hire awɔɔ m: dɔdɔkare dɔmum ɔ, ɪbu firyure yim kɔstɪ an le da Sodom ho ra.»

*Zɪ kan Nyɪ kɪ
(Likki 10.21-22)*

²⁵ Dɔmum bɪ do ɔ bɪ, Yeezuu meer ba, a ɔ: «Zɪ k'a a so tara ɔ kan brama kɪ, mɔɔ ɪ yaa dare ɪbu m barka, k'ɪbu hoɔ nɔɔn duro nyaakom da gɔɔɔ hoɔnzanno m kan hodonno kɪ m, ɪ bɔkare, ɪ η hinka nyɪno poorero m bɪ minto.

²⁶ ɪn..., Zɪ, ɪbu y'a ηɔa ɪ ba ncɪnaaɔ.

²⁷ Mɔɔ Zɪ ho haay ka mɔɔ ɔ. Zɪ bɪ y'a deem ɪ Nyɪ bɪ dɔ. Nyɪ bɪ y'a deem ɪ Zɪ bɪ dɔ kan gɔɔɔ k'a le n taa k'a hinka η nɪ rɔ wɔɔ kɪ bala.

²⁸ K'a bɔr mɔɔ zi, awɔɔ haay k'awɔɔ mɔr gorezaa busu an n'a kɔm nɔ wɔɔ, mɔɔ hoonsire kare awɔɔ ɔ.

²⁹ K'a zu mɔɔ ɔ, k'a mɔɔ hodɔndare si, bala, mɔɔ bɔgɔ-bɔgɔ, mɪηηazerlezaa m mɔɔ m. Bɪ, awɔɔ nyiro wɔɔ hoonsire yim.

³⁰ Bala, zuuba k'an kɔstɪ bɛɛ m mɔɔ nɪ y. Mɔr kɔ mɔɔ n'a kare awɔɔ ɔ bɪ gore ba ɔ so y.»

12

*Sabaa hinni bɪsɪkare
(Marki 2.23-28; Likki 6.1-5)*

¹ Dɔmɪnno wɔɔ duro ɔ, sabaa hinni ɔ, Yeezuu bɔ hoɔraro ɔ, nɔ n a karɔndanyɪno wɔɔ nyasɔ, ηn'a sɪηɪɪda ba, ηn'ɪ hoɔyaa yɪnyarm ηn'a tɪηjɔre, ηn'a som.

² Farizeenro woo ko η naa yi bi, η y'a hi Yeezuu m, η u: «Duga i karindanyino woo ma, ho k'a n a ga bare m *sabaa hinni u bi ηn'a bam.»

³ Yeezuu n a hi η ni, a u: «Mim k'a pakra ba David m kan a guoo ki bi domum u, ho ninjə k'a a ba, no k'a a n yas u bi,

⁴ gasu k'a u Woso zeuji bince u, an manni bur bi gur an a bi, kan a guoo woo ki, bi le ba u ku η n'a bi ku wosocemannubonno woo bee m bala bi, awoo n a karinda ba ra?

⁵ Gee, awoo n a karinda ba Moyiisi lero ci b'u, n u: Woso zeuji bince u b'u bi, wosocemannubonno woo bir zum sabaa hinni b'u y, bi koroma bee ni y.

⁶ Bi, moo y'a hire awoo m, Gaa i naa u, an le da Wosoe bi ra.

⁷ N u: cicirzere moo le n taa, mannubare bee y, k'awoo meerbaa naa do ji ma, awoo bi guoo noon duro dodo yarle y, bala, η n koroma y.

⁸ Bala, Gaaanyi bi m sabaa hinni bi minzaa.»

Wogərzaa

(Marki 3.1-6; Likki 6.6-11)

⁹ Cem ko Yeezuu u b'u bi, ta a u, an aa gasu η sokumace u.

¹⁰ Lee bi do u bi, gaa n ni b'u, a wo deem n ga. N n laaka da Yeezuu han, η u: «A a ga m, ku n ni gaa waa *sabaa hinni u ra?» A hi η y'a u ncinaasu, k'a Yeezuu ku, a mim ka ra.

¹¹ Bi, Yeezuu a hi η ni, a u: «Nka n'awoo bire u, a ser deem bala n n'a dam yaa u sabaa hinni u, b'a bi tare an aa a bo yaa b'u?

12 Gʷaa n lɛ da ser m denter la? K'a maam, a a ga m, kʷ n nɪ zi mɪŋŋa ba gʷaa m sabaa hinnɪ ũ.»

13 A m bɪ, an a hɪ wɔgɛrzaa bɪ m, a ʊ: «l wɔ bɪ hʊr!» Gʷaa bɪ n a hʊr, a wɔ bɪ n a banka mɪŋŋa am deem bɪ hɔ bɪ m.

14 Farizeenrɔ wɔɔ kʷ ŋ bɔ sokʊmace b'ʊ bɪ, ŋ y'a dɪnda k'a ka zaa ma k'a Yeezuu ku a zɛ.

Zibəənyɪ kʷ Woso a bɔ ʊ

15 Yeezuu k'a naa ma bɪ, a a hʊr lɛɛ bɪ do ʊ, gʷaa cir gʷta n zu a jɛ ʊ, an yaabazannɔ wɔɔ waa haay.

16 A n n'a hɪrɛ ŋ nɪ mɪŋŋa, a ʊ: A b'a ka gɔst n a dɔ y.

17 Kʷ hɔ kʷ wosolɛsinnɪsorazaa Ezayii a hɪ bɪ n kʷ yɪ. A a hɪ, a ʊ:

18 Mɔɔ Zibəənyɪ kʷ mɔɔ bɔ ʊ bɪ ba n nɪ. Gʷaa kʷ mɔɔ n'a ŋʊam kan m heer kɪ haay bɪ, mɔɔ yɪ m ɛspri bɪ kan ʊ.

A mɔɔ lɛrɔ hɪ m do gʷta m.

19 A b'a kam nyaa ma y.

A bɪ zee dare y.

Gɔst b'a leer mam zaarɔ bire ʊ y.

20 A bɪ niigə gɔ paŋŋawarzaa dare y.

A bɪ fitirɛ k'a sɛ paŋŋa ba ʊ bɪ lihire y.

A ba a nawɔrɛ ncɪnaaʊ, an ta an paŋŋa ka tɪrgabaa ʊ.

21 Do haay sɪra kan ʊ.

Yeezuu kan Belzebul kɪ (Markɪ 3.22-30; Likki 11.14-23)

22 Bɪ jɛ ʊ bɪ, n bʊr gʷaa m Yeezuu zi, zinə n ta m, an a ba bʊʊ, bəətirbaa n ta m sɔ. Yeezuu n a waa, a n nɪ meerbare, a mɪm n nɪ lɛɛ yɪm sɔ.

23 Gōaa cir bi ze kədə, ηn'a hire, η υ: «*David Nyi bεε m na?»

24 Bi farizeenrō wōō kō η naa ma bi, η y'a hire, η υ: «Naa do k'an naa, la a nawōm zinēro ra, zinēro jūtaare Belzebul paŋŋa m bala.»

25 Yeezuu k'a hō kō η n'a hōōn dam ma bi dō bi, a a hi η nū, a υ: «Kō k'a gūōō bir kō mam bi y'a dare. Kōnō gεε, har kō kōmare ba υ bi y'a dam sō.

26 Kō Sōtaana bur an nū lam Sōtaana ra, gōngōre m bi. A kō bi y'a dam ma, an jūm dōntō ra?

27 Bi kō Belzebul paŋŋa y'a ka mōō nū lam zinēro ra, awōō karūndanyūnō wōō la kō η nawōre η la sō bi, η paŋŋa b'a to ka? Bi y'a ka η mūŋŋōō n n'awōō dōdō kare.

28 Bi kō Woso *Sent-Espri paŋŋa y'a ka mōō nū lam zinēro ra, k'a maam k'a dō a υ, Woso cirbēō bi lee ku awōō zi.

29 A n ta υ sō bi, gōaa ba υ, an b'a dam ma, an gasū gōaa paŋŋazaa har υ, k'a mōrlō gūr, k'a n ser ka, an a kōsū, an bōkare, an gasū, an mōrlō wōō gūr y.

30 Gōaa k'a ba kan mōō kī bi, mōō jūm m. Gōaa k'a bur a dam mōō han an a sō kō ma bi, a hūsi ga a nawōm.»

31 «Naa y'a ka, mōō n'a hire awōō m, Woso mimbonyaaro haay kan sunsoro haay kī sugur kam gūōō υ. Bi, gōaa biyōō k'a nū Sent-Espri sunsō wōm bi, a b'a sugur yūm fūga y.

32 Kō gōaa meer ba Gōaanyī bi ma, a y'a sugur yūm, bi k'a meer ba Sent-Espri ma, a b'a sugur yūm tara burō υ naa υ, b'a b'a yūm booti hinni υ sō y.»

*Gɔ kan a nyi ki
(Likki 6.43-45)*

³³ «K'a dɔ a ɔ: gɔ muɲa bi, nyi muɲa a n'a dam. Gɔ bɔnyaa bi ni nyi bɔnyaa dam. N gɔ biyæ dɔ a nyi ma.

³⁴ Mɪnnɔ kɔsɪrɔ, awɔɔ y'a bam lo k'a mim muɲa hi a kɔsɪrabaa bi nɔ ɔ? Bala, hɔ k'a gɔaa heer han b'a le n'a him.

³⁵ Gɔaa muɲa k'a n'a muɲabaa m bi, bɔ an nawom mim muɲa m a heer ɔ. Gɔaa bɔnyaa k'a n'a bɔnyaabaa m bi, bɔ an nawom mim bɔnyaa m a heer ɔ sɔ.

³⁶ Bi, mɔɔ y'a hire awɔɔ m, mɔɔ ɔ: Meerbaa k'a nyɔɔɔɔ ba ɔ haay kɔ gɔaa n'a bam bi, Woso y'a larm ma.

³⁷ Bala, ɪbi meerbaa n n'i bɔmbɔre, ɪ meerbaa n n'i dam mim ɔ sɔ.»

*Gɔɔɔ ɪ hoser yere
(Marki 8.11-12; Likki 11.29-32)*

³⁸ Naa kur bi, wosocikarɪnsaambɔɔ kan farizeenrɔ ki a sɪɲɪda ba, ɲn'a hi Yeezoo m, ɲ ɔ: «Karɪnsaamba, wɔɔ le taa k'i hoser ba k'ɔ a yi.»

³⁹ A n a nyi bɔ ɲ nɔ, a ɔ: «Her naa gɔɔɔ wɔɔ, gɔɔɔ bɔnyaarɔ m, ɲ bir Woso le sire y, ɲ y'a kam makra ma, bi kɔ makra bi ni, ɲ bi makra vanta yire kɔ wosolesinnɪsorazaa Zonas makra bi bæ y.

⁴⁰ Bala, Zonas k'a gɔɔta zɔ gɔta nɔ ɔ hi ɔ dɔmɪm kaakɔ bi, sinuu ɔ kan a gunuu ɔ ki bi, Gɔaanyɪ bi gɔɔtam maam sɔ tara noom ɔ dɔmɪm kaakɔ, sinuu ɔ kan a gunuu ɔ ki.

41 Dodoƙare hinni ɔ, Niniivi gɔɔ wutire, ηnɩ her gɔɔ nɔɔn da le ɔ, ηnɩ η gumə war bi hinka η nɩ. Bala, Niniivi gɔɔ wɔɔ a bɔ a taam ηnɩ sugur ye Zonas Woso lemim padare ma. Bi naa ɔ bi, gɔaa ta ɔ an le da Zonas ra.

42 Dodoƙare hinni ɔ, lo cir k'a a to jɩsadɔpaasi ma an bɔr k'a b'a tɔr ka Salomɔɔn mindɔre meerbaa ma bi, a zamaana naa do gumə war bi hinkare η nɩ. Bala, a to a ɔ kɔ laatore ɔ, an bɔr k'a b'a tɔr ka ma, an bɔkare, gɔaa ɩ naa ɔ an le da Salomɔɔn ra.»

*Zinə k'a a ya, an nɩ zem gɔaa zi
(Likki 11.24-26)*

43 «Kɔ zinə bɔ gɔaa me ɔ, a da an nawom lee gəero zi, k'a a ka hoonsire bɩnce ma, bi k'a bir a yire,

44 b'a hi a heer ɔ, a ɔ: <Mɔɔ yi m wusigere m bɩnce gusire ɔ.> K'a yaa leeku bi, a yaa dɩga a gɔɩ n a so ce b'ɔ, bi dintim ba b'ɔ sɔ y. Ho haay ɩ ce b'ɔ, a bɩncero ɔ mɩŋa.

45 K'a yi ncɩnaaɔ, b'a ta an aa zinero vantɔɔ gaa saanhɩna, η bɔnyaabaa n le da a mɩŋa ra, ηnɩ bi gasɔ, ηn'a so gɔaa bi do ɔ. Gɔaa bi do mim bi bɔnyaabaa le dam biisi ho ra. Zamaana naa do k'an bɔnyaa naa, a mim yire ncɩnaaɔ sɔ.»

*Yeezuu danyɩɔ mim
(Marki 3.31-35; Likki 8.19-21)*

46 Yeezuu k'a nɩ meer bam kan gɔɔ cir bi ki bi, a da kan a danyɩɔ ki bɔr, ηnɩ jum garga ra, ηn'a ηɔam k'a meer ba kan ki. [

47 Gṣaa n a hɪ Yeezuu m, a ɔ: «I da kan ɪ danyɪnɔ kɪ ɪ garga ra, ɲ lɛ n taa k'a meer ba kan ɪ kɪ.»]

48 Yeezuu n a nyɪ bɔ gṣaa bɪ nɔ, a ɔ: «Nka m mɔɔ da? Nkɔɔ m mɔɔ danyɪnɔ?»

49 A n bɔkare, an a wɔ nyɔɔ a karɪndanyɪnɔ wɔɔ ma, an a hɪ, a ɔ: «Mɔɔ da bɪ ba n nɪ, kan mɔɔ danyɪnɔ wɔɔ kɪ.

50 Gṣaa niɲɲə k'a nɪ mɔɔ Zɪ k'a nɪ arzana ɔ bɪ hɔɔnhɔ bam bɪ, mɔɔ danyɪ m, mɔɔ danlɔ m, mɔɔ da m.»

13

Hɔduure hɔbɔkɔrenoom dare (Marki 4.1-9; Likki 8.4-8)

1 Hinni bɪ dɔ ɔ bɪ, Yeezuu bɔ har ɔ, an aa nyɪnta higɔta bɪ lɛ ra,

2 zamaa cir gɔta a so kɔ ma a jɪr ɔ. A m bɪ, Yeezuu n kɔ, an aa nyɪnta kɔɔlɔɔ ɔ, zamaa bɪ haay n nɪ jɪnɪm hi bɪ lɛ ra.

3 A hɔ dɪnda ɲ nɪ gɔta hɔbɔkɔrenoom dare nɔ ɔ, an a hɪ, a ɔ: «Gṣaa ɪ bɔ, k'a hɔ duu.

4 A duu k'a nawɔm bɪ, gɔsɪnnɔ n a lo zaa gɔr ma, bennɔ n bɔr, ɲnɪ b'a bɪ haay.

5 Gɔsɪnnɔ n a lo jaarɔ bɪncɛ ɔ, taa n nyɪnta b'ɔ gɔta y. Hɔyaa bɪ n bɔ lɛem, kɔ taa ba b'ɔ gɔta bɪ minto.

6 Woso k'a der bɪ, a na hɔka bɪ ma, an ga, k'a mɛsi ba ɔ bɪ tɔ ma.

7 Gɔsɪnnɔ n a zar laa gaa ɔ, laa bɪ n haan, an ɲ zɪnzɛ.

8 Gɔsɪnnɔ n a lo lɛɛ mɪɲɲa ɔ, ɲnɪ haan, ɲnɪ ma, ɲnɪ nyɪ da. A yaa deem yaa ka zɔrɔ, deem busɔrdɪ, deem bukərku.

9 Gṣaa k'a nı tor m bı, k'an a tor ka ma.»

*Bṵ minto m, Yeezuu n tır meer ba hṵbṵkṵrenoom dare nı?
(Markı 4.10-12; Likki 8.9-10)*

10 Karındanyıno wṵṵ a zṵ Yeezuu ma, ηn'a hı m, η ı: «Bṵ m, ıbı n tır meer ba kan η kı hṵbṵkṵrenoom nı?»

11 A n a nyı bṵ ı, a ı: «Woso a ka k'awṵṵ n Woso cirbṵṵ bı minno kṵ η y'a nyaakum da rṵ wṵṵ dṵ, b'a n a ka nawṵṵno ı y.

12 Bala, gṵaa k'an ta hṵ m bı, n y'a yare n n a ka ı, a hṵ n yı gṵta, bı gṵaa k'a ba m bı, baa hṵ k'an ta m bı, n bı yṵm nı.

13 Naa y'a ka mṵṵ nı meer bam kan η kı hṵbṵkṵrenoom m. Bala, η yı dıgam, bı η bır lεε yıre y. Nı y'a tor kam, bı η bır a mare, η bır a jı mam sṵ y.

14 Kṵ hṵ kṵ Ezayii a hı bı n kṵ yı η minto. A ı: Awṵṵ mim mam gṵta, b'awṵṵ b'a jı mare y. Awṵṵ dıgam mıηηa, b'awṵṵ bı lεε yıre y.

15 Bala, do naa do heer a ta. Nı tor bır mim mare y, η y'a mınyaaro tınta, k'a bı lεε yı, k'a bı mim ma y, k'a heer bı mim jı ma y, k'a bı sugur ye, a a bṵ a taam kṵ mṵṵ n a waa y!

16 B'awṵṵ, awṵṵ jıra: awṵṵ mınyaaro ı lεε yım, awṵṵ tṵoro ı mim mam!

17 Sıra mṵṵ n'a hıre awṵṵ m, wosolesınnısorazanno gṵta kan gṵṵṵ tırgṵṵ gṵta kı a ηṵa, k'a hṵ k'awṵṵ n'a yım naa yı, bı η

n a yi y. K'a hɔ k'awɔɔ n'a mam naa ma, bi η n a ma y.»

*Hɔduure hɔbɔkɔɔɛnoom bi ji hure
(Marki 4.13-20; Likki 8.11-15)*

¹⁸ «K'a tɔr ka hɔduure hɔbɔkɔɔɛnoom bi ji ma.

¹⁹ Hɔyaa k'a nɪ zaa lezi bi, gɔɔɔ kɔ η nɪ Woso cirbɛɛ lemim bi mam, bi η bir a ji mam nɔ wɔɔ m. Bala, lɛɛm bi, Sɔtaana lemim kɔ n y'a duu η heer ɔ bi si η han.

²⁰ Hɔyaa k'a nɪ jaarɔ bɪncɛ ɔ bi, gɔɔɔ kɔ η nɪ Woso lemim bi mare, ηn'a sim lɛɛm kan heernyɔɔ ki rɔ wɔɔ m brɔɔ m.

²¹ Bi, η mɪηηɔɔ mɛsi ba ɔ y, hindeem gɔɔɔ m. Kɔ heerzar gɛɛ fɪryɪɛ bɔr Woso lemim bi tɔ ma, bi η y'a do lɛɛm.

²² Hɔyaa k'a nɪ laarɔ bireyaa ɔ bi, gɔɔɔ m, ηnɪ Woso lemim bi ma, durnya hɔɔndama kan a arzaka letaama ki η lemim bi zɛ, a bir nyɪ dare y.

²³ Hɔyaa k'a nɪ lɛɛ mɪηηa ɔ bi, gɔɔɔ kɔ η Woso lemim bi ma, ηn'a ji ma rɔ wɔɔ m: N n'ɪ nyɪ dam. A yaa deem ɪ nyɪ dam zɔrɔ, deem busɔrdɪ, deem bukɔrku.»

²⁴ Yeezuu a ya, an hɔbɔkɔɔɛnoom vanta da, a ɔ: «Woso cirbɛɛ bɔ kɔ ɔ kan gɔaa k'a hɔdo mɪηηa duu a hɔsɪra ɔ bi ki.

²⁵ Gum k'a bi da gɔɔɔ nɪ hinceem bam bi, gɔaa bi jim deem n bɔr, an bi sɔr duu hɔyaa bi barla, an a hɔr.

²⁶ Hɔyaa bi k'a bi bɔ, an ma, an yaa ka bi, sɔr bi n bɔ sɔ.

27 Həsüräzäa bı zibəənyıno n b'a hı m, η ı: <Zuuba, hədo mıηηa bεε ıbu duu ı həsıra b'ı ra? A a ba lə kεere sör n bör, an ta ı?>

28 A n a nyı bə η nı, a ı: <Jim deem ı hə naa do ba>. A m naa, zibəənyıno wəo n a lar, η ı: <İbu lε taa k'ı ta, ı aa sör bı wönwör la?> A n a nyı bə ı, a ı:

29 <Ayy... Bala, k'awəo k'a sör bı wönwör, awəo cenle a həka bı wönwör sə.

30 K'a η to kı η nı ma kan kı kı, k'an ta, an aa hədare dömüm ku. Hədare dömüm ı bı, məo y'a hım zibəno wəo m, məo ı: K'a lεε ka a sör bı gır, a kısı, a da sε ı, k'a bəkare a həyaa bı gır a zar m sı ı.> »

(Markı 4.30-32; Likki 13.18-19)

31 Yeezuu a ya, an həbəkürənoom vanta da η nı, a ı: «Woso cırbəə bı bə kı ı kan hə kı n n'a hım ma mutardı yaa, kı gıaa n'a sam, an n'a duum a həsıra ı bı kı.

32 A m hədo haay rə wəo poore. Bı, kı n y'a duu an bə, ma an nawəm, an nı lε dam həyaa haay ra: a ba an nawəm gı gıta, bənno n b'a dam ma, ηnı cε kınka a vəηηərə ma.»

Nyonyəo həbəkürənoom dare

(Likki 13.20-21)

33 A a ya an həbəkürənoom da η nı, a ı: «Woso cırbəə bı bə kı rε kan nyonyəo kı. Lə n a sa, an a tonto kan nyisi kı mör gıta lε ma kaakı. Nyisi bı n ta an der.»

Bə m, Yeezuu nı həbəkürənoom dare

(Markı 4.33-34)

³⁴ Minno noon duro haay hi Yeezuu n nawore η ni hōbōkōrenoom m. A bir hōsi hum gōō cir bi m, k'a hi bēe a nawom hōbōkōrenoom ni y.

³⁵ Kō hō kō wosolesinnisorazaa b'a hi bi n kō yi. A a hi, a ō:

Mōō yi m lē gōre,

m hōbōkōrenoom da η ni,

m hō k'a nyaakom da durnya siηηida ō tee... bi hi η ni.

Yeezuu i sōr hōbōkōrenoom bi

ji hure

³⁶ Yeezuu k'a zamaa cir bi to, an doo bi, a karindanyinō wōō a zō ma, ηn'a hi m, η ō: «Sōr hōbōkōrenoom bi ji dunda wōō m.»

³⁷ A n a nyi bō η nō, a ō: «Gōaa k'a ni hō miηηa do duum bi, Gōaanyi bi m.

³⁸ Hōsira bi, durnya m. Hōdo miηηa bi, Woso cirbēē nyinō wōō m. Sōr bi, Sōtaana nyinō m.

³⁹ Jim k'a sōr bi duu bi, Sōtaana m. Hōdare bi, durnya nyare m. Hōdēnno wōō, malēkarō m.

⁴⁰ Amba kō η ni sōr gōrm ηn'a dam se ō bi, yi a nawore ncinaaō durnya nyare hinni ō:

⁴¹ Gōaanyi bi y'a malēkarō nyōōre, ηni hō haay k'a ni gōō gum Woso ma rō wōō gōr Woso cirbēē bi nō ō. N mimbōnyaabēnno wōō gōrm sō, ηni bō η ni,

⁴² ηn'aa η zar sehar ō. N nyi kam b'ō, ηn'a sō sō.

⁴³ Bi, gōō turgarō wōō gure am wosogure hō bi m, η Zi bi cirbēē nō ō b'ō. Gōaa k'a ni tōr m, k'a n'a tōr ka ma.»

Arzaka k'a a nyaakom da

⁴⁴ «Woso cirbæe bi bɔ kɔ rɛ kan arzaka gota kɔ n y'a nyaakom da hosira ɔ bi ki, gɔaa n sor la: a n so ra, an a nyaakom da. K'a heer nyoo bi, an a hor, an aa ho haay k'an ta m no woo hee, an hosira bi do si m.»

⁴⁵ «Woso cirbæe b'a ya an bɔ kɔ rɛ kan terbarezaa k'a n'a kam nyeenyaaro muhjo ma ki.

⁴⁶ K'a nyeenyaa wisi yi, a busoo ni yim gota bi, an ta, an aa ho haay k'an ta m no woo hee, an b'a si m.»

Zanɲa hobokorenoom

⁴⁷ «Woso cirbæe b'a ya, an bɔ kɔ rɛ kan zanɲa kɔ η n'a zom hi ɔ, an ni zo do haay gorle an ni bom ni bi ki.

⁴⁸ Kɔ zono a han bi n y'a gaa, n n bɔ m hi bi le ra. N n bokare, ηni nyunta, ηni zono muhjo woo nyoko ɔ, ηni η zar mor ɔ, ηni zono bonyaro woo lo.

⁴⁹ Yi a nawore ncinaas durnya nyare hinni ɔ. Maleekarɔ zem bi gɔɔ bonyaro woo gɔ gɔɔ tɔgarɔ woo ma,

⁵⁰ ηni η zar sehar ɔ. N nyi kam b'ɔ, ηn'a so sɔ.»

⁵¹ Yeezuu n a karindanyino woo lar, a ɔ: «Awoo naa haay woo... ma muhja ra?» N ɔ: «In...»

⁵² A n a hi η ni, a ɔ: «Ncinaas bi, woso-cikarinsaamba biyæe k'a n'a bam Woso cirbæe kɔ bi karindanyi bi, bɔ a ɔ kɔ rɛ kan harzaa k'a ni ho gusire kan ho daa ki bore a arzaka ɔ bi ki.»

*Nazareti gɔɔ n sira ka Yeezuu ɔ y
(Marki 6.1-6; Likki 4.16-24)*

⁵³ Yeezuu k'a hōbōkōreñoonno nōon duro da an η nya bɪ, a a hūr lɛɛ bɪ do ɔ,

⁵⁴ an doo kō k'a tūr ɔ b'ɔ. A n a sɪŋɪda sa, an nɪ hō dɪndam kō bɪ do sokomace b'ɔ, zamaa bɪ n zɛ kədə a hōdɪndare bɪ tō ma. N n'a hɪɛ, η ɔ: «Awɔɔ a tō mindɔɛ naa do m ka? A a ba lɔ, an nɪ hoserlo bare?»

⁵⁵ Gōwurezaa bɪ nyɪ bɛɛ n'awɔɔ m na? Maarii nyɪ bɛɛ n'awɔɔ m na? Zakkɪ, Zozef, Sɪmɔɔn, Ziidi, a danyɪnɔ bɛɛ m nawɔnnɔ ra?

⁵⁶ Awɔɔ danlɔɔ ba wɔɔ bire ɔ naa ɔ ra? A a ba lɔ kɛɛɛ, an n'a dam naa do haay bare ma?»

⁵⁷ Naa do a ka, η n kaanm Yeezuu m. A m naa, Yeezuu n a hɪ η nɪ, a ɔ: «Wosolesinnɪsorazaa ɪ daɔɛ yɪm bɪnce haay ɔ, b'a bɪr a yɪm a kō ɔ, a bɪr a yɪm a har ɔ sɔ y.»

⁵⁸ Yeezuu n hoser ba b'ɔ gɔta y, η sɪrakarewar bɪ tō ma.

14

Zaan-Batiisi ze (Markɪ 6.14-29; Likki 9.7-9)

¹ Dɔmɪm bɪ do ɔ bɪ, cir Hɪrɔɔdɪ Yeezuu mim ma, bala a tō bō lɛɛ haay ɔ.

² A n n'a hɪɛ a zibəənyɪnɔ m, a ɔ: «Gɔaa naa do, Zaan-Batiisi m! K'a a mɪm bō ɔ gəəno bire ɔ bɪ y'a ka, an paŋŋa yɪ, an nɪ hoserlo bare.»

³ Kō sɪra nɪ, Hɪrɔɔdɪ a ka, ηnɪ Zaan nyasɔ, ηn'a sur, ηn'a du lɔnnɔɛ ɔ, a dam Filipi lɔ k'an ta m, a tō m Hɪrɔɔdɪyaadɪ bɪ minto.

⁴ Bala, Zaan a hɪ Hɪrɔɔdɪ m, a ɔ: «A n a ga m k'ɪbu n a ba ɪ lɔ y!»

5 Hı̄rɔɔdɪ a ɲɔa k'a Zaan zɛ ɡɛr, b'a ɪ nyi bam ɡɔɔɔ wɔɔ m. Bala, bɔɔɔ haay ɪ dɪɡam Zaan ma, ɲ ɔ: Wosolɛsinnɪsorazaa m.

6 Bɪ, Hı̄rɔɔdɪ yɪrɛ dɔmum cibsə hinni ɔ, Hı̄rɔɔdɪyaadɪ nyymbɔɔɛɛrɛ sar ba ɡɔɔɔ kɔ n yɪ ɲ bir cibsə ma rɔ wɔɔ lɛɛ, an Hı̄rɔɔdɪ nɔ yɪ.

7 Hı̄rɔɔdɪ n a wer si, a ɔ: hɔ k'a lɛ n taa haay bɪ, a y'a kaɲ ɔ.

8 Nyymbɔɔɛɛrɛ bɪ da bɪ n a nyɔnnɪɔɔta, a ɔ: «A n Zaan-Batiisi mim yɛ laaga burɔ ɔ.» Nyymbɔɔɛɛrɛ bɪ n a yɛ maam sɔ.

9 Cir bɪ heer n a zar, b'a b'a dam ma, an a gu y, k'a wer si hɔbɪrɛbinno wɔɔ bire ɔ bɪ minto. A m bɪ, an lɛ ka kɔ n n'a ka ɔ.

10 A n ɡɔaa deem nyɔɔ, an aa Zaan mim ɡɔ ma lɔnnɔɛ ɔ b'ɔ,

11 an bɔr m laaga ɔ, an b'a ka nyymbɔɔɛɛrɛ b'ɔ, an a si, an aa a ka a da ɔ.

12 Zaan karɪndanyɪnɔ wɔɔ n bɔr, ɲnɪ bɪ Zaan ɡɛr bɪ sa, ɲn'aa bir, ɲnɪ bɔkare ɲn'aa hɔ k'a a ba bɪ hɪ Yeezuu m.

Yeezuu ɡɔɔɔyaarɔ tɔr tisi soor

(Markɪ 6.30-44; Likki 9.10-17; Zaan 6.1-14)

13 Yeezuu k'a mim naa do ma bɪ, a a hɔr lɛɛ bɪ do ɔ, an da kɔɔlɔɔ ɔ k'a ta toore ma a deem. ɡɔɔɔ cir kɔ ɲ naa yɪ bɪ, ɲ y'a hɔr a kɔrɔ ɔ a gam ma, k'a zu a jɛ ɔ.

14 Yeezuu k'a bɔ kɔɔlɔɔ b'ɔ bɪ, a ɡɔaa cir yɪ ɡɔta, ɡɔɔɔ wɔɔ cicir n a nyasɔ, an a sɪɲɲɪda sa, an nɪ ɲ yaabazanno waare.

15 Yirbɔhɔ k'a da bɪ, a karɪndanyɪnɔ wɔɔ a zɔ ma, ɲn'a hɪ m, ɲ ɔ: «Gum da, bɪ pooyaa m naa,

gɔɔɔ wɔɔ da zaa ra kɔ η nɪ ta kɔrɔ wɔɔ ɔ, ηn'aa hɔbɪrɛ si, ηn'a bɪ!»

¹⁶ Bɪ, Yeezuu a nyɪ bɔ ɔ, a ɔ: «A n a ga m, ηn'a hɔr y. K'a hɔbɪrɛ ka η ɔ a zim.»

¹⁷ A m bɪ, ηn'a hɪ m, η ɔ: «Bur soor kan zɔnɔ kɪ hɪya wɔɔ n ta m naa ɔ.»

¹⁸ Yeezuu n a hɪ η nɪ, a ɔ: «K'a η ka m ɔ naa ɔ».

¹⁹ A n lɛ ka, kɔ gɔɔɔ wɔɔ n nyɪnta bur bɪ ra, an bur soorlɔ wɔɔ si kan zɔ hɪya bɪ kɪ a wɔ ɔ, an dɪga brama, an barka da Woso m. A n buuro wɔɔ zɪnzɛ ra, an a ka a karɪndanyɪnɔ wɔɔ ɔ, kɔ η n'a ka zamaa b'ɔ.

²⁰ Gɔɔɔ wɔɔ haay a bɪ, an η ka. Karɪndanyɪnɔ wɔɔ bur kan zɔ kɪ kuuro kɔ η gɔɔta rɔ wɔɔ gur kasɪ lɛ ma buerehɪya.

²¹ Gɔɔɔ kɔ η hɔ bɪ bɪ rɔ wɔɔ, yaarɔ wɔɔ lɛ a zɔ tisi soor ma. N n lannɔ kan nyɪnɔ kɪ lɛ sa y.

*Yeezuu ɪ tam hi burə ɔ
(Markɪ 6.45-52; Zaan 6.15-21)*

²² Lɛɛm bɪ, Yeezuu a ka karɪndanyɪnɔ wɔɔ n da kɔɔlɔɔ b'ɔ, kɔ η nɪ bra hɪgɔta bɪ gɛm deem la, k'a gɔɔta a zamaa bɪ da zaa ra.

²³ K'a zamaa bɪ da zaa ra an a nya bɪ, a a hɔr a deem, an ta ci ra, k'a yaa da. Yɪrbəə k'a da bɪ, a gɔɔta b'ɔ a deem.

²⁴ Kɔɔlɔɔ bɪ n a gɔ hi bɪ lɛ bɪ ma, an ta laatɔ hi bɪ bire ɔ. Bala, hunher y'a nyam kɔɔlɔɔ bɪ zi, hikurero wɔɔ n'a monum kɔɔlɔɔ b'ɔ

²⁵ Dɔ k'a bɔr an nɪ mɛm bɪ, a wuti an tɔ hi bɪ ra, an nɪ tare η zi.

²⁶ Kō karındanyıno wōō a yı an nı tam hi bı ra bı, nyibēē gasō η ō, ηn'a hıre, η ō: «Toor m!» N n'ı zee dam.

²⁷ Lēem bı, Yeezū meer ba kan η kı, a ō: «K'a sira ka, mōō m, a da bı bō ō y!»

²⁸ Pıyēer n a hı m, a ō: «Zuuba, k'ıbu m paan... k'ı le ka kō m bōr ı zi hi bı burē ō.»

²⁹ Yeezū n a hı m, a ō: «Bōr.» Pıyēer n bō kōōlōō b'ō, an nı tōm hi bı ra k'a ta Yeezū zi.

³⁰ K'a hınher bı yı an nı hōnm kan paηηa kı bı, a da bō ō, hi bı n'a monım, an zee da, a ō: «Zuuba, m bō le m!»

³¹ Lēem bı, Yeezū a wō nyōō an a nyasō, an a hı m, a ō: «İbu sırakare poore! A lō İbu n sınısm ka?»

³² N n'a da kō ō, ηnı gasō kōōlōō b'ō hınher bı n jım.

³³ Gōōō kō η nı kōōlōō b'ō rō wōō kukurē zē a taa, ηn'a hıre, η ō: «Woso Nyı n'ıbu m paan....»

Zenezareti yaabazanno waare

(Markı 6.53-56)

³⁴ Kō η hıgōta bı zē ra bı, η yaa lee ku Zenezareti ō.

³⁵ Kō bı dō gōōō wōō kō η Yeezū yı, ηn'a dō bı, η yaa a hı kō b'ō haay kan kōrō junjēennō wōō kı, η ō, a bōr. N n bōr yaabazanno wōō m haay Yeezū zi.

³⁶ N n a ye han, k'a a wō da a huu le tōkke ma. Bı, gōōō kō η y'a wō da ma rō wōō waare yı haay.

15

Woso lero kan yınubayı kı

(Markı 7.1-13)

¹ Farizeenro kan wosocikarinsaamboo gosunno ki a to Zerizalem o, ηnu bur Yeezuu zi, ηnu b'a hi m, η o:

² «Bo m, ibu karındanyuno woo bir zum woo yaaboo yunnubayuro woo o? N n'i ho bim, bi η n a wo hir y. A n a ga ni y.»

³ Yeezuu n a hi η ni, a o: «B'awoo, a lo awoo bir zum Woso lero woo o, a bokare, an ni zum a yunnubayuro woo o?

⁴ Woso a hi, a o: «I zi kan i da ki da o. Bi gɔaa k'a zi bo o gee a da a bo o, pakra m, ku n n a ze gər.»

⁵ B'awoo o, ku gɔaa a hi a zi m, gee a da m, a o: «Daahan ku moo m ga m, m a ka ibu o bi, Woso ho ni.»

⁶ Pakra bee m ku gɔaa bi do m a da a zi kan a da ki han y. Woso lemim bi zar awoo nawore ncinaas a yunnubayuro woo minto.

⁷ Zambozanno, Ezayii gumə ta o, an awoo mim hi, a o:

⁸ Goo noon duro, moo da η nawon o a le m, bi η heer laatoo moo ma.

⁹ Daore ku η n'a kam moo o bi, vam m.

Bala, durnya mim ηn'a dındam gooo m, i o Woso ho m.»

*Ho k'a ni dintim kam gɔaa ma
(Marki 7.14-23)*

¹⁰ Bi je o bi, Yeezuu zamaa bi bir, an a hi η ni, a o: «K'a tor ka mɔnha k'a ji ma!

¹¹ Ho k'a ni gasum gɔaa le o an ta a no o bi bee ni dintim kam ma y, bi ho k'a ni bom gɔaa le o bi ni dintim kam ma.»

¹² A m naa, karındanyıno woo n a zo ma, ın'a hı m, ı u: «Farızeeıno woo k u ı naa ma bı, ıbu do ı u, a busu ı ma ra?»

¹³ A n a nyı b o u, a u: «H o haay k u m o o Zı k'a nı arzana u bı n a soon bı, n y'a worm.

¹⁴ K'a ı to, booro nı booro gaam. Bı, k u bo u b u r, an nı b u u gaare, ı g u a a hı y a haay y'a zarm yaa u!»

¹⁵ Pıyee n a hı m, a u: «H o b o k u r e n o o m n a a d o jı hı u m.»

¹⁶ Yeezuu n a hı, a u: «A w o o g o o t a, a w o o n a jı d o r a?»

¹⁷ A w o o n a d o, a u, h o haay k'a nı gasım g u a a l e u, an nı tare a n o u bı, ta an nawom, an nı b o m g a r g a r a r a?»

¹⁸ Bı, h o k'a nı b o m g u a a l e u bı, a to a nawom g u a a h e e r u, bı nı dıntım kam ma.

¹⁹ Bala, g u a a h e e r h o o n d a r e b u n y a a r o w o o nı b o ı u: g e r z e r e, j a a n d a r e, k o o r b a r e, g u o o t o z a r l e, k a n s o n s o w o r e kı.

²⁰ Nawonno nı dıntım kam g u a a m a, bı h o b u r e bı, ı n ı w o hı r bı bı r dıntım kam g u a a m a y.»

*Yeezuu b o Zıdee k u u
(Markı 7.24-30)*

²¹ Yeezuu k'a cem b' u bı, a ta Tiir kan Sidon kı k u r o w o o u.

²² L o nı b' u an ta Yeezuu zı, zıf o b e e nı y, Kanaan do nyı m, an a hı Yeezuu m, a u: «M cı cı r z e Z u u b a, *D a vı d N yı, m o o n y u m b o e e r e zı n e n t a m, an nı fı r k a m m a g o t a.»

²³ Yeezuu n a nyı b o n o y. A karındanyıno woo n a zo ma, ın'a y e h a n, ı u: «L a l o n a a d o r a, b a l a, a ı w o o k o m k a n a z e e d a r e kı.»

24 Yeezuu n a nyi bo o, a o: «Moo nyoo n y'a o Israyel gooo ku n bo ku o kan seero ku n nyaam no woo ki zi.»

25 Bi, lu b'a gu an bi kukuro ze a taa, an a hu m, a o: «Zuuba, bor i da moo han!»

26 Yeezuu n a nyi bo o, a o: «A n a ga m, n nu nyino hobire sa, n n a ka jinnyino o y.»

27 Lu bi n a nyi bo o, a o: «Sira m, Zuuba, baa jinnyino woo i hobire botu k'a a lo n zuubaroo woo taa bi gorle, n'a bire.»

28 A m naa Yeezuu n a nyi bo o, a o: «Lu, i sirakare gandaa o! I ho k'i le n taa bi yum!» Lee m bi, a nyimbore b'a waa wakati bi do o.

Yeezuu yaabazanno waa guta

29 Yeezuu a hor b'o, an ta Galilee higota le ra, an aa der ci ra, an nyinta.

30 Gooo cir guta bor zi, logoro m, buuro m, gandezanno m, bethinno kan yaabazanno vantoo ki m, ni bi n nyinta Yeezuu taa, an n waa.

31 Gooo woo n ze kedoo, ku bethinno ni meer bare, gandezanno n a ganno yi, logoro ni tam muna, buuro ni lee yum bi minto. N y'a le bo Israyel Woso o.

Yeezuu gooyaaroo tor tisi si (Marki 8.1-10)

32 Yeezuu a karindanyino woo bir an a hu n ni, a o: «Zamaa bi cicir i moo zem, bala, a domum kaaku ho m naa, n ni kan moo ki, hosi ba n o, n'a bire y. Moo le baa ku m n da zaa ra kan no ki y. Ku n bee ni, n y'a dundom zaa ra.»

³³ Karındanyıno wɔɔ n a hi m, η ɔ: «K'ɔ bur yɪ ka pooyaa ɔ naa ɔ, ɔ a ka gɔɔɔ cir naa ɔ, k'an η ka?»

³⁴ Yeezuu n η lar, a ɔ: «Bur karɔ n ta awɔɔ ɔ?» N n a nyɪ bɔ ɔ, η ɔ: «Saanhına kan zɔ poorenyıno ki.»

³⁵ A n le ka kɔ zamaa bɪ n nyınta tara ɔ.

³⁶ A n bur saanhına bɪ sa kan zɔno wɔɔ ki an yaa da Woso m barka, an n'a zınzem la, an n'a kam a karındanyıno wɔɔ ɔ, ηn'a kam, zamaa b'ɔ.

³⁷ N n a bɪ, an η ka, an a yɔ, ηn'a kuuro gɔr kasɪ le ma saanhına.

³⁸ Zamaa bɪ gɔɔɔyaarɔ a zɔ tisi si ma, n n lanno kan nyıno ki le sa y.

³⁹ Bɪ jε ɔ bɪ, Yeezuu η da zaa ra, an da kɔɔlɔɔ b'ɔ an ta Magadaan ɔ.

16

Hoser yere

(Markı 8.11-13; Likki 12.54-56)

¹ Farizeenɔ kan sadiseenɔ ki a zɔ Yeezuu ma, ηnɪ hoser ye han, k'a makra ba.

² Yeezuu n a nyɪ bɔ η nɔ, a ɔ: «Kɔ woso le a zo, b'awɔɔ ɔ, leε yım mıηηa, bala, brama bɪ piin....

³ Dɔgta m, b'awɔɔ ɔ la bam her, bala, brama bɪ piin... b'a kundɔ sɔ. Awɔɔ brama mim dɔ, b'awɔɔ b'a dam ma a hɔɔ kɔ η nɪ bam dıtaa rɔ wɔɔ jɪ dɔ y.

⁴ Her gɔɔɔ bɔnyaarɔ kɔ η bɪr Woso le sim nɔ wɔɔ ɪ hoser yere, bɪ η bɪ hoser vanta yıre kɔ Zonas hɔ bɪ bεε y.» A n a gɔ η ma, an cem.

Farizeenro kan sadiseenro ki nyonyoo
(Marki 8.14-21)

⁵ A hor ku Yeezuu o kan a karindanyino woo ki hni bra higota bi gam deem bi ra bi, bur to bo karindanyino woo no o.

⁶ Yeezuu n a hi ni, a o: «K'a dundo a zi, k'a a ba laatoo farizeenro kan sadiseenro ki nyonyoo bi ma.»

⁷ Ni bokare, hn'a hum ku m, ni o: «Ku woo n bur sa bi y'a ka an naa hi.»

⁸ Yeezuu n a do, an a hi ni, a o: «A lo awoo n'a hum ku m, a o: ku woo n bur sa bi minto ni? Awoo sirakare bi gota y!

⁹ Awoo goota a bur naa ji dom na? Ku moo bur soor zinke ra, m a ka gooyaaroo tisi soor o bi, a to b'awoo no o ra? Awoo kuuro gur kasu le ma karoo?

¹⁰ Bi, ku moo bur saanhina zinke ra m a ka goaa tisi si o bi, kasu le ma karoo awoo kuuro gur o? A to b'awoo no o ra?

¹¹ A a ba lo awoo n a ji ma, a o, bur bee moo n'a hum ma? K'a dundo a zi kan farizeenro, sadiseenro nyonyoo bi ki.»

¹² A m naa, karindanyino woo n bokare, hn'a ji ma, hn'a do ni, bur bare nyonyoo bee an n'a hum ma y. Farizeenro kan sadiseenro ki hodindare an n'a hum ma.

Piyee kaseti kare
(Marki 8.27-30; Likki 9.18-21)

¹³ Ni yaa lee ku ku n n'a hum ma, ni o: Filipi-Sezaaree kuro woo o. Yeezuu laaka da a karindanyino woo han, a o: «Goo woo y'a hire, ni o: nka m Gooanyu bi ni?»

14 N̄ n a nyi bɔ ɔ, η ɔ: «Gosunno y'a hire, η ɔ: Zaan-Batiisi m, nawɔnno ɔ: *Elii m, gosunno a ya, η ɔ: Zeremii m, gee, wosolesinnisorazanno wɔɔ deem m.»

15 A n η lar, a ɔ: «B'awɔɔ, awɔɔ y'a hire, a ɔ: nka m mɔɔ ni?»

16 Piyeer n meerbaa bi si, an a nyi bɔ ɔ, a ɔ: «Krista bi n'ibu m, Woso k'an mɛsir bi nyi.»

17 Yeezuu n a hi m, a ɔ: «Mimbirenyintazaa n'ibu m, Simɔɔn, Zonas nyinni, bala, gɔaa bee sira naa do hunka ɔbu ni y. Mɔɔ Zi k'a ni arzana ɔ bi m.

18 Bi, mɔɔ y'a hire ɔbu m, Piyeer* n'ibu m, bi ci naa do mɔɔ n ni m sokɔma bi dɔre a burɔ ɔ. Ze kan a paŋŋa ki bi bɔrm la y.

19 Mɔɔ Woso cirbɔɔ cɛnyirɔ kare ɔbu ɔ, hɔ haay k'ibu n n'a kɔsim tara burɔ ɔ bi, n y'a kɔsim arzana ɔ, hɔ haay k'ibu n n'a hɔrm tara burɔ ɔ bi, n y'a hɔrm arzana ɔ.»

20 Naa do je ɔ, a le ka η ɔ miŋŋa, a ɔ: η b'a hi gɔsi m, η ɔ, Krista n'awɔɔ ni y.

Yeezuu firyire mim

(Marki 8.31-9.1; Likki 9.22-27)

21 A n a sa wakati bi do ma, Yeezuu a siŋŋida sa, an ni hɔ dɔndare a karɔndanyinɔ wɔɔ m, a ɔ: «Pakra m, kɔ m ta Zerizalem ɔ kɔ m aa fir yi gɔta gɔɔɔgusinno kan wosocemannɔbenno jɔtanno, wosocikarɔnsaambɔɔ ki wɔ ɔ. N̄ mɔɔ zem gɛr. B'a dɔmum kaako hinni ɔ, Woso mɔɔ mum bɔŋ ɔ.»

* **16:18 16.18** Piyeer, a le taa k'a hi, a ɔ: «ci».

22 Piyeer n Yeezuu gaa, an bo m toore ma, an ni nyaa bam kan ki, a u. «Woso dore i ma kan naa ki Zuuba, mim naa do b'i b'i yire y.»

23 Bi, Yeezuu a bo, an a hi Piyeer m, a u: «I je bo moo jur u! Sotaana, moo makra buu n'a bam, buu hoodare bi n bo ku u kan Woso ho ki y. Goo hoodare m.»

Yeezuu zaa zure

24 Bi kur bi, Yeezuu a hi a karindanyino woo m, a u: «Ku gaa le taa k'a zu moo u, k'an so a miha m, k'an a godarkora busu, an zu moo u.

25 Bala, ku gaa le taa k'a a meeyaa bombu, a b'a meeyaa bombore yire y. Bi, ku gaa ga moo to ma a y'a meeyaa bombore yire.

26 Bi, ku gaa a so durnya ho haay u, an bokare an koro misirbaa k'a nyare ba u bi ma, a nyoodu i ka? Gee gaa y'a misirbaa lorm kan bo ki?

27 Bala, Gaaanyi bi zere a Zi leboore no u kan a maleekaro ki. Domum bi do u bi, a gaa biyee zibee nyoodu kan u.»

28 Yeezuu a ya, an a hi ni, a u: «Sira moo n'a hire awoo m, goo ku ni naa u naa, gosunno ze b'a kure, ku n Gaaanyi bi yi an bor a cirbee no u y.»

17

Yeezuu lori

(Marki 9.2-13; Likki 9.28-36)

1 Domum sordi kur bi, Yeezuu Piyeer gaa, kan Zaku ki a danzaa Zaan ki, an bo ni toore ma a minto, ci jinto mim u.

² A n a lɔr η mɪm ɔ. A meer nɪ yɔm am wosogure hɔ bɪ m, a huuro wɔɔ nɪ nyakɪ bɔm, ηn'a ba fu firr....

³ *Elii n a hɪnka η nɪ kan Moyiisi kɪ, ηn'ɪ meer bam kan Yeezuu kɪ.

⁴ Pɪyɛɛr n a hɪ Yeezuu m, a ɔ: «Zuuba, kɔ wɔɔ ɪ naa ɔ, a mɪηηa. K'ɪ lɛ taa, kɔ m bur ba kaako: ɪbɪ hɔ deem, Moyiisi hɔ deem, Elii hɔ deem.»

⁵ K'a nɪ meer bare nɔɪnaaɔ bɪ, warkɔ k'a nɪ yɔm bɔr an b'a ku η la. Meerbaa n a to warkɔ bɪ nɔ ɔ, a ɔ: «Ba mɔɔ Nyɪ m na. Mɔɔ ηɔa gɔta. A mɔɔ nɔ yɪ paan.... K'a a tɔr ka ma.»

⁶ Karɪndanyɪnɔ wɔɔ kɔ η naa ma bɪ, η y'a dundo, ηn'a meer kunku tara ma, dabɔɔ gɔta k'a η nyasɔ bɪ minto.

⁷ Yeezuu n a zɔ η ma, an a wɔ da η ma, an a hɪ, a ɔ: «K'a wuti, a da bɪ bɔ ɔ y!»

⁸ Kɔ η y'a bɔ ηnɪ dɪga bɪ, η n gɔsɪ yɪ dɔ, kɔ Yeezuu y'a deem bɛɛ y.

⁹ Kɔ η n'ɪ zerm ci bɪ ra bɪ, a lɛ ka η ɔ, a ɔ: «Hɔ k'awɔɔ yɪ naa, a b'a hɪ gɔsɪ nɪ y, k'an ta, an Gɔaanyɪ bɪ mɪmbɔɔrɛ ku gəəno bire ɔ.»

N Yeezuu lar Elii mim ma

¹⁰ A karɪndanyɪnɔ wɔɔ n a lar, η ɔ: «Bɔ m wosocikarɪnsaambɔɔ wɔɔ ɔ, Elii lɛɛkare an bɔr?»

¹¹ Yeezuu n a nyɪ bɔ ɔ, a ɔ: «Sɪra m, Elii nɪ lɛɛkare an bɔr k'a bɪ hɔ haay banka.

¹² Sɪra mɔɔ n'a hɪrɛ awɔɔ m, Elii bɔr kara, bɪ η n a dɔ y, a hɔɔnhɔ η y'a ba m. Gɔaanyɪ bɪ fir yɪrɛ η wɔ ɔ maam sɔ.»

(Markɪ 9.14-29; Likki 9.37-43a)

13 A m naa, karındanyıno woo n a do, η u, Zaan-Batiisi an n'a hum ma.

Yeezuu zinə bə nyi me u

14 Ko η lee ku zamaa cir gota bi zi bi, gɔaa a zo Yeezuu ma, an kukurə zε a taa, an a hi m, a u:

15 «Karınsaamba, m nyınnı cicir zε, hoɔ n'a zem, an ni fir yım gota, a tir a da se u, gεε hi u.

16 Moo n bər m i karındanyıno woo zi, bi, η n a da ma, ηn'a waa y.»

17 Yeezuu n meerbaa bi sa, a u: «Zamaana sırakarewar zanno, gɔoo bonyaarɔ, moo dɔmum bam karɔ kan awoo ki? Dɔmum karɔ moo ni m yarε, m ye kore ma awoo minto? K'a bər m moo zi.»

18 Yeezuu n hœen si zinə bi ma, an bə nyi bi me u, nyi bi n laafı yı wakatı bi do u.

19 Karındanyıno woo n a zo Yeezuu ma, ηn'a lar a deem, η u: «Bə y'a ka woo n u da ma, u la zinə bi ra?»

20 A n a hi η ni, a u: «Awoo sırakare k'an poore bi m. Bala, sıra moo n'a hire awoo m, k'awoo sırakare bə kə u kan mutardı yaa ki, awoo y'a hum ci naa do m, a u: wuti, i ta lεε naa do u! A wutire an ta, awoo bi jıram hoıı bare ra y. [

21 Bi, zinə ncınaaı bi, ho ba u an b'a dam ma an a ka, an bə, kə yaadare bεε kan lekɔıre ki y.]»

*Yeezuu a ya, an n'a zε mim dıdam
(Markı 9.30-32; Likki 9.43b-45)*

22 Hindeem ɔ, karındanyıno wɔɔ kɔ η y'a so kɔ ma haay Galilee ɔ bɪ, Yeezuu a hɪ η nɪ, a ɔ: «N Gɔaanyɪ bɪ dam gɔɔɔ wɔ ɔ.

23 N y'a zɛm, b'a dɔmum kaakɔ hinni ɔ, Woso y'a mum bɔŋ ɔ.» Meerbaa naa do η heer zar gɔta.

Yawɔr kare

24 Kɔ Yeezuu kan a karındanyıno wɔɔ kɪ lee ku Kapernawum ɔ bɪ, Wosoɛ yawɔrsinno a zɔ Pɪyɛɛ ma, ηn'a lar, η ɔ: «Awɔɔ karınsaamba bɪ bɪr Wosoɛ yawɔr kam na?»

25 Pɪyɛɛ n a nyɪ bɔ ɔ, a ɔ: «A y'a kam.» Pɪyɛɛ k'a lee ku har ɔ bɪ, Yeezuu lɛɛ ka m an a lar, a ɔ: «Sımɔɔn, kan ɪbɪ kɪ, nkɔɔ durnya cinno nɔɔm nɪ yawɔr sire η han? N nyıno m gɛɛ, saanɔɔ nɪ?»

26 Pɪyɛɛ n a nyɪ bɔ ɔ, a ɔ: «Saanɔɔ m.» Yeezuu n a hɪ m, a ɔ: «K'a maam η nyıno wɔɔ ba η barla y.

27 Bɪ k'ɔ lɛ baa kɔ η n'a hɪ, η ɔ, ɔ ɔ zar a ma bɪ, ta higɔta b'ɔ, ɪ yaa ka zo hi b'ɔ. Zo niŋŋə k'a nɪ lɛɛ kam an ka bɪ mom bɪ, bɔ zɔ bɪ do m, ɪ lɛ gɔ, ɪbɪ busoo yɪɛ a lɛ b'ɔ, an nɪ mɔɔ kan ɪbɪ kɪ yawɔr kare bɔm. K'ɪ bɔ ɔ, ɪ b'a ka yawɔrsinno wɔɔ ɔ.»

18

Nka m jitaare?

(Marki 9.33-37; Likki 9.46-48)

1 Wakatɪ bɪ do ɔ bɪ, karındanyıno wɔɔ a zɔ Yeezuu ma, ηn'a lar, η ɔ: «Nka m jitaare Woso cirbəə bɪ nɔ ɔ?»

2 Yeezuu n nyɪ poore bir an a jum η bire ɔ,

³ an bokare, an a hi η ni, a υ: «Sira mɔɔ n'a hire awɔɔ m, k'awɔɔ n a lor a a ba, am nyi poore ho bi ni, awɔɔ bi gasum Woso cirbæ b'ɔ y.

⁴ Gɔaa k'a n'a miηja zerm am nyi ho bi m bi, bi zaa n jitaare Woso cirbæ b'ɔ.

⁵ Gɔaa k'a nyi poore si mɔɔ to ma am nyi naa do m bi, mɔɔ miηja a yi m si.»

Dundoazi mim

(Marki 9.42-48; Likki 17.1-2)

⁶ «Bi, kɔ gɔaa a ka nyinɔ kɔ η sira ka mɔɔ ro nɔɔn duro gɔaa deem n a do mimbonyaa nɔ υ, kɔ n jenlajaa gɔta kɔsi a wer ma, n n a da higota υ, a jira.

⁷ Kɔsi ni kan durnya ki, kɔ minno n ta υ, ηn'i gɔɔɔ dom mimbonyaa nɔ υ bi minto. Minno wɔɔ duro bi nyam durnya nɔ υ y, bi kɔsi ι kan gɔaa k'a ka ηn'i zem bi ki.

⁸ K'i wɔ gɛɛ, ι gam y'i dam mimbonyaa bare ma, k'i ze ra, ι zo laatɔ ι ma k'i gasɔ misirbaa k'a nyare ba υ b'ɔ, ι wɔ deem m, gɛɛ ι gam deem m, bi jira, gasɔ k'ibu nawɔre ι wɔ huya m, gɛɛ ι gam huya m sehar k'a lihire ba υ bi nɔ υ bi m.

⁹ K'i munyaa y'i dam mimbonyaa bare ma, k'i bo υ ι zo laatɔ ι ma, k'i gasɔ ι munyaa deem m misirbaa k'a nyare ba υ bi nɔ υ, bi jira, gasɔ k'ibu nawɔre ι mim huya m sehar υ bi m.

Ser k'a nyaam hɔbɔkɔrenoom dare

(Likki 15.3-7)

¹⁰ K'a dundo a zi, a b'a ka a nyinɔ nɔɔn duro gɔaa deem bo υ y. Bala, sira mɔɔ n'a hire awɔɔ m, arzana υ bi, η malekarɔ ι mɔɔ Zi k'a ni arzana υ bi me yim wakati haay. [

11 Bala Gŕaanyt bi, bor a ũ, k'a gŕoo ku ņ nyaam nŕ wŕo bŕmbŕ.]

12 Awŕo y'a hŕon dam lonlo? Ku gŕaa t seero m zŕo, deem n a bŕ ũ an nyaam, a bi buneehŕ a yaa neehŕ rŕ wŕo tom zigi ra, an ta an aa a ka deem k'a nyaam bi ma ra?

13 K'a ser bi yt, a heer yim nyinta kan kt an le da buneehŕ a yaa neehŕ rŕ ku ņ n nyaam nŕ wŕo ra.

14 Awŕo Zt k'a nt arzana ũ bi le baa sŕ ku nyino nŕon duro gŕaa deem n nyaam y.

Kŕ bŕ zaa ũ mim

15 K't danyt a zar t ma, k't ta zi, t yaa hŕ k'a ba tbt m bi ht m, tbt kan kt a huya. K'a tbt mim bi si, k't dŕ t ũ, awŕo a ze kŕ ra.

16 Bt, k'a n a tŕ ka t ma, k't gŕaa na t ma deem gee huya, amba Wosoci a ht, a ũ: «Gŕaa huya gee kaako y'a ga mim kasett bare m.»

17 Ku gŕaa bi le baa k'a tŕ ka brŕo ma sŕ, k't ht kristagŕoŕo sokŕma bi m. K'a ũ a b'a tŕ kam kristagŕoŕo sokŕma bi ma, k't dtga ma ktfr gee, yaworsirezaa.

18 Sura mŕo n'a hure awŕo m: hŕ haay, k'awŕo n'a gum ma tara burŕ ũ naa ũ, n y'a gum ma sŕ Woso cirbŕe nŕ ũ. Hŕ haay k'awŕo nt yem ma tara burŕ ũ, n yem ma sŕ Woso cirbŕe nŕ ũ.

19 Mŕo m ya, m n'a hure awŕo m sŕ: K'awŕo gŕaa huya a ze kŕ ra tara burŕ ũ naa ũ, k'a hŕ ntņņņ haay ye yaadare nŕ ũ, mŕo Zt k'a nt arzana ũ bi hŕ bi do kare ņ ũ.

20 Bala, lee kŕ gŕoŕo a so kŕ ma ũ huya gee kaako mŕo tŕ ma bt, mŕo yt ņ bireyaa ũ.»

Sugur ka kɔ ɔ mim

²¹ Pɩyɛɛr n a zɔ Yeezuu ma, an a hɩ m, a ɔ: «Zuuba, kɔ mɔɔ danyɩ a zar mɔɔ ma, galleɩ karɔ mɔɔ nɩ sugur kaŋ ɔ? Galleɩ saanhɩna gɛɛ?»

²² Yeezuu n a hɩ m, a ɔ: «Mɔɔ n a hɩ ɩbɩ m, mɔɔ ɔ galleɩ saanhɩna y, bɩ, galleɩ busaanhɩna a galleɩ saanhɩna.»

Zibəənyɩ k'a n yɛ sugur ma hɔbɔkɔrɛnoom

²³ «Naa do minto bɩ, Woso cirbəə bɩ bɔ kɔ rɛ kan cir k'a wuti k'a a zibəənyɩnɔ lar ŋ zibəə ma.

²⁴ A sɩŋɩda k'a k'a ba bɩ, bɔr n y'a ɔ zibəənyɩ deem m, an ta talan* waa bu zɩm m.

²⁵ Bɩ, gɔaa bɩ ba hɔsɩ m an b'a zɩm bɩ kare y. A m bɩ, cir bɩ n lɛ ka, kɔ n nɩ gɔaa bɩ hɛɛ kan a lɔ kɩ, a nyɩnɔ kɩ, kan hɔ niŋŋə k'an ta m haay kɩ, k'a cɩnta zɩm bɩ bɩncɛ ɔ.

²⁶ A m naa, zibəənyɩ bɩ n kukurə zɛ cir bɩ taa, an cicir ba a lɛ ra, a ɔ: «M cicir zɛ, mɔɔ yɩ m zɩm bɩ kam haay!»

²⁷ Gɔaa bɩ cicir n cir bɩ nyasɔ, an zɩm bɩ to m, an a da zaa ra.

²⁸ Zibəənyɩ bɩ n bɔ, an a muno wɔɔ deem zɛ ɔ zaa ra, a zɩm n ta ra *deniyee zɔrɔ, an a wɔ so a bɔkɔ ɔ, an n'a ŋɔam k'a hoonsi ta rɛ, an n'a hɩm nɩ, a ɔ: «M zɩm bɩ ka m ɔ.»

²⁹ A mim bɩ n kukurə zɛ a taa, an cicir ba a lɛ ra, a ɔ: «M cicir zɛ, mɔɔ yɩ m zɩm bɩ kam.»

³⁰ Bɩ, gɔaa b'a gu, an ta, an aa a ka, n n a du lɔnnɔcɛ ɔ, k'an tolle ba, an zɩm bɩ ka, an a nya.

* **18:24 18:24** Talan deem: Dɔɔraa buhɩra zibəə busoo m.

³¹ Zibəənyuṅo mısıro woo kə η naa yɪ bɪ, η heer a zar guta, ηni ta, ηn'aa ho haay woo... k'a ba bɪ hɪ cir bɪ m.

³² Cir bɪ n zibəənyɪ bɪ bir an a hɪ m, a ɔ: <Zibəənyɪ bonyaa, moɔ ɪ zɪm bɪ to ɪbu m haay, k'ɪbu cicir ba moɔ le ra bɪ minto.

³³ ɪbu n ɪ da ma so, ɪ ɪ mim bɪ cicir ze, amba moɔ ɪbu cicir ze bɪ n na?>

³⁴ Cir bɪ no n ma ɔ guta, an goaa bɪ du lonnoce ɔ k'an fir yɪ, k'an zɪm bɪ ka haay.»

³⁵ Yeezuu n a ya, an a na ma, a ɔ: «Moɔ Zi k'a ni arzana ɔ bɪ y'a bare awoo m ncinaas, k'awoo bir sugur kam kə ɔ kan a heer kɪ haay y.»

19

La a lo ra mim (Marki 10.1-12)

¹ Yeezuu k'a naa do dunda haay bɪ, a a hur Galilee ɔ, an ta Zidee ɔ, Zorden kur.

² Zamaa cir guta zu a je ɔ, an η yaabazanno waa b'ɔ.

³ Farizeenro n a zo ma, k'a nyaso meerbaa no ɔ, ηni laaka da han, η ɔ: «Goaa a da ma, an la a lo ra, baa kə mim kara m na?»

⁴ A n a nyɪ bo ɔ, a ɔ: «Awoo n a karinda ba Wosoci b'ɔ ra? A ɔ: <A siηηida ɔ bɪ, Woso goaa da kan lo kɪ.>

⁵ A n a hɪ η ni, a ɔ: <Bɪ y'a ka: goaa y'a gore a zi kan a da kɪ ma, an a ze kə ra kan a lo kɪ, η goaa hɪya bɪ n a ba deem.>

⁶ Ncinaas bɪ, η bɪ hɪya do y, η deem. Bɪ, goaa bɪ ho kə Woso a ze kə ra bɪ gungum kə ma y.»

⁷ Farizeenɔ wɔɔ n a lar, η υ: «Bɔ m Moyiisi υ, n nɪ harcɪntare kaansɔrɛ ci ba, kɔ n nɪ bɔkare n nɪ la lɔ ra?»

⁸ Yeezuu n a nyɪ bɔ υ, a υ: «Awɔɔ heerkare minto y'a ka Moyiisi n lɛ ka k'awɔɔ n la a lannɔ ra. Bɪ, durnya sɪŋɪɪda υ bɪ, ncɪnaaυ bɛɛ y.

⁹ Sɪra mɔɔ n'a hɪrɛ awɔɔ m: kɔ gɔaa la a lɔ ra, bɪ lɔ bɪ n jaan da y, an lɔ vanta sa, gɔaa bɪ do, jaandarezaa m.»

¹⁰ Karɪndanyɪnɔ wɔɔ n a hɪ m, η υ: «Kɔ gɔaa kan a lɔ kɪ mim b'ɪ yɪrɛ ncɪnaaυ, kɔ gɔaa n lɔ sa y, a jɪra.»

¹¹ Yeezuu n a nyɪ bɔ η nɔ, a υ: «Gɔaa haay bɛɛ nɪ hɔɪndare naa do sire y, bɪ gɔɔɔ kɔ Woso paŋŋa ka η υ kɔ η n'a si rɔ wɔɔ, brɔɔ y'a sim.

¹² Minno y'a hɔnhɔ y'a kare gɔɔɔ bɪr lɔ sire y: Gɔɔɔ ta υ, yɪ kɔ η y'a υ bɪ, η b'a dam ma ηnɪ lɔ si y, gɔsɪnnɔ ta υ, gɔɔɔ y'a ba η nɪ, gɔsɪnnɔ n ta υ, η bɪr lɔ sire y Woso cirbɛə bɪ minto. Gɔaa k'a n'a dam ma, an meerbaa naa do si bɪ, k'an a si.»

Nyɪnɔ poorero barkadaυrɛ

(Markɪ 10.13-16; Likki 18.15-17)

¹³ Gɔɔɔ bɪr nyɪnɔ poorero m Yeezuu zi, k'an a wɔ ka η mim la, an yaa da η tɔ ma, bɪ karɪndanyɪnɔ wɔɔ n yɛ gɔɔɔ wɔɔ nɪ y, ηn'a bam kan η kɪ.

¹⁴ Yeezuu k'a naa yɪ bɪ, a a hɪ η nɪ, a υ: «K'a nyɪnɔ poorero wɔɔ tɔ, ηnɪ bɪr mɔɔ zi, a b'a ta η nɪ tolle y. Bala, gɔɔɔ kɔ η bɔ kɔ υ kan nawɔnnɔ kɪ rɔ wɔɔ, η hɔ m Woso cirbɛə bɪ m.»

¹⁵ A n a wɔ ka nyɪnɔ wɔɔ mim la, an a hɔr lɛɛ bɪ do υ.

Yeezuu kan arzakazaa kɪ
(Markɪ 10.17-31; Likki 18.18-30)

¹⁶ Bɪ kur bɪ, gɔaa a zɔ Yeezuu ma, an a lar, a ɔ: «Karɪnsaamba, bɔ mɪŋŋa mɔɔ n'a bare m mɪsɪrbaa k'a nyare ba ɔ bɪ yɪ?»

¹⁷ Yeezuu n a nyɪ bɔ ɔ, a ɔ: «Bɔ m, ɪbɪ nɪ mɔɔ larm hɔ mɪŋŋa mim ma? Gɔaa mɪŋŋa ba ɔ kɔ Woso deem bɛɛ y. K'ɪbɪ ɛ taa k'ɪ gasɔ mɪsɪrbaa k'a nyare ba ɔ bɪ nɔ ɔ, k'ɪ zu Woso lɛrɔ wɔɔ ɔ.»

¹⁸ Gɔaa bɪ n laaka da Yeezuu han, a ɔ: «Karɔɔ m Woso lɛrɔ wɔɔ barla?» Yeezuu n a nyɪ bɔ ɔ, a ɔ: «ɪ bɪ gɛr zɛ y, ɪ bɪ jaan da y, ɪ bɪ koor ba y, ɪ bɪ kasetɪ ŋɔaar ba ɪ ka ɪ mim la y,

¹⁹ ɪ zɪ kan ɪ da kɪ da ɔ, ɪ ɪ mim ŋɔa amba ɪ ɪ mɪŋŋa ŋɔa bɪ m.»

²⁰ Nyukumbueere bɪ n a hɪ m, a ɔ: «Mɔɔ zu lɛrɔ nɔɔn duro haay ɔ, bɔ ɪ gɔɔta mɔɔ n'a bare?»

²¹ Yeezuu n a hɪ m, a ɔ: «K'ɪbɪ ɛ taa k'ɪ yɪ mɪŋŋa paan... k'ɪ ta ɪ yaa hɔ k'a n'ɪbɪ ɔ haay bɪ hɛɛ, ɪ busoo bɪ ka ŋɔazannɔ ɔ. Maam bɪ, ɪbɪ arzaka yɪm arzana ɔ. K'ɪ bɔr, ɪ bɪr zum mɔɔ ɔ.»

²² Bɪ, nyukumbueere bɪ k'a naa ma bɪ, a heer a zar gɔta, an a hɔr kan heerzar kɪ, bala, arzakazaa gɔta m.

²³ A m naa, Yeezuu n a hɪ a karɪndanyɪnɔ wɔɔ m, a ɔ: «Sɪra mɔɔ n'a hɪɛ awɔɔ m: a wer ta ɔ kɔ arzakazaa n gasɔ Woso cirbɛə nɔ ɔ.

²⁴ Mɔɔ m ya, m n'a hɪɛ: Yoonde gasɔ huuka yaa ɔ zanta, an ɛ da arzakazaa gasɔ Woso cirbɛə bɪ nɔ ɔ m.»

²⁵ Karɪndanyɪnɔ wɔɔ n zɛ kɛdɛ meerbaa naa do minto, ŋn'a hɪɛ, ŋ ɔ: «Bɪ nka n'a dam ma kɛɛɛ an bumbɔrɛ yɪ?»

²⁶ Yeezuu n dıga η ma, an a hı η nı, a υ: «Goo b'a dam ma y, bı, Woso a da hō haay ma.»

²⁷ Pıyeeer n meerbaa bı sa, a υ: «Dıga, wō hō haay to k'ō zu tıu υ, a nyıntam wō ma lo?»

²⁸ Yeezuu n a hı m, a υ: «Sıra mō n'a hıre awō m: kō Gōaanyı bı bōr an nı nyıntam a cirbēduu paηηazaa bı ra durnya daa b'ō, awō bueerehıyō k'a zu mō υ naa, awō nyıntam sō duuro ra kan mō kı k'ō Israyel do bueerehıyō wō dōdō ka.

²⁹ Bı, gōaa haay k'a gō a harlo ma, gē a danyıno ma, a danlorō ma gē a zı kan a da kı ma, a nyıno ma, a hōsrarō ma mō tō ma bı, a nawōno haay yım gallem zōro kan mısırbaa k'a nyare ba υ bı kı.

³⁰ Bı, lēekarezanno gōta nyıntam jezanno, jezanno gōta n nyınta lēekarezanno.»

20

Dıvensıra zıbēezanno

¹ «Woso cirbē bı bō kō rē kan gōaa k'a wuti dōgta mıηηa m, k'a gōo sa a dıvensıra zıbē ma bı kı.

² A n lē sa kan zıbēezanno wō kı k'a *deniyee deem ka η υ hindeem zıbē busoo. A n η nyō a hōsıra b'ō.

³ A n a ya, an a bō dōgta wakatı nēehı ma an gōo gōsunno yı, ηn'ı jınum daasıyaa υ, bı η ba zıbē nı y.

⁴ A n a hı η nı, a υ: «K'a ta mō hōsıra b'ō sō, mō y'awō zıbē busoo k'a a ga m kare awō υ.»

⁵ N̄ n ta hōsura b'ō. A n a ya, an bō sinsebir ō kan yirbēō wakati kaako ki ma, an a ya, an a ba maam so.

⁶ Yirbēō wakati soor k'a a ku bi, a a ya, an bō, an gōōo vantōō yi ηn'i junum daasīyaa b'ō, an a hi η ni, a ō: <Bō m, awōō n gōōta naa ō dōgta m saa..., b'awōō ba zibēō ni y?>

⁷ Gōōō wōō n a hi m, η ō: <Gōō n wōō sa zibēō ma y.> A n a hi η ni, a ō: <K'a ta mōō hōsura b'ō so a yaa zi ba.>

⁸ Lēē k'a bōr k'a lihi bi, diyēnsira zaa b'a hi a zibēōdīgamazaa bi m, a ō: <Zibēōzannō wōō bir, i η busoo ka η ō. A sīηηida ba gōōō kō η bōr jē ō rō wōō ma, k'i nyambōr lēēkarezannō wōō ma.>

⁹ Gōōō kō η bōr yirbēō wakati soor ma rō wōō a zō, n ni deniyee deem-deem ka η ō.

¹⁰ Lēēkarezannō wōō kō η y'a zō bi, η y'a hōōn dare η ō, a y'a yire an lē da. Bi, deniyee deem-deem η y'a ka η ō so.

¹¹ Busoo bi kō η n'a sim bi, ηn'i kukur bam hōsirazaa bi ma.

¹² N̄ ō: <Gōōō nōōn duro, bōr η y'a ō jē ō, η n zi ba wakati deem taan..., ūbi n bōkare, i busoo ka η ō hōdeem kan wōō ki, bi zi wōō ba, ō kō dōgta m tee... woso n wō wōō ō, am se hō bi m!>

¹³ Hōsirazaa bi n a hi η gōōaa deem m, a ō: <M gōōaa, mōō n tu ta ūbi rē y, ūbi n lē sa kan mōō ki kō m deniyee deem ka i ō hindeem zibēō busoo ra?>

¹⁴ I zibēō busoo si k'i hōr. Mōō lē taa kō m busoo ka gōōaa k'a bōr jē ō naa ō, amba mōō lē n taa kō m a ka ūbi ō naa m.

¹⁵ Mōō ba lē m kō m m hōōnhō ba m busoo m na? Gēē nōntaama n ta ūbi m kō mōō m mīηja

bɪ minto ra!› »

¹⁶ Yeezuu n a ya, an a hɪ, a ɔ: «Ncɪnaaɔ bɪ, jɛzanno yɪm lɛkarezano, lɛkarezano n yɪ jɛzanno.»

Yeezuu a ya, an n'a zɛ kan a mɪmbɔʊrɛ kɪ mim dɪndam

(Markɪ 10.32-34; Likki 18.31-34)

¹⁷ Yeezuu a hɔr, an nɪ tam Zerizalem ɔ. A n karɪndanyɪnɔ buerehuɪyɔɔ wɔɔ gaa a hɔ, ɪn'ɪ tare, an n'a hɪrɛ ɪ nɪ, a ɔ:

¹⁸ «K'a tɔr ka, ta kɔ wɔɔ nawɔm Zerizalem ɔ naa, bɪ n nɪ zem bɪ Gɔaanyɪ bɪ nyasɔ ɔ, n n a ka wosocɛmannɪbɛnno jɪtanno wɔɔ ɔ kan wosocikarɪnsaambɔɔ wɔɔ kɪ. Brɔɔ n a ka zɛ ma.

¹⁹ N y'a kam kɪfɪrɔ ɔ, brɔɔ n yaa wɔ ma, ɪn'a zɛ madɪr m, ɪn'a wɔ gɔdarkɔra ma, b'a dɔmɪm kaakɔ hinnɪ ɔ, Woso y'a mɪm bɔɪ ɔ gɛəno bire ɔ.»

Zakkɪ kan Zaan kɪ da hɔ yɛrɛ

(Markɪ 10.35-45)

²⁰ Zebedee nyɪnɔ da a zɔ Yeezuu ma kan a nyɪnɔ wɔɔ kɪ, an kukurɔ zɛ a taa, k'a hɔ yɛ han.

²¹ Yeezuu n a lar, a ɔ: «Bɔ ɪ lɛ n taa?» A n a nyɪ bɔ ɔ, a ɔ: «Lɛ ka kɔ mɔɔ nyɪnɔ huɪyɔɔ nɔɔm n bɪ nyɪnta ɪbɪ cɪrbɛə bɪ nɔ ɔ. Deem ɪ bɪsɪ, deem ɪ jɪsa.»

²² Yeezuu n a hɪ ɪ nɪ, a ɔ: «Awɔɔ n hɔ k'a n'a yɛm bɪ dɔ y. Awɔɔ y'a dam ma, a fɪryɪrɛ kɔ mɔɔ n n'a yɪm bɪ yɪ ra?» N n a nyɪ bɔ ɔ, ɪ ɔ: «Wɔɔ ɔ da ma.»

²³ Yeezuu n a hɪ ɪ nɪ, a ɔ: «Fɪryɪrɛ kɔ mɔɔ n n'a yɪm bɪ, awɔɔ y'a yɪrɛ. Bɪ, k'a gɔɔta mɔɔ jɪsa kan mɔɔ bɪsɪ bɪ kɪ nyɪntare nɪ, mɔɔ n m da ma,

m zaa ka y, bala, mɔɔ n m so η σ y. N zem bi η ka gɔɔ kɔ mɔɔ Zi buncero wɔɔ banka η minto rɔ wɔɔ σ.»

²⁴ Karındanyıno buro kɔ η gɔota rɔ wɔɔ kɔ η naa ma bi, η nɔ ma σ kan danyıno hıyɔɔ wɔɔ ki.

²⁵ Yeezuu n η bir, an a hi η ni, a σ: «Awɔɔ dɔ, a σ: gɔɔ k'awɔɔ ni dıgare η ma kifuro wɔɔ, η cinno ι panηa bare η ma, panηazanno n n'a hɔɔnhɔ bam gɔɔ wɔɔ ma sɔ.

²⁶ B'a n a ga m, an yi ncınaas awɔɔ bire σ y. Bi, kɔ gɔaa le taa k'a yi jıtaare awɔɔ bire σ, k'an a ba awɔɔ zibəənyi.

²⁷ Bi, kɔ gɔaa le taa k'a yi leekarezaa awɔɔ bire σ, k'an a ba awɔɔ lɔ.

²⁸ Bala, Gıaanyi bi n bɔr kɔ gɔɔ n'a hɔɔnhɔ ba y, bɔr a σ k'a b'a ba gɔɔ zibəənyi, k'a ga, kɔ gɔɔ gɔta n bombore yi.»

Zeriko bɔro hıyɔɔ waare

(Markı 10.46-52; Likki 18.35-43)

²⁹ Bɔ kɔ η y'a σ Zeriko σ bi, gɔaa cir gɔta zu Yeezuu je σ.

³⁰ Bɔro nyınta hıya zaa bi lezi. Kɔ η y'a ma, η σ: Yeezuu n ni cenim bi, ηn'a sıηηıda ba ηn'i zee dam, η σ. «Karınsaamba, *David Nyı, wɔɔ cicir ze!»

³¹ Gɔɔ wɔɔ ni bɔgɔr bare η ma, η σ, ηn'a tɔr ka, bi η y'a banka ηn'a da ra: «Karınsaamba, David Nyı, wɔɔ cicir ze!»

³² Yeezuu n jum, an η bir, an η lar, a σ: «Awɔɔ le n taa kɔ m bɔ ba awɔɔ minto?»

³³ Nη n a nyı bɔ σ, η σ: «Karınsaamba, a ka kɔ wɔɔ n leε yi.»

³⁴ Yeezuu n η cicir zε, an a wɔ da η munyaaro wɔɔ ma. Lεεm bi, gɔɔɔ huɣɔɔ wɔɔ ɪ lεε yire, ηn'ɪ zum Yeezuu ɔ.

21

Yeezuu gasɔ Zerizalem ɔ

(Markɪ 11.1-11; Likki 19.28-40; Zaan 12.12-19)

¹ Kɔ η y'a zɔ Zerizalem ma, ηn'a zɔ Betfazeε jir ɔ Oliviyeε ci mim ɔ bi, Yeezuu a karɪndanyɪnɔ nyɔɔ huɣa.

² A n a hu η nɪ, a ɔ: «K'a ta kɔ k'a n'awɔɔ lεε naa ɔ. Awɔɔ brada yire, n n a kɔsɪ kan a nyɪnnɪ kɪ, k'a hɔr a bɔr η nɪ.

³ Kɔ gɔaa awɔɔ lar a hɔrle zaa ma, k'a hu m a ɔ: Zuuba lε n taa. B'a yɪ η tore ηnɪ bɔr.»

⁴ Ba mim naa do ɔ kɔ wosolesinnɪsorazaa bi hɔ k'a hu naa n kɔ yɪ. A ɔ:

⁵ K'a hu *Siyɔn zannɔ m, a ɔ:

K'a dɪga a cir k'a nɪ zεrε a zi mɪηηazerle m, an da bra ɔ, brapoo m, brada nyɪnnɪ m.

⁶ Karɪndanyɪnɔ wɔɔ n ta, ηnɪ hɔ kɔ Yeezuu a hu η nɪ bi ba.

⁷ N n bɔr brada bi m kan a nyɪnnɪ bi kɪ, ηn'a huuro ka η la, Yeezuu n da ɔ.

⁸ Gɔɔɔ gɔta n a huuro ka zaa bi ra, gɔsɪnnɔ n gɔ lεε yɪnyar ηn'a ka zaa bi ra sɔ.

⁹ Gɔɔɔ kɔ η nɪ Yeezuu lεε kan gɔɔɔ kɔ η n'a jε ɔ rɔ wɔɔ kɪ ɪ zee dare, η ɔ:

«*Hozaana *David Nyɪ!

Gɔaa k'a nɪ zem Zuuba tɔ ma bi n barka yɪ!

Woso n lεbɔrε yɪ arzana ɔ!»

¹⁰ Yeezuu k'a gaso Zerizalem o bi, ko bi goso woo haay ηn'i buriε a mim ma, ηn'i laaka dam, η o: «Gōaa naa do nka ni?»

¹¹ Zamaa bi n'a nyi boη o, η o: «Wosolesinnisorazaa Yeezuu m, a to a o Nazareti o, Galilee ko o.»

Yeezuu ι lam hoheenno ra

Zerizalem Wosocε o

(Marki 11.15-19; Likki 19.45-48; Zaan 2.13-22)

¹² Yeezuu n gaso Wosocε o b'o, an ni lam goso ko η ni ho heenm, ηn'i ho sim no woo ra. A busoolorlezanno taaburlo hinhisiga kan cirponno heenno nyuntaragoro ki.

¹³ A n a hi η ni, a o: «N n a gorsira ba Wosoci o, n o: <N moo ce bi birm yaadarece> ra? Awoo n bokare a sa, a ba konno nyaakundaji!»

¹⁴ Buroo kan kusimero ki n a zo Yeezuu ma Wosocε o b'o an η waa.

¹⁵ Wosocemannobenno jitanoo kan wosocikarinsaambooo woo ki heer n yi nyinta kan Yeezuu ki y, ko η y'a yi an ni zi guta bare, kan nyino ko η ni zee dam Wosocε o b'o, η o: «Hozaana, David Nyi!»

¹⁶ N n a hi Yeezuu m, η o: «Ibu ι ho ko η n'a him bi mam na?» Yeezuu n a nyi bo o, a o: «In..., awoo n a karinda ba fuga Wosoci b'o, n o: <Ibu ka nyino kan banfiniroo ki n n'a le bore ibu o> ra?»

¹⁷ A m bi, Yeezuu n η to b'o, an a hor an bo konoo o b'o, an ta Betanii o do n me m b'o.

Yeezuu le kosi da soon o

(Marki 11.12-14,20-24)

18 Yeezuu k'a wusigə dɔgta mɪŋŋa m, an nɪ tam kɔnɔ ɔ b'ɔ bɪ, nɔ a nyasɔ.

19 A n sɔɔn yɪ za a bɪ lezi, an a zɔ ma b'a n hɔsɪ yɪ ma k'a lɛɛ bɛɛ bala y. A m bɪ, an a hɪ sɔɔn bɪ m, a ɔ: «Ibɪ b'ɪ yarɛ ɪ nyɪ da dɔ y!» Lɛɛm bɪ, sɔɔn bɪ ga.

20 Karɪndanyɪnɔ wɔɔ kɔ ŋ naa yɪ bɪ, ŋ zɛ kədə, ŋnɪ laaka da Yeezuu han, ŋ ɔ: «A a ba lɔ sɔɔn bɪ n ga lɛɛm nɔɪnaaɔ?»

21 Yeezuu n a nyɪ bɔ ŋ nɔ, a ɔ: «Sɪra mɔɔ n'a hɪrɛ awɔɔ m: k'awɔɔ sɪra ka, bɪ bɪsɪkare b'awɔɔ heer ɔ, awɔɔ mɔɔ zi kɔ mɔɔ ba sɔɔn naa do m bɪ bam. B'awɔɔ a da ma sɔ, a hɪ ci naa do m, a ɔ, ɪ bɔɔta naa ɔ, ɪ ɪ da hɪgɔta ɔ. A bam maam.

22 K'awɔɔ sɪra ka, hɔ haay k'awɔɔ n n'a yɛm yaadare nɔ ɔ haay bɪ, Woso yɪ ŋ kare awɔɔ ɔ.»

Yeezuu paŋŋa bɪ, a to a ɔ ka?

(Marki 11.27-33; Likki 20.1-8)

23 Yeezuu k'a gasɔ Wosoɛ ɔ b'ɔ bɪ, a a sɪŋŋɪda ba, an nɪ hɔ dɪndam. Wosocɛmannɪbɛnno jɪtanno kan gɔɔɔgusinno kɪ a zɔ Yeezuu ma, ŋn'a lar, ŋ ɔ: «Lɛ kara ɪbɪ n ta m k'ɪ naa ba? Nka ɪ lɛ bɪ do ka ɪ b'ɔ?»

24 Yeezuu n a hɪ ŋ nɪ, a ɔ: «Kɔ m awɔɔ lar mim deem ma, deem bala, k'awɔɔ nyɪ bɔ ɔ, kɔ m bɔkare, m lɛ kɔ mɔɔ n ta m bɪ jɪ hɪ awɔɔ m.

25 Batɛm kɔ Zaan n n'a kam bɪ, a to a ɔ Woso zi gɛɛ, gɔɔɔ zi?» N nɪ bɪsɪ kam kan kɔ kɪ, ŋ ɔ: «Kɔ wɔɔ ɔ a to a ɔ Woso zi, a y'a hɪrɛ, a ɔ: Bɔ mɪnto m, wɔɔ n sɪra ka ɔ?»

26 Bɪ kɔ wɔɔ ɔ gɔɔɔ zi, wɔɔ ɪ nyɪ bam zamaa bɪ kɔ ŋ Zaan dɔ wosolesinnɪsorazaa paan... bɪ, ŋ bɪ yɛm kan ɔ kɪ y.»

27 A m naa, ηn'a nyi bɔ Yeezuu nɔ, η ɔ: «Wɔɔ n a dɔ y.» Yeezuu n a hi η nɪ, a ɔ: «Mɔɔ bi lɛ kɔ mɔɔ n ta m, m nɪ naa bam bi ji hire awɔɔ m sɔ y.»

Gɔaa nyɪnɔ hɪyɔɔ hɔbɔkɔɔɛnoom

28 «Awɔɔ y'a hɔɔn dam mim naa do ma lɔ? Gɔaa ɪ nyɪnta nyɪnɔ m hɪya. A n a hi lɛekarezaa bi m, a ɔ: <M nyɪnnɪ, ta her ɪ yaa zi ba mɔɔ *dɪvɛnsɪra ɔ.>

29 Nyi bi n a nyi bɔ ɔ, a ɔ: <Mɔɔ bi tare y.> Maasure k'a ba bi, a a hɔɔndare lɔr an ta hɔsɪra b'ɔ.

30 Gɔaa bi n a ya, an a hi nyi vanta bi m maam sɔ. Nyi bi do ɔ: <ɪn..., baaba,> b'a n ta y.

31 Nyɪnɔ hɪyɔɔ nɔɔn duro bire ɔ bi, nka y'a zi bi hɔɔnhɔ ba?» N η n a nyi bɔ ɔ, η ɔ: «Lɛekarezaa bi m». Yeezuu n a hi η nɪ, a ɔ: «Sɪra mɔɔ n'a hire awɔɔ m, yawɔrsinno kan lannɔ kɔ η n'a mɪηηa hɛɛnm nɔ ki lɛekare awɔɔ m Woso cirbæθ bi nɔ ɔ.

32 Bala, Zaan-Batiisi bɔr awɔɔ zi, an zaa mɪηηa hɪnka awɔɔ m, b'awɔɔ n a mim si y. Bi, yawɔrsinno kan lannɔ kɔ η n'a mɪηηa hɛɛnm nɔ ki a mim si. Awɔɔ naa yi, b'awɔɔ gɔɔta awɔɔ n a bɔ a taam k'a mim si y.»

Wutu dɔmazannɔ bɔnyaarɔ hɔbɔkɔɔɛnoom (Marki 12.1-12; Likki 20.9-19)

33 «K'a tɔr ka hɔbɔkɔɔɛnoom vanta ma: Gɔaa ɪ nyɪnta, an dɪvɛn gɔ sɔɔn, an lambaar da ma, an yaa hɔn, k'a bɪr dɪvɛn bi hi bɔη ɔ, an bɛηηɔ dɔ sɔ k'a tɪr dɔ hɔsɪra bi ma. A n a sa, an a da gɔɔɔ wɔ ɔ, kɔ η n'a zi ba, k'a b'a nyɔɔdɔ bi jir. A n a hɔr, an ta kɔ ɔ.

³⁴ Diven mōsa k'a ku bi, an a zibəənyuŋo nyoo hōsura bi zibəŋno woo zi, k'u ŋ n'aa a hō si, ŋnɪ b'a ka a ō.

³⁵ Zibəənyuŋo woo n ŋ nyasū, ŋnɪ deem dundu, ŋnɪ deem zε gər, ŋnɪ deem bumba jaarō m, ŋn'a zε, an ga.

³⁶ Hōsura za bi n a ya, an zibəənyuŋo nyoo guta an lε da biisi bi m. Bi, zibəŋno woo a ya ŋnɪ hō k'u ŋ y'a ba lεkarezannō woo m bi ba nawōnno m sō.

³⁷ A nyarε ma bi, a nyiyar a nyoo, an n'a hōon dare, a ō, k'u mōo nyɪ m naa, ŋ y'a dan ō.

³⁸ Bi, zibəŋno woo k'u ŋ y'a to ŋnɪ nyɪ bi yɪ bi, ŋn'a dɪndam kan k'u kɪ, ŋ ō: <Naa n nɪ zεm b'a so a zɪ arzaka b'ō. K'a b'ōr, k'ō a zε, k'ō ō so arzaka b'ō!>

³⁹ Ŋ n a nyasū, ŋnɪ bō m hōsura b'ō, ŋn'a zε gər.»

⁴⁰ Yeezuu n laaka da ŋ han, a ō: «K'u dɪvensura za bi b'ōr, bō an n'a bam zibəŋno woo nɪ?»

⁴¹ Ŋ n a nyɪ bō ō, ŋ ō: «A gūoo bonyaarō nōon duro zɪnzεm, a bi ŋ cicir zεrε y, an hōsura bi ka gūoo vantōo ō ŋn'a zi ba, ŋn'a hō ka ō a dōmum ō.»

⁴² Yeezuu n a hɪ ŋ nɪ, a ō: «Awōo n hō k'u Wosoci b'a hɪ bi karɪnda ba ra? A a hɪ, a ō:

Jaa k'u cɛdonno woo a zo bi

y'a ba cε bi jɪr jaa paŋhazaa.

Hō k'u Zuuba a ba bi n naa do,

woo nɪ dɪgam ma hō mɪŋha guta.

⁴³ Bi y'a ka, mōo n'a hɪrε awōo m, mōo ō, n Woso cirbəə bi yōrε awōo m, n n a ka do vanta ō an cirbəə bi zibəə k'a a ga m bi ba. [

44 Kɔ ɔɔaa a do jaa naa do ra, a hɪsɪga dam, bɪ kɔ jaa b'a da ɔɔaa ra a ɔɔaa bɪ do hɔɔnsɪrɛ.]»

45 Wosocɛmannɪbɛnno jɪtannɔ kan farizɛɛnrɔ wɔɔ kɪ kɔ η Yeezuu hɔbɔkɔrɛnoonnɔ nɔɔn duro ma bɪ, η y'a dɔ η ɔ, a hɪ a nawɔrɛ a ma.

46 N n'a kam ma k'a nyasɔ, bɪ, η yɪ nyi bam zamaa bɪ m, bala, zamaa b'ɪ dɪgam Yeezuu ma wosolesinnɪsorazaa.

22

Harcɪntarɛ cɪbsa hɔbɪrɛ ɔɔta hɔbɔkɔrɛnoom (Likki 14.15-24)

¹ Yeezuu a ya, an hɔbɔkɔrɛnoom da η nɪ, a ɔ:

² «Woso cirbɛθ bɔ kɔ rɛ kan cir k'a a nyɪnnɪ lɔsarɛ cɪbsa ba kɪ.

³ A n a zibɛənyɪnɔ nyɔɔ kɔ η n'aa ɔɔɔ k'a hɪ η nɪ kɔ η nɪ bɪ cɪbsa bɪ rɔ wɔɔ bir, ηnɪ bɔkarɛ η ɔ, a bɪ zɛrɛ y.

⁴ A n a ya, an zibɛənyɪnɔ vantɔɔ nyɔɔ an a hɪ η nɪ, a ɔ: <K'a yaa hɪ ɔɔɔ kɔ mɔɔ η bir cɪbsa bɪ ma rɔ wɔɔ m, a ɔ: mɔɔ cɪbsa bɪ banka m a nya, mɔɔ m dono zɪnzɛ kan m hɔbɪsɪrɔ ɔɔɔɔ kɪ, hɔ haay banka, k'a bɔr cɪbsa bɪ ma kɛɛrɛ.>

⁵ Bɪ, ɔɔɔ wɔɔ n dɪga cɪbsa birle bɪ ma hɔsɪ y, ηn'a hɔr ηnɪ ta a zibɛəjɪrɔ ɔ, naa n ta hɔsɪra ɔ, naa n ta daasɪ ɔ mɔdrɔ hɛɛjɪ ɔ.

⁶ N n ɔɔɔta rɔ wɔɔ n zibɛənyɪnɔ wɔɔ nyasɔ, ηnɪ nyannɪ da η ma, ηnɪ bɔkarɛ, ηnɪ η zɪnzɛ.

⁷ Cir bɪ nɔ n ma ɔ, an sɔrdaarɔ nyɔɔ ηn'aa ɔrɛzɛnno nɔɔn duro zɪnzɛ, ηnɪ sɛ da η kɔ bɪ ma.

⁸ A m naa, an a hɪ a zibɛənyɪnɔ m, a ɔ: <Cɪbsa bɪ hɔbɪrɛ bɪ bankarɛ nya, bɪ ɔɔɔ kɔ mɔɔ hɪ η nɪ rɔ wɔɔ n a ga kɔ ɔ ba y.

9 K'a ta zaazekoraro woo ra, ku nka awooyi, k'a hi m k'an bor cibsabi ma.»

10 A zibəənyinoo woo n a hoo; hoo zaaroo sa hoo goooo ku hoo yi hoo yi roo woo sooo ku ma, goooo miihoo, kan goooo bonyaroo ki. Goooo n eeoo ku n ni cibsabi ba hoo oo bi han.

11 Cir bi gasoo k'a daga goooo ku hoo bor cibsabi ma roo woo ma, an a too, an gaaoo yi, gaaoo bi doo n harcintare cibsabi hoo du a ma y.

12 A n a hi m, a oo: «Ibi ba loo i gasoo naa oo, b'ibii ba harcintare cibsabi hoo ni?» Bi gaaoo bi n a nyoo booo y.

13 A m bi, cir bi n a hi zibəənyinoo woo m, a oo: «K'a gannoo kan a woroo ki koo a zo garga ra, monsigoo oo. LEE bi doo an ni nyoo ka hoo oo, an a sooo so.»

»
14 Yeezoo n a ya, an a hi, a oo: «N goooo bir goota, bi, n ni hoo nyoooo oo roo woo poore.»

Rom cir yawor sire mim

(Marki 12.13-17; Likki 20.20-26)

15 Naa je oo bi, farizeenoo ta, hoo'aa a sooo ku ma, k'a a ka zaa k'a ni Yeezoo nyasoo ma a meerbaa nooo oo bi doo.

16 N n a karindanyinoo kan Hoooodi jezannoo ki nyoo Yeezoo zi, ku hoo n'aa hi m, hoo oo: «Karinsaamba, woo doo woo oo sira ibii n'a hoo, Woso zaa ibii n'a dundam sira bince oo, ibii bir nyoo bam goooo ni y, b'ibii bir goooo nyoooo oo sooo y.

17 Bi minto bi, i hooohoo hi woo m, woo eeoo bi zaa ka k'oo Rom cir yawor ka oo gee, oo b'a ka oo gee?»

18 Bɪ, kɔ Yeezuu η zambɔ bɪ dɔ bɪ, a a hɪ η nɪ, a ɔ: «Zambɔzannɔ! Bɔ m, awɔɔ nɪ mɔɔ makra barɛ?»

19 K'a busoo kɔ n nɪ Rɔm cir yawɔr kam nɪ bɪ hɪnka m m.» N η deniyee deem hɪnka m.

20 Yeezuu n η lar, a ɔ: «Gɔaa mim kɔ n y'a da ɔ naa kan gɔrsɪra naa do kɪ, nka hɔɔ nɪ?»

21 N ɔ: «Rɔm cir hɔɔ m.» A n a hɪ η nɪ, a ɔ: «K'a maam k'a hɔ kɔ Rɔm cir hɔ m bɪ ka ɔ, k'a hɔ kɔ Woso hɔ m bɪ ka ɔ sɔ.»

22 Meerbaa naa do a ka η n zɛ kɛdɛ, ηn'a hɔr, ηnɪ Yeezuu to.

*Gəəno mumbɔɔrɛ mim
(Markɪ 12.18-27; Likki 20.27-40)*

23 Hinni bɪ do ɔ bɪ, sadisɛɛnrɔ gɔsɪnnɔ bɔr Yeezuu zi. Bala, sadisɛɛnrɔ wɔɔ ɔ gəəno mumbɔɔrɛ b'a ɔ y. N η laaka da Yeezuu han, η ɔ:

24 «Karɪnsaamba, Moyiisi a gɔrsɪra ba an a ka wɔɔ ɔ, a ɔ, kɔ gɔaa cɛmba ta ɔ, an ga an a lɔ to, b'a nyɪ ba ɔ y, k'a dam n lɔ bɪ si, k'an nyɪ yɪ kan kɪ a cɛmba bɪ minto.

25 A n bɔkare, danyɪnɔ ɪ nyɪnta saanhɪna wɔɔ bire ɔ, lɛkarezaa bɪ n lɔ sa an ga, b'a n nyɪ yɪ kan lɔ bɪ kɪ y.

26 A hɪya hɔ bɪ n lɔ bɪ si, an ga, an lɔ bɪ to b'a n nyɪ yɪ kan kɪ y. A kaakɔ hɔ bɪ maam sɔ, saanhɪnarɔ wɔɔ haay η gɪnga bɪ η n nyɪ yɪ kan lɔ bɪ kɪ y.

27 N η haay kur bɪ, lɔ bɪ n ga sɔ.

28 Gəəno mumbɔɔrɛ dɔmɪm ɔ, kɔ η y'a mɪm bɔ ɔ, nka y'a sɔ lɔ b'ɔ η bireyaa ɔ? Bala, gɔɔɔ saanhɪnarɔ wɔɔ haay lɔ bɪ si.»

29 Yeezuu n a nyi bo o, a o: «K'awoo n gorsira miyhooo woo do kan Woso panja ki bi y'a ka awoo n'a nyonnyoom.

30 Bala, gæno mumboure domum o, yar bir lu sare y, lu bir yar sare y, bo n y'a o ku o kan malekaroo ku n brama ro woo ki.

31 Bi, ku gæno mumboure mim ni, awoo n ho ku Woso a hi awoo m bi karinda ba ra? A a hi, a o:

32 «Abraham kan Izakki ki, Zakooob ki Woso m moo m.» Gæno Woso bæe y, gooo misuro Woso m.»

33 Yeezuu hodindare naa do cem zamaa bi hoodare han.

*Le k'a le da lero woo m haay
(Marki 12.28-34; Likki 10.25-28)*

34 Farizeenro woo ku n y'a ma, n o, Yeezuu a ka sadiseenro woo b'a dam ma n'n'a ya nni meer ba bi, n y'a so ku ma.

35 N goaa deem ku wosocikarinsaamba guta m bi laaka da Yeezuu han, k'a makra ba.

36 A o: «Karinsaamba, lero woo haay bire o, kara i le da?»

37 Yeezuu n a nyi bo no, a o: « «K'i Zuuba Woso nsoa kan i heer ki haay, kan i nyi ki haay, kan i hoodare ki haay.»

38 Le k'a le da, a m le guta bi m naa do.

39 Le huya ho k'a gutabaa leekare ho bi ku bi m naa do: «K'i mim nsoa amba i miyja m.»

40 Moyiisi lero woo haay kan wolesinnisorazanno woo meerbaaro ki haay mesi m lero huyoo noon duro m.»

Krista bi, nka nyi ni?

(Marki 12.35-37; Likki 20.41-44)

⁴¹ Farizeenro woo ku η y'a so ku ma bi, Yeezuu laaka da η han, a u:

⁴² «Awoo y'a hoon dam Krista ma lonlo? Nka nyi ni?» N n a hi m, η u: «*David Nyi m.»

⁴³ Yeezuu n a hi η ni, a u: «B'a yi lo, Sent-Espri n a ka David n a bir a Zuuba? Bala, David b'a hi, a u:

⁴⁴ Zuuba Woso a hi moo zuuba m,

a u: nyinta moo bisi u,

ku m tolle ba m a ka, k'i junno woo n nyinta i gam taa.

⁴⁵ K'a i yire i u David y'a birm a Zuuba, yi an nawom lo keere ku Krista n yi *David Nyi?»

⁴⁶ Gosu n a da ma, an a nyi bo no y. Hinni bi do tekka ma, gaa ba u do, a heer n kookoo k'a lar mim ma y.

23

Wosocikarinsaamboo kan farizeenro ki zambu mim

(Marki 12.38-39; Likki 11.43,46; 20.45-46)

¹ Yeezuu a siηηida ba, an ni meer bam kan zamaa bi ki, a karindanyino woo ki, an n'a hire, a u:

² «Wosocikarinsaamboo woo kan farizeenro woo ki, Moyisi lero woo ηn'a hunkam gooo m.

³ Bi minto bi, awoo a ga m, a sira ka η u, a ho ku η n'a hire awoo m haay bi ba, b'a bi zu η zibee u y. Bala, η bir ho ku η n'a dundam gooo m bi bare y.

⁴ N̄ t̄ir m̄or gorezaa k̄os̄i η̄n'a ka ḡoaa mee, b̄i η̄ b̄ir a w̄o dam ma k'a a da a zaa han, an a busu y.

⁵ Ziro k̄o η̄ n̄i η̄ bam haay r̄o w̄o ba η̄ naw̄om k̄o ḡōo m̄ d̄iga a ma, b̄i y'a ka, Wosoci lemim k̄o η̄ t̄ir a k̄os̄i a tus̄e ma ḡēe a za ma b̄i ba η̄ t̄ir a ō jint̄e, η̄ t̄ir p̄eera lensezanno d̄o a huuro r̄e, k'an b̄ir ȳm.

⁶ L̄ēe m̄uη̄ōo η̄ t̄ir a ka ma cibsaro b̄ince o, sokuma b̄ince o, l̄ēe w̄is̄i η̄ t̄ir a kam ma.

⁷ A η̄ōa η̄ t̄ir a ō k̄o η̄ n̄i b̄ir yaa dare a m̄ m̄uη̄a ḡōo gaa o, k̄o ḡōo n̄ b̄ir a birm kar̄insaamba.

⁸ B'aw̄o, a b̄i ye k̄o n̄ n'a bir kar̄insaamba y, bala, danȳno n'aw̄o m̄ haay, aw̄o kar̄insaamba b̄i deem.

⁹ A b̄i ḡos̄i bir tara bur̄e o a o, a Zi y, bala, aw̄o Zi b̄i deem, an n̄i arzana o b̄i.

¹⁰ A b'a ka ma k̄o n̄ n'a bir j̄itaare y. Bala, aw̄o j̄itaare b̄i deem, Krista m.

¹¹ Ḡoaa k'a l̄e da aw̄o bire o b̄i, k'an ȳi aw̄o zib̄ēnȳi.

¹² K̄o ḡoaa a m̄uη̄a busu, Woso y'a zerm. K̄o ḡoaa a m̄uη̄a zer, Woso y'a busum.»

Yeezuu i meer bam wosocikar̄insaamb̄ōo kan farizeenr̄o w̄o k̄i ma

(Marki 12.40; Likki 11.39-42,44,52; 20.47)

¹³ «K̄os̄i i kan aw̄o k̄i, aw̄o woso-cikar̄insaamb̄ōo kan farizeenr̄o zambuzanno k̄i, aw̄o i Woso cirb̄ēe b̄i l̄e tam k̄o ḡōo b̄i gas̄u y. Aw̄o m̄uη̄ōo b̄ir gas̄ore y, b̄i ḡōo k̄o η̄ l̄e n̄ taa k'a gas̄u r̄o w̄o, aw̄o b̄ir br̄ōo tore η̄n'i gas̄ore y.

[

14 Kosti i kan awoo ki awoo woso-cikarinsaamboo kan farizeenro zambuzanno ki, awoo i zonno ho ku n ta m bi yore n ni, a a ya, a gaa, an ni yaa jintoo dam ku n n'a hi a ma gooo miyho. Naa minto m, awoo honhorle n ni yim maam-maam.]

15 Kosti i kan awoo ki, awoo, woso-cikarinsaamboo kan farizeenro zambuzanno ki, awoo i tam koroo o tara burə o kan kooloo no o ki an n'a kam goaa deem taan... ma k'an zu awoo lero woo o, bi k'awoo ku b'awoo ka an yi sehar goaa gallem hiya an le da awoo m.

16 Kosti i kan awoo ki, awoo k'an booro, an ni zaa hinkam gooo m, awoo y'a hire, a o: <Ku goaa ler bo Wosoce bi to ma hosi bee ni y, bi k'a ler bo Wosoce bi sarma bi to ma pakra m k'an ho k'a hi bi ba.>

17 Hoonwarzanno, booro n'awoo m! Kara i le da a mim ni? Sarma bi m gee, Wosoce k'a ka sarma bi ni yim Woso ho bi ni?

18 Awoo a ya, an n'a hire, a o: <Ku goaa ler bo mannduu ma hosi bee y, bi k'a ler bo mannho k'a n'a burə o bi ma, pakra m k'an ho k'a hi bi ba.>

19 Booro n'awoo m! Kara i le da? Mannho bi n gee, mannduu k'a ni mannho bi kam Woso o bi ni?

20 Goaa k'a ni ler bom mannduu bi ma bi, ler bo a nawom duu bi ma, kan ho niyho haay k'a ni duu bi burə o bi ki.

21 Goaa k'a ni ler bom Wosoce bi ma bi, ler bo a nawom Wosoce bi ma, kan Woso k'a ni ce b'o bi ki.

22 Goaa k'a ni ler bom arzana ma, ler bo a nawom Woso duu bi ma kan Woso miyha k'a

nyunta ra bi ki.

²³ Kusti i kan awɔɔ ki, wosocikarinsaambɔɔ kan farizeenɔ zambuzanno ki, awɔɔ i dɔleɛɛɔ bu hɔ ganwɔɛ bɔɲ ɔ an n'a kam Woso ɔ, a bɔkare, a hɔ k'an miɲɲa Woso lɛɔ wɔɔ nɔ ɔ bi to, amba: Turgabaa, miɲɲabaa, kan sɪrabare ki, nawɔnnɔ awɔɔ a ga m, a η ba, a η gɔɔtarɔ wɔɔ ba sɔ.

²⁴ Awɔɔ k'an bɔɔrɔ, an ni zaa hunkam bi, awɔɔ y'a hɔ mire sɔrm k'a mɛem bɔ ɔ, b'awɔɔ i yoonde monim.

²⁵ Kusti i kan awɔɔ ki, wosocikarinsaambɔɔ kan farizeenɔ zambuzanno ki, awɔɔ i hɔmi hɔ kan hɔbɪɛ mɔr burɔ ki sɔrgɔm, k'a dintim gɔ η ma. Bi, η nɔ rɔ wɔɔ, awɔɔ koorbaa zibɔɔ kan a hɔɔndare bɔnyaarɔ ki yi η han.

²⁶ Farizen, bɔɔ n'ɪbu m, lɛɛ ka i hɔmi hɔ bi nɔ sɔrgɔ, a burɔ bi hu bɔm sɔ.

²⁷ Kusti i kan awɔɔ ki, wosocikarinsaambɔɔ kan farizeenɔ zambuzanno ki, bɔ awɔɔ ɔ kɔ rɛ kan gɛənoyaarɔ huro ki, η burɔ gɔɛɛ n ta ɔ, an bɔkare, η nɔ ɔ b'ɔ bi, yaarɔ kan hɔɔ vɛnno do haay ki yi η han.

²⁸ Awɔɔ do m bi, gɔɔɔ i dɪgare a ma gɔɔɔ miɲɲɔɔ, an bɔkare zambɔ kan bɔnyaabaa ki y'awɔɔ heer han.»

(Likki 11.47-51)

²⁹ «Kusti i kan awɔɔ ki, wosocikarinsaambɔɔ kan farizeenɔ zambuzanno ki, gɛənoyaarɔ awɔɔ ni η bankam miɲɲa wosolɛsinnɪsɔrazanno minto, gɔɔɔ turgɔɔ wɔɔ awɔɔ ni η yaarɔ gɔɛɛ dam ma.

³⁰ A bokare, an n'a hire, a u: «Ku woo i nyunta u yaaboo domum u, woo b'u zem ku ra kan η ki, u wosolesinnisorazanno woo zunze y.»

³¹ Naa minto bi, awoo murehoo ni kaseti kare a u, guoo ku η wosolesinnisorazanno woo zunze ro woo nyuno n'awoo m.

³² K'a maam, k'a a tonto u, k'a ho k'awoo yaaboo a sihiida ba bi nyambor.

³³ Minno, cirkaroo do n'awoo m! Awoo y'a hoon dam lo, k'a a da ma, a a si Woso k'awoo dudo yar, an awoo da sehar u bi lee?

³⁴ Bi y'a ka, moo wosolesinnisorazanno, hoonzanno kan wosocikaruusaamboo ki nyooze awoo zi. Awoo noon zunzem, a gosunoo wo godarkoraro ma, awoo noon zem maduuro m a sokumacero u, a fir ka η ma kuro u.

³⁵ Naa minto bi, awoo honhorle yim guoo tirgoo k'awoo η zunze ro woo minto, an a sihiida sa guaa tirga Abel zere ma, an ta an aa Baraki nyi Zakarii k'awoo ze Wosoce bi bunce paan... bi kan mannuuu bi ki bire u bi ma.

³⁶ Sira moo n'a hire awoo m, honhorle k'a a ga m guoo zunzere naa do minto bi, her zamaana naa do n ni honhorle bi do yim.»

*Yeezuu heerzarle Zerizalem minto
(Likki 13.34-35)*

³⁷ «Zerizalem, Zerizalem, ubu k'i ni wosolesinnisorazanno zunzem, i ni guoo ku Woso η nyoo i ma ro woo bumbam jaaroo m bi! Moo gallem karoo m a nsa ku m i i zamaa so ku ma m taa amba korda tir a nyuno so ku ma a zaroo taa bi m, b'awoo n ye!

³⁸ Bi keere naa, «N y'a bore awoo ce b'u.»

³⁹ Sıra mɔɔ n'a hure awɔɔ m: an a sɪŋɪda sa naa ma, awɔɔ b'a yare a mɔɔ yɪ y, k'awɔɔ m b'a hɪ, a ɔ: <Barka ɪ gɔaa k'a nɪ zɛm Zuuba tɔ ma bɪ mim ɔ!> »

24

Yeezuu ɪ Wosoce bɪ wurgəre mim dɪndam (Markɪ 13.1-2; Likki 21.5-6)

¹ Yeezuu k'a bɔ Wosoce b'ɔ k'a a hɔr bɪ, a karɪndanyɪnɔ wɔɔ a zɔ ma ŋn'ɪ Wosoce bɪ dɔre mim hɪm nɪ.

² A n a nyɪ bɔ ŋ nɔ, a ɔ: «Naa k'awɔɔ n'a yɪm haay naa, sɪra mɔɔ n'a hure awɔɔ m: jaa deem bɪ gɔɔtare a mim burə ɔ y. Nj haay zɛm bɪ wurgə.»
(Markɪ 13.3-13; Likki 21.7-19)

³ Yeezuu k'a nɪ nyɪntam Oliviye ci mim ɔ bɪ, a karɪndanyɪnɔ a zɔ ma a minto, ŋn'a lar, ŋ ɔ: «A hɪ wɔɔ m, ba naa do nawɔm brɔ? Makra kara n n'ɪbɪ zere hɪnkare kan durnya nyare kɪ?»

⁴ Yeezuu n a nyɪ bɔ ɔ, a ɔ: «K'a dundo a zi kɔ gɔsɪ b'awɔɔ nyɔnnyɔɔ y.

⁵ Bala, gɔɔɔ zɛm gɔta, ŋnɪ meer ba mɔɔ tɔ m, ŋ ɔ: <Mɔɔ m Krista,> bɪ ŋ gɔɔɔ nyɔnnyɔɔm gɔta.

⁶ Awɔɔ yarbare mim mam, kan yarbare k'a n'a dam ma an bɪ wuti bɪ mim kɪ, a bɪ dabɔɔ ba y. Bala, pakra m, kɔ naa haay n ba, bɪ durnya bɪ nyare bɛɛ m cɪna y.

⁷ Do deem gɔɔɔ wutire ŋnɪ yar ba kan do vanta kɪ, tara deem zannɔ wutire ŋnɪ yar ba kan tara vanta zannɔ kɪ, nɔ nyɪntam kɔrɔ ɔ, bɪncɛrɔ nɪŋŋɔɔ nyɪŋŋɔm.

⁸ Naa do haay bɪ, bɔ a ɔ kɔ rɛ kan lɔ nyɪ yɪrɛ firyɪrɛ sɪŋɪda kɪ.

⁹ Bɪ, n y'awɔɔ gorm, ηnɪ fir ka awɔɔ ma, ηn'a zɪnzɛ. Doro haay sɔrɛ awɔɔ m mɔɔ minto.

¹⁰ Dɔmɪnnɔ wɔɔ duro ɔ gɔɔɔ gɔta sɪrakarɛ tom, ηnɪ ηʒaar ba kɔ m, ηnɪ sɔ kɔ m.

¹¹ Nʒaarlesinnɪsorazannɔ zem gɔta ηnɪ gɔɔɔ gɔta nyɔnnyɔɔ.

¹² Mimbonyaa pasɪm gɔta, an a ka gɔaa cir gɔta ηʒarɛ n nyɔɔ.

¹³ Bɪ, gɔaa k'a nyasɔ a sɪrakarɛ m kanηɪda an ta an firɪrɛ bɪ nyarɛ ku bɪ, bɪ zaa bumbɔrɛ yɪm.

¹⁴ N Woso lemim nyɪnta naa do pa dam durnya haay nɔ ɔ, k'an nyɪnta kasetɪ, doro minto. Naa jɛ, durnya nyarɛ n nɪ zɛη ɔ.»

Heerzar gɔta

(Markɪ 13.14-23; Likki 21.20-24)

¹⁵ «K'awɔɔ bɪ <Gɔaa kɔ hɔʒaarbarezaa bonyaa m bɪ yɪ>, wosolesinnɪsorazaa Danɪyɛl n a hɪ ma bɪ, an nɪ nyɪntam lɛɛ mɪηηa kɔ Woso bɪncɛ m, b'a n a ga nɪ y, gɔaa k'a nɪ karɪnda bam bɪ, k'a n'a jɪ ma mɪηηa.

¹⁶ Ncɪnaasɔ bɪ, gɔɔɔ kɔ η nɪ Zidee ɔ bɪ, kɔ η n'a si, ηnɪ ta ciro ɔ.

¹⁷ Gɔaa k'a n'a cɛ mim ɔ bɪ, a b'a ka zerle ma k'a gasɔ a cɛ ɔ a hɔst sa y.

¹⁸ Gɔaa k'a n'a hɔsɪra ɔ sɔ bɪ, a bɪ doo k'a yaa a huu sa y.

¹⁹ Dɔmɪnnɔ wɔɔ duro ɔ, a yɪm kɔstɪ lannɔ jɪsɪzannɔ wɔɔ ma, kan lannɔ kɔ η nɪ nyɔ kare a nyɪnɔ ɔ rɔ wɔɔ kɪ.

²⁰ K'a yaa da Woso m k'awɔɔ sire bɪ bɪ nyɪnta la bare dɔmɪnnɔ ɔ gɛɛ, *sabaahinni ɔ y.

²¹ Bala, a nyintam firyire gota domunno an le da firyire haay ra, an a sa durnya sijnida ma an naa ma ku, naa loo n nyinta o y, b'a bi nyintan o fuga y.

²² Ko Woso bee domunno noon duro bore, gosu bi lare y. Bi, a n bore a gooo k'a n nyoko o ro woo minto.

²³ Ko goaa a hi awoo m, a o: Krista i naa o, gee, a i bra o, a b'a si y.

²⁴ Bala, kristaro njaarzanno kan njaarlesinnisorazanno ki nyintan o gota. N hoserlo bam kan makraro ki, k'an yi o, a a da ma, a gooo ko Woso n nyoko o ro woo nyonnyoo.

²⁵ K'a tor ka mija, moo ser ka m a hi awoo m.

²⁶ Ko n b'a hi awoo m, n o, k'a diga, a i poo o, a bi ta y, gee ko n y'a hi awoo m, n o, a a nyaakom da naa o, a b'a si y.

²⁷ Amba brama tur nyaki bo dojir o an ta meer o bi, Gsaanyi bi zem maam so.

²⁸ Lee ko hager n ta o bi, goburgoro n n'a som ko ma o.»

(Marki 13.24-27; Likki 21.25-28)

²⁹ «Ko fir gota domunno woo bi cem,
 woso bi gum do y,
 mom bi gum so y,
 monyaaro surm,
 brama hoo panjazanno haay nyinjhem.

³⁰ Domum bi do o bi, Gsaanyi bi makra y'a hinkam brama. <Do haay n nyi ka. N Gsaanyi bi yire an a to brama warko mim o> kan panja ki, leboore gota no o.

31 «N hir guta bi hem, an a maleekaro nyoo durnya gurga siro woo o, ku η ni guoo k'a η nyoko o ro woo so ku ma, an a sa durnya le ma an ta a cuntare ma.» »

(Marki 13.28-31; Likki 21.29-33)

32 «K'a makra sa soon ma: k'awoo b'a yi, an lee daa da, a lee ni kure, awoo do a o, siire a zo.

33 A maam so, k'awoo bi minno noon duro yi, k'a do a o Gsaanyi bi zere a zo, bi, yi an nawom maam so.

34 Sira moo n'a hire awoo m, zamaana naa do bi cenim, ku nawonno haay bee ba y.

35 Brama kan tara ki cenim, bi moo meerbaaro woo bi cenle y.»

Gosi n Gsaanyi bi zere domum do y

(Marki 13.32-37; Likki 17.26-30,34-36)

36 «A n ta o bi, gosi n domum bi do kan a wakati ki do y. Baa, maleekaro ku η ni brama ro woo n a do y, Nyi bi n a do so y. Zi bi y'a do a deem.

37 Ho k'a ba Nowee* domum o bi nyintan o so Gsaanyi bi zere domum o.

38 Ku sira ni, an lee ka ku hi m durnya bi Nowee domum b'o bi, guoo woo i hobire bum, ηn'i ho mim, ηn'i lo kam ce o, ηn'a nyino kam guoo o ηni η kam ce o, an ta an aa domum ku Nowee gasu kooloo b'o bi ku.

39 N n a zu a o, η n a do η o hosi i bare y, hi bi n tolle ba an bi cem η ni haay. A yire ncinaas Gsaanyi bi zere domum o.

40 Ku gaa huya i hosi ra o: n deem gaam, n ni deem to.

* 24:37 24.37 Nowee mim: K'a diga Sijida Ci 6.5-8 bunce o.

41 Kɔ lanno huya ɲn'i jaa lom, n deem gaam, n ni deem to.

42 Naa minto bi, a b'a zu a ɔ y, bala, awɔɔ n dɔmum k'awɔɔ Zuuba n ni zɛɲ ɔ bi dɔ y.

43 K'a mim naa do ji ma muɲɲa. Kɔ harzaa b'a dɔ a ɔ, koor bi zem gunuu wakati naa do ma, a bi hinceem bare y, a bi koor bi tore an gasɔ a cɛ b'ɔ y.

44 Bi y'a ka, awɔɔ sɔ k'a a banka, bala, Gɔaanyɪ bi zem wakati k'awɔɔ bir a hɔɔn dam ma b'ɔ y.»

Zibəənyɪ muɲɲa mim
(*Likki 12.41-48*)

45 «Zibəənyɪ kara n muɲɲa, a hɔɔn n ta ɔ? Zibəənyɪ lɛzɛaa zibəə ka ɔ, a ɔ, an dɪga zibəənyɪnɔ mɪsɪrɔ wɔɔ ma muɲɲa k'a ni ɲ hɔbɪrɛ kaɲ ɔ a dɔmum ɔ.

46 Zibəənyɪ bi do nyɪntam mimbirenyɪntazaa, k'a lɛzɛaa b'a wusigə an bɔr har ɔ, an b'a ku an ni zibəə k'a ka ɔ bi bare.

47 Sɪra mɔɔ n'a hɪrɛ awɔɔ m, lɛzɛaa bi y'a kam an yɪ a har bi haay arzaka dɔmazaa.

48 Bi, kɔ zibəənyɪ bɔnyaa m, a y'a hɪrɛ a heer ɔ, a ɔ, mɔɔ Zuuba maasɪrɛ ba a bir zɛrɛ y.

49 A n wuti, an a muno wɔɔ zɛ, an hɔ bi, an bɛɛ mi kan bɛɛminno ki.

50 B'a Zuuba bi zem dɔmum kɔ zibəənyɪ bi bir dɔm ma b'ɔ, kan wakati k'a n a dɔ bi ki ɔ.

51 A zibəənyɪ bi hɔnhɔrm muɲɲa, an zambɔzanno firyɪrɛ ka ma, bɪncɛ niɲɲə k'a ni nyi kaɲ ɔ, an a sɔ sɔ ɔ b'ɔ.»

25

Nyumbonno bu hobokorenoom

¹ «Woso cirbæə bi bə kə rə kan nyumbonno buro kə ŋ y'a fitirero gur, ŋnɪ bə k'a yaa n'a zim zɛ ʊ kɪ.

² Soor hoon ɪ ba ʊ y, soor hoon n ta ʊ.

³ Ŋ hoon ba ʊ rə wɔɔ n a fitirero gur, bi ŋ n nyɔɔ tɔ mɔr ʊ, ŋn'a sa y.

⁴ Bi, ŋ hoon n ta ʊ rə wɔɔ, brɔɔ nyɔɔ tɔ mɔdrɔ ʊ ŋn'a na a fitirero wɔɔ ma.

⁵ Bi, zim bi bokarɛ an maasɛ ba a bɪr zɛrɛ y. Hinceem n nyumbonno bu rə wɔɔ nyasɔ, ŋnɪ hinceem ba.

⁶ Gunuu wakati buerehɪya k'a b'a ku bi, zee n bə, a ʊ: «Zim bi ba n nɪ! K'a bə a yaa a zɛ ʊ!»

⁷ A m naa, nyumbonno bu rə wɔɔ n gu, ŋn'a fitirero bankarɛ.

⁸ Ŋ hoon ba ʊ rə wɔɔ n'a hum, ŋ ʊ: «K'a nyɔɔ bi ka wɔɔ ʊ poore, bala, wɔɔ fitirero wɔɔ ɪ lihim.»

⁹ Ŋ hoon ta ʊ rə wɔɔ n a nyɪ bə ʊ, ŋ ʊ: «Ayy..., bala, a bi gɔta y, a bi wɔɔ bɔm kan awɔɔ kɪ y. K'a ta a yaa n a hɔ si a heerezanno wɔɔ zi.»

¹⁰ Ŋ hoon ba ʊ rə wɔɔ n ta k'a yaa nyɔɔ bi si, a hɔr kə ŋ y'a ʊ bi, zim bi gɔɔta an bɔr ŋ je ʊ, nyumbonno kə ŋ y'a banka rə wɔɔ n gasɔ kan kɪ harcɪntarɛ cɪsa ɛ ʊ b'ʊ, n nɪ ɛɛɛ bi gaa, n n a ta a nyɪ m.

¹¹ Maasɛ k'a ba bi, nyumbonno kə ŋ gɔɔta rə wɔɔ bɔr, ŋn'ɪ zee darɛ, ŋ ʊ: «Karɪnsaamba, karɪnsaamba, ɛ bi gɔ wɔɔ m!»

¹² Bi, b'a nyɪ bə ʊ, a ʊ: «Sɪra mɔɔ n'a hɪrɛ awɔɔ m, mɔɔ n awɔɔ dɔ y.» »

¹³ Yeezuu n a ya, an a hi, a u: «A bi hinceem ba y, bala, awoo n domim bi kan wakati bi ki do y.»

Zibəənyuŋo kaakoro hɔbɔkɔreŋoom
(Likki 19.11-27)

¹⁴ «Woso cirbəə b'a ya, an bo ku re kan goaa k'a n'a ŋuam k'a ta ku u, an a zibəənyuŋo bir, an a arzaka ka ŋ u ku ŋ ni do ma bi ki.

¹⁵ A n talan* soor ka deem u, an talan huuya ka naa do u, an talan deem ka a vanta u. Goaa biyəə n n'a dam ma an zi ba m b'a ka u, an bokare, an cem.

¹⁶ Goaa k'a talan soor bi yi bi n ta an ter ba m, an talan soor vanta yi an a na ma.

¹⁷ Goaa k'a talan huuya yi bi n ta an ter ba m so, an talan huuya yi an a na ma.

¹⁸ Bi, goaa k'a talan deem yi bi, ta a u, an aa yaa hon, an a zuuba bi busoo nyaakom da u.

¹⁹ Zibəənyuŋo woo zuuba bi, k'a ta tee... bi, a a bo an bor, an n'a busoo bi mim laaka dare ŋ han.

²⁰ Goaa k'a talan soor yi bi n a zo, an talan soor k'a yi an a na ma bi hinka, an a hi, a u: <Zuuba, talan soor ubu ka moo u ho, talan soor vanta ba moo yi na.>

²¹ A zuuba bi n a hi m, a u: <Zibəənyi muŋa k'an turga n'ubu m, a muŋa, ubu sira zi ba ho poore no u, moo ho gota zibəə kare i u, bor i heernyo ba kan moo ki.>

* 25:15 25.15 Talan deem: Doora buhura zibəə busoo m.

22 Zibəənyı k'a talan hıya yı bı n a zə, an a hı, a ɔ: <Talan hıya ıbu ka mɔɔ ɔ, talan hıya vanta ba mɔɔ yı na.>

23 A zuuba bı n a hı m, a ɔ: <Zibəənyı mıŋŋa k'an tırğa n'ıbu m, ıbu sira zi ba hɔ poore nɔ ɔ, mɔɔ hɔ gɔta zibəə kare ı ɔ, bɔr ı heernyɔɔ ba kan mɔɔ kı.>

24 Zibəənyı k'a talan deem yı bı n a zə, an a hı, a ɔ: <Zuuba, mɔɔ dɔ mɔɔ ɔ gɔaa kɔsı n'ıbu m, lɛɛ k'ıbu n hɔ duu ɔ bı ıbu nı hɔ daŋ ɔ, lɛɛ k'ıbu n hɔ sɔɔn ɔ bı ıbu nı hɔ saŋ ɔ.>

25 Nyibəə mɔɔ nyasɔ, mɔɔ n ta m aa ı busoo bı biitə tara ɔ, dıga, ı busoo bı ba n nı.>

26 A zuuba bı n a nyı bɔ nɔ, a ɔ: <Zibəənyı bɔnyaa yakɔzaa ra! ıbu dɔ mıŋŋa ı ɔ, mɔɔ ı hɔ dam lɛɛ kɔ mɔɔ n hɔ duu ɔ, m nı hɔ sam lɛɛ kɔ mɔɔ n hɔ sɔɔn ɔ.>

27 A dɔ k'ıbu ɔ maam bı, mɔɔ busoo bı cınta ıbu nawɔm busoocıntareɛɛ ɔ, mɔɔ wusigəre ma, mɔɔ yı m busoo bı sam kan nyɔɔdɔ kı.

28 Naa minto bı, k'a busoo talan deem k'an ta m bı yɔm, a ka talan bu zaa b'ɔ.

29 Bala, gɔaa k'an ta hɔ m bı, n y'a kam bı zaa ɔ, an a na ma, a hɔ m yı gɔta. Bı gɔaa k'a bam bı, baa hɔ k'an ta m bı, n bı yɔm nı.

30 Bı, k'a zibəənyı hɔ vam naa do zo garga ra monsigə ɔ. Lɛɛ bı do an nı baa daŋ ɔ, an a sɔ sɔ.> »

Durnya gɔɔɔ haay dɔdɔkare

31 «Kɔ Gɔaanyı bɔr a cirbəə nɔ ɔ kan malɛɛkarɔ wɔɔ kı haay, a nyıntam a cirbəəduu paŋŋazaa bı ra.

³² Durnya koro haay guoo y'a som ku ma a lee, an guoo gongu a ho, amba hoburo dunder tur seero gu biiro ma bi m.

³³ A seero woo nyore a bisi, an biiro woo nyoo a jisa.

³⁴ Cir bi y'a hire a bisi ra zanno woo m, a u: <Awoo ku moo Zi barka n ni kan a ki bi, k'a bor, a cirbae ku Woso a banka awoo minto durnya dare sihiida u bi si.>

³⁵ Bala, no moo ze, awoo n hobure ka moo u, misu moo ze, awoo n hi ka moo u, moo bor awoo zi saana, awoo moo si a har u,

³⁶ moo nyinta digi, awoo n huu du moo ma, moo n nyinta laafi y, awoo bi diga moo ma, moo nyinta lonnoe u, awoo m bor moo zi b'u.>

³⁷ Meerbaa naa do je u, guoo turgoo woo y'a hire, u u: <Zuuba, woo ibu yi broo no n'ibu zere, u hobure ka ibu u, gee misu n'i zere, u hi ka i u?>

³⁸ Woo ibu yi broo saana, u ibu si u har u, gee ibu n digi, u huu du i ma?

³⁹ Woo ibu yi broo i ni yaaba m, gee i ni lonnoe u, u ta, u aa diga i ma?>

⁴⁰ Cir bi y'a hire, a u: <Sira moo n'a hire awoo m, hoo noon duro k'awoo n n'a bam guoo poorero noon guaa deem m bi, ku u ni moo danyino woo bi, a ba awoo nawom moo m.>

⁴¹ Naa je u, a y'a hum jisa ra zanno woo m, a u: <K'a ji bo moo ma a ta laato, awoo ku Woso lerebae bonyaa n'a je u, k'a ta se k'a lihire ba u, n n a banka Sotaana kan a malekaru ki minto b'u.>

⁴² Bala, no moo ze, b'awoo n hobure ka moo u y, misu moo ze, b'awoo n hi ka moo u y,

⁴³ mɔɔ nyɪnta saana, awɔɔ n mɔɔ si a har ɔ y, mɔɔ nyɪnta dɪgɪ, awɔɔ n huu du mɔɔ ma y, mɔɔ n nyɪnta laafu y, awɔɔ n bi dɪga mɔɔ ma y, mɔɔ nyɪnta lɔnnɔɔɛ ɔ, awɔɔ n bi dɪga mɔɔ ma so y.»

⁴⁴ Brɔɔ y'a hum nu, η ɔ: «Zuuba, wɔɔ ɪbu yɪ brɔɔ nɔ n'i zere, misɪ n'i zere, gee saana, ɪ n dɪgɪ, ɪ nu yaaba m, ɪ nu lɔnnɔɔɛ ɔ, wɔɔ n dɪga ɪbu ma, k'ɔ da ɪ han?»

⁴⁵ Cir bi y'a hire η nu, a ɔ: «Sɪra mɔɔ n'a hire awɔɔ m, k'awɔɔ n a ba gɔɔɔ poorero nɔɔn duro gɔaa deem m bi, awɔɔ n a ba mɔɔ m so y.»

⁴⁶ Ncɪnaaɔ bi, η y'a hɔrle ηnu ta hɔnhɔrle k'a nyare ba ɔ bi nɔ ɔ, bi gɔɔɔ tɪrgɔɔ wɔɔ tam misɪrbaa k'a nyare ba ɔ bi nɔ ɔ.»

26

*Lɛɛzannɔ y'a kam Yeezuu nyasɔre ma
(Markɪ 14.1-2; Likki 22.1-2; Zaan 11.45-53)*

¹ Yeezuu k'a meerbaarɔ nɔɔn duro ba haay bi, a a hi a karɪndanyɪnɔ wɔɔ m, a ɔ: «Awɔɔ dɔ a ɔ pakkɪ cɪbsa n zizer.

² N Gɔaanyɪ bi nyasɔre, n n a ze gɔdarkɔra ma.»

³ A m naa, wosocemannɪbɛnno jɪtannɔ, kan kɔ bi gɔɔɔgusɪnno wɔɔ ki n a so kɔ ma wosocemannɪbɛr jɪtaare *Kayiifo har ɔ.

⁴ N n kɔ ma k'a Yeezuu nyasɔ hɔɔnkare m, a ze gɔr.

⁵ N n'a hire, η ɔ: «U b'a nyasɔ cɪbsa bi bire ɔ y, kɔ m bɛɛ zekɔma nyɪntam zamaa bi bire ɔ.»

*Lɔ tidɔər ze Yeezuu ma Betanii ɔ
(Markɪ 14.3-9; Zaan 12.1-8)*

⁶ Yeezuu k'a ta Sımōon kō n n'a birm kusimə bɪ har ɔ, Betanii ɔ bɪ,

⁷ Yeezuu k'a nyɪnta an nɪ hō bɪm bɪ, lō n a zō ma tidəər k'a lē n kōsɪ m albatır jaa gedre ɔ, an a burgu Yeezuu mim la.

⁸ Karındanyıno wōō kō η naa yɪ bɪ, η nō n yɪ y, ηn'a hıre, η ɔ: «Bō noonkahōma n naa?

⁹ N y'a da ma, n nɪ tidəər naa do hēe busoo gōta ma, n n a ka ηōazanno ɔ.»

¹⁰ Yeezuu k'a a dō a ɔ, η yɪ meer bare ncınaas bɪ, a a hɪ η nɪ, a ɔ: «Bō m, awōō nɪ lō naa do heer kōre? Zibəə mıηηa a a ba mōō m naa.

¹¹ Nōazanno gōotare ηnɪ bɪr kan awōō kɪ tee..., bɪ mōō ba kan awōō kɪ tee... y.

¹² Tidəər naa do k'a a burgu mōō ra naa, mōō gər bɪrle a a banka.

¹³ Sıra mōō n'a hıre awōō m, lēe haay kō gōōō n nɪ lemim nyɪnta naa do dɪndaη ɔ durnya lēe haay ɔ bɪ, η lō naa do zi k'a a ba bɪ tō dare a nō ɔ, ηn'a dɪnda.»

*Zidas lē taa k'a Yeezuu nyasō a ka
(Markı 14.10-11; Likki 22.3-6)*

¹⁴ Bɪ kur bɪ, Zidas Iskarıyotı karındanyıno buerehıyōō wōō gōaa deem bɪ ta wosocemannıbənno jıtanno wōō zi.

¹⁵ A n aa a hɪ η nɪ, a ɔ, awōō: «Bō hō awōō n n'a kam mōō ɔ, kō mōō Yeezuu nyasō m a ka a ɔ?» Brōō n wanzurfu busooyaa lē sa bukərku, ηn'a ka ɔ.

¹⁶ Dōmum bɪ do tekka ɔ, Zidas y'a kam toore mıηηa ma k'a Yeezuu nyasō a ka η ɔ.

*Yeezuu ɪ pakkɪ hɔbɪɾe bɪm kan a karɪndanyɪnɔ
kɪ*

*(Markɪ 14.12-21; Likki 22.7-14,21-23; Zaan
13.21-30)*

¹⁷ Bur kɔ n nɪ nyonyɔɔ da ɔ cɪbsa lɛɛkare dɔmɪm ma bɪ, karɪndanyɪnɔ wɔɔ bɔr Yeezuu zi, ηn'a lar, η ɔ: «Ibɪ lɛ n taa kɔ aa pakkɪ hɔbɪɾe banka lɛɛ kara ɔ ɪbɪ minto?»

¹⁸ Yeezuu n a nyɪ bɔ η nɔ, a ɔ: «K'a ta kɔnɔ ɔ b'ɔ nɪηηəzaa naa zi, a hɪ m, a ɔ: Karɪnsaamba ɔ, mɔɔ dɔmɪm a zɔ, ɪbɪ har mɔɔ n nɪ pakkɪ bɪ bɪη ɔ kan η karɪndanyɪnɔ kɪ.»

¹⁹ Karɪndanyɪnɔ wɔɔ hɔ kɔ Yeezuu a hɪ η nɪ bɪ ba, ηnɪ pakkɪ hɔbɪɾe bɪ banka.

²⁰ Yɪrbəθ k'a da bɪ, Yeezuu nyɪnta k'a hɔ bɪ kan bueerehɪyɔɔ wɔɔ kɪ.

²¹ Hɔbɪɾe bɪ kɔ η n'a bɪm bɪ, Yeezuu n a hɪ, a ɔ: «Sɪra mɔɔ n'a hɪɾe awɔɔ m, awɔɔ gɔaa deem mɔɔ nyasɔɾɛ, an mɔɔ ka.»

²² Karɪndanyɪnɔ wɔɔ heer n a zar, ηn'ɪ laaka dam han deem-deem, η ɔ: «Yɪ a nawɔm mɔɔ ra, Zuuba?»

²³ Yeezuu n a nyɪ bɔ ɔ, a ɔ: «Gɔaa k'a a wɔ nyɔɔ laaga b'ɔ kan mɔɔ kɪ, bɪ m.

²⁴ Gɔaanyɪ bɪ gare amba hɔ kɔ η y'a gɔrsɪra ba a tɔ ma bɪ m, bɪ gɔaa k'a nɪ Gɔaanyɪ bɪ nyasɔm k'a ka bɪ kɔsɪ yɪɾɛ. Kɔ gɔaa bɪ do ɪ nɪ yɪ, a jɪra m.»

²⁵ Zidas k'a nɪ zem b'a nyasɔ an a ka bɪ n a lar, a ɔ: «Mɔɔ m gɛɛ karɪnsaamba?» Yeezuu n a nyɪ bɔ ɔ, a ɔ: «Ibɪ y'a hɪ ɪ zi m.»

Yeezuu hɔbɪɾe jɛzaa

(Markɪ 14.22-26; Likki 22.15-20; 1 Korɛntɪ

zanno 11.23-25)

²⁶ Hɔbire bi ku η n'a bım bi, Yeezuu bur sa an barka da Woso m, an a zınze ra, an bɔkare an a ka a karındanyıno wɔɔ ɔ, an a hı η nı, a ɔ: «K'a si a bı, naa do naa mɔɔ me m.»

²⁷ Bı kur bı, an hɔmire sa, an barka da Woso m, an bɔkare an a ka a karındanyıno wɔɔ ɔ, an a hı, a ɔ: «Awɔɔ haay k'a mi.

²⁸ Bala, mɔɔ ma n naa, gɔaasıbabaa ma m, an a lo gɔɔɔ ciıro minto, mimbɔnyaaro sugur yıre minto.

²⁹ A hı mɔɔ nawɔre awɔɔ m, mɔɔ bı m yare m dıven daa mi dɔnto y, an ta an dɔmım ku mɔɔ n a mim kan awɔɔ kı m Zı cirbɔθ nɔ ɔ bı ku.»

³⁰ Kɔ η cibsa bı laaro lo ηn'a nya bı, η y'a hır ηnı ta Oliviye ci ra.

Yeezuu ı Pıyeer bıskare mim hım

(Markı 14.27-31; Likki 22.31-34; Zaan 13.36-38)

³¹ Bı kur bı, Yeezuu a hı a karındanyıno wɔɔ m, a ɔ: «Gum naa do ɔ bala, awɔɔ haay y'a sırakare tom mɔɔ minto, bala, n y'a gırsıra ba Wosoci nɔ ɔ, n ɔ: «Mɔɔ seero dundor bı zem, seero wɔɔ n hıstıga da.»

³² Bı kɔ mɔɔ bı m mım bɔ ɔ, mɔɔ lɛekare awɔɔ lɛ Galilee ɔ.»

³³ Pıyeer n meerbaa bı sa, an a hı m, a ɔ: «Baa kɔ nawɔnno haay a sırakare to, mɔɔ bı m sırakare tore y.»

³⁴ Yeezuu n a nyı bɔ ɔ, a ɔ: «Sıra mɔɔ n'a hıre ıbu m: Gum naa do ɔ bala, an lɛ ka koo baadare m, ıbu bıstı kam mɔɔ ma gallem kaako ı ɔ, ı n mɔɔ do y.»

³⁵ Piyeer n a hi m, a u: «Baa ku ga moo nawom kan ibi ki, bi m. Moo bi bisu kare ibi ma y.» A muno woo haay n a hi maam so.

*Yeezuu yaadare Getsemanee u
(Marki 14.32-42; Likki 22.39-46)*

³⁶ Bi kur bi, Yeezuu ta kan a karindanyino woo ki lee ku n n'a birm Getsemanee u b'u, an a hi n ni, a u: «K'a nyinta naa u, ku m aa yaa da lee naa do u ku m bor.»

³⁷ A n Piyeer gaa kan Zebedee nyino huyoo woo ki. Heerzar kan daboo ki gasu u.

³⁸ A n a hi n ni, a u: «Moo heer a zar an a zo ze ma, k'a goota naa u, a bi hinceem ba y.»

³⁹ A n ta lee poore, an a do an a meer ku tara ma, an ni yaa dare, an n'a hire, a u: «M Zi, ku firyire naa do y'a dam ma an a gu moo ma, k'i gu m ma. Kan naa ki haay i bi moo hoonho ba y, i hoonho ba.»

⁴⁰ A n a wusigo, an bor karindanyino kaakuro woo zi, a bi digaa a n hinceem ba. A n a hi Piyeer m, a u: «Ncinaasu bi, awoo n a da a miyha ma a jum wakati deem no u tokke kan moo ki y!

⁴¹ K'a yaa da, a bi hinceem ba y, a yaa n a do makra no u. Guaa heer le taa, b'a mesim panja ba u y.»

⁴² A n a ya, an a bo a huya ho ma, an yaa da, a u: «M Zi, ku pakra m ku firyire naa do n moo yi, k'an yi maam, k'i hoonho n ku yi.»

⁴³ A n a ya, an a bo an bor karindanyino woo zi, an bi n yi n n'i hinceem bare, hinceem k'a ni n zem bi minto m.

44 Yeezuu n a ya, an a gɔ η ma a kaako ho ma, an aa so a yaadare bi ra.

45 A n a bo an bor karundanyɔ wɔɔ zi, an a hu η ni, a ɔ: «A wɔɔ gɔɔta an ni hinceem bam, an ni hoon sim na? K'a dɔga a wakati a ku, n Gɔaanyi bi nyasɔɛ, n n a ka mimbɔnyaabɛnno ɔ.

46 K'a wuti! K'ɔ ɔ hor! Gɔaa k'a ni mɔɔ nyasom k'a mɔɔ ka bi lee ku.»

Yeezuu nyasɔɛ

(Marki 14.43-50; Likki 22.47-53; Zaan 18.3-12)

47 K'a gɔɔta an ni meer bam bi, karundanyɔ buerehuɔɔ wɔɔ gɔaa deem Zidas bi lee ku. Bor a ɔ kan zamaa cir gɔta ki, ηn'ɔ kargɔɔ m kan bɛnkɛnno ki. Wosocɛmannɔbɛnno jɔtanno kan zufoɔɔ gɔɔɔgusinno wɔɔ ki yi η nyɔɔ.

48 Zidas bi lee ka an ho k'a n'a bam ηni Yeezuu do ηn'a nyasɔ bi makra hinka η ni, a ɔ: «Gɔaa kɔ mɔɔ n ni yaa dam ni kan daɔɛ ki bi, gɔaa bi do m, k'a nyasɔ.»

49 Zidas n a zo Yeezuu ma leem, an a hu m, a ɔ: «Karɔnsaamba, mɔɔ ɔ yaa dare ɔbu m!» A n bokare, an yaa da m.

50 Yeezuu n a hu m, a ɔ: «M gɔaastɔba, ho k'ɔ bor, ki b'a ba bi ba.» A m naa, gɔɔɔ wɔɔ n a zo Yeezuu ma, ηn'a nyasɔ.

51 Bi, gɔɔɔ kɔ η ni kan Yeezuu ki ro wɔɔ gɔaa deem a kargɔ gaa ɔ, an wosocɛmannɔbɛr jɔtaare bi zibɛanyi deem sakɔ, an a tor gɔ ma.

52 Yeezuu n a hu m, a ɔ: «ɔ kargɔ bi du a caan ɔ, bala, gɔaa niηηɔ k'a ni yar bam kargɔ m bi, kargɔ n n'a zem gɛr.

⁵³ Ibu n a do i o, moo n da ma, m m Zi bir, an malekaro tisi bam hoka-hoka nyoo moo m leem na?

⁵⁴ Bi k'a yi ncinaaoo, Wosoci bi meerbaa y'a bam lo, an ko yi? Bala, a a hi, a o: Pakra m k'an yi ncinaaoo.»

⁵⁵ Yeezoo n a ya, an a hi g'aa cir bi m, a o: «Bor awoo o kargoro m kan banno ki k'a bi moo nyaso, i o, dazaamazaa m moo ni! Moo nyinta Wosocoo o b'o domum haay, m ni ho dindam, b'awoo n moo nyaso y.

⁵⁶ Bi naa do haay naa, ba a o ko wosolesinnisorazanno woo meerbaaro ko ni Wosoci b'o ro woo n ko yi.» A m naa, karindanyino woo haay n a si, ni'a bo Yeezoo o.

*N ta Yeezoo m d'odok'anno taa
(Marki 14.53-65; Likki 22.54-55,63-71; Zaan
18.13-14,19-24)*

⁵⁷ G'oo ko ni Yeezoo nyaso ro woo ta m wosocemannib'ar jitaare *Kayiifo har o. Lee bi do wosocikarinsaamb'oo woo a so ko ma o, kan g'oo g'usino woo ki.

⁵⁸ Piyeer n zu Yeezoo je o laato, an ta an aa lee ku wosocemannib'ar jitaare bi har o. A n gaso har b'o, an aa nyinta kan halledomazanno woo ki, k'a diga mim bi nyamb'orle ma.

⁵⁹ Wosocemannib'anno j'itanno woo kan d'odok'anno woo haay ki y'a kam mim ma k'a ka Yeezoo ra, k'a ku a d'odo yar, a ka ko n n a ze gar.

⁶⁰ Bı, η bir mim yıre y, baa kō gōō bōr gota ηnı ηşaar ba k'a ka ra bı, η n a da ma, ηnı hōsı yı k'a ka ra y. Gōō hıyōō ı bōkare ηnı bōr.

⁶¹ N n a hı, η ı: «Gōaa naa do a hı, a ı: Mōō m da ma, m Wosoce bı wurgə, m m ya, m a dō dōmım kaakō nō ı.»

⁶² Wosocemannıbər jıtaare bı n wuti, an a hı Yeezuu m, a ı: «İbı bir a nyı bōη ı ra? Bō mim gōō nōon duro n a hıre ıbı minto na?»

⁶³ Bı, Yeezuu bir hōsı hıre y. Wosocemannıbər jıtaare bı n a ya, an ł ka ı, a ı: «İ wer si Woso k'an mısr bı tō ma, sıra hı wōō m, ıbı m Krista Woso Nyı bı ge?»

⁶⁴ Yeezuu n a nyı bō nō, a ı: «İbı n'a hıre, bı mōō y'a hıre awōō m, an a sıηηıda sa naa ma kēere bı, awōō Gōaanyı bı yıre an nyınta Woso paηjazaı bı bısı ra, awōō y'a yım sō, an bir zem warkō mim ı.»

⁶⁵ A m naa, wosocemannıbər jıtaare bı nō n ma ı, an a huuro kınkaansō, an a hı, a ı: «Woso sonsō a a wō, kasetızannō zıbəə a ya an ta wōō ma ra? Awōō Woso sonsō k'a wō bı ma.

⁶⁶ Awōō y'a hōon dam lō kēere?» N n a nyı bō ı, η ı: «A a ga ze m.»

⁶⁷ N n lihi da a meer ma, ηn'a wōō hunhunηu ηn'a zere, gōsınnō n n'a wō tuntam ł, ηn'a hıre, η ı:

⁶⁸ «Wosolesınnısorazaı zi ba, ı hı wōō m, Krista, nka y'ı ze?»

Pıyeeer bısı kare

(Markı 14.66-72; Likki 22.56-62; Zaan 18.15-18,25-27)

69 Kɔ Pɩyɛɛr nɩ nyɩntam tɩnsara b'ɔ bɩ, wosocɛmannɩbɔr jɩtaare bɩ zibɛɛnyɩlɔrɔ wɔɔ gɔaa deem a zɔ ma, an a hɩ m, a ɔ: «Ibɩ ɩ kan Galilee gɔaa Yeezɩ bɩ kɩ sɔ!»

70 Pɩyɛɛr n bɩsɩ ka gɔaa haay lɛɛ, an n'a hɩrɛ, a ɔ: «Mɔɔ n hɔ k'ɩbɩ ɔ k'ɩ hɩ naa jɩ dɔ y.»

71 A n a hɔr b'ɔ, an nɩ tam har bɩ lɛ ma, zibɛɛnyɩlɔ vanta n a yɩ, an a hɩ gɔɔɔ kɔ η nɩ b'ɔ rɔ wɔɔ m, a ɔ: «Gɔaa naa do nyɩnta kan Nazareti Yeezɩ bɩ kɩ.»

72 Pɩyɛɛr n a ya, an bɩsɩ ka Yeezɩ ma, an n'a hɩrɛ, a ɔ: «Mɔɔ m wer si, mɔɔ n gɔaa naa do dɔ y.»

73 Kɔ maasɩrɛ ba poore bɩ, gɔɔɔ kɔ η nɩ b'ɔ rɔ wɔɔ a zɔ Pɩyɛɛr ma, ηn'a hɩ m, η ɔ: «Kɔ sɩra m, η gɔaa n'ɩbɩ m sɔ, ɩbɩ meerbaa y'ɩ toji hɩnkare.»

74 Pɩyɛɛr n a sɩηηɩda ba, an n'a wer sim, an n'a tare a rɛ, a ɔ: «Mɔɔ n gɔaa naa do dɔ y!» Lɛɛm bɩ, koo n baa da.

75 Pɩyɛɛr n mim kɔ Yeezɩ a hɩ m bɩ tɔ da a nɔ ɔ: «Ibɩ bɩsɩ kam mɔɔ ma galleɛm kaakɔ koo n bɔkare, an baa da.» A n bɔ, an nɩ nyɩ kam kan heer zar gɔta kɩ.

27

*N ta Yeezɩ m Pɩlatɩ taa
(Markɩ 15.1; Likki 23.1-2; Zaan 18.28-32)*

¹ Dɔ k'a mɛ dɔgta mɩηηa m bɩ, wosocɛmannɩbɔnno jɩtanno wɔɔ kan tara bɩ gɔɔɔgusɩnno kɩ lɛ sa k'a Yeezɩ ka zɛ ma.

² N n a sur, ηnɩ ta m, ηn'aa ka Rɔm lɛɛzaa Pɩlatɩ b'ɔ.

*Zidas Iskariyotı kə gʊaa bı gare
(Zibəəzanno Ci 1.18-19)*

³ Zidas Yeezuu nyasə an a ka, bı, k'a b'a yı ηnı Yeezuu dədə yar k'a zε gər bı, a kərkor da, an a bə an a wanzurfu busooyaa bukərku rə wəə ka wosocemannıbənno jıtanno wəə ʊ kan gʊəəgusınno wəə kı ʊ.

⁴ A n a hı η nı, a ʊ: «Gʊaa k'a n həsı ba naa kʊ məə ka ηn'a zε naa, mimbənyaa məə ba.» Bı brəə a nyı bə nʊ, η ʊ: «Kara ı pakra ba wəə ma? İbı mim m!»

⁵ A n aa busoo bı lo Wosocε b'ʊ, an a hʊr, an ta an aa bar da a ma.

⁶ Wosocemannıbənno wəə n busoo bı gʊr, ηn'a hı, η ʊ: «Wəə lεrə wəə nə ʊ, a n a ga m, kʊ wəə n busoo naa do zar Wosocε bı busoo ra y, bala, gərzεrε busoo m.»

⁷ N nı kʊ ma, ηnı busoo bı sa ηnı mərdor həsıra si m, k'an yı saanəə gəənoyaa.

⁸ Bı y'a ka, n n həsıra bı do tə ka, n ʊ: «Ma sıra,» an ta, an her dəmım ku.

⁹⁻¹⁰ A m naa, wosolesinnısorazaa Zeremii meerbaa k'a ba bı n kʊ yı: «N wanzurfu bukərku bı sa, ηnı mərdor bı həsıra bı si m, amba Zuuba a hı məə m bı m. Gʊaa kʊ İsrayel nyıno kʊ ma, ηn'a ter ba bı busoo m.»

*Pılatı ı Yeezuu larm
(Markı 15.2-5; Likki 23.3-5; Zaan 18.33-38)*

¹¹ Bı, Yeezuu yaa jum lεzəə Pılatı lεε. Bı n a lar, a ʊ: «Zıfərə cır n'ıbı m gε?» Yeezuu n a nyı bə ʊ, a ʊ: «İbı hı ı zim.»

12 Bɪ, wosocemannɪbənno jɪtanno wɔɔ kan gɔɔɔgusɪnno wɔɔ kɪ ɪ mim kam Yeezuu ra, b'a n hɔsɪ nyɪ bɔ ɔ y.

13 Pɪlatɪ n a hɪ m, a ɔ: «ɪbɪ bɪr minno kɔ η nɪ η kare ɪ ra bɪ mam na?»

14 Bɪ, Yeezuu n deem taan... nyɪ bɔ ɔ y, naa do a ka cir bɪ n zɛ kədə.

(Markɪ 15.6-15; Likki 23.13-25; Zaan 18.39-19.16)

15 Pakkɪ cɪbsa biyəə ma, lɛzɛaa Pɪlatɪ bɪ tɪr lɔ kɔ zamaa bɪ lɛ n taa bɪ bɔ, an a ka η ɔ.

16 A n bɔkare lɔ deem ɪ nyɪnta b'ɔ, lɔ wɪsɪ, a tɔ m Barabas.

17 Pɪlatɪ n laaka da gɔaa cir k'a so kɔ ma b'ɔ bɪ han, a ɔ: «Nka awɔɔ lɛ n taa kɔ mɔɔ n wɔ saa ma, Barabas gɛɛ, Yeezuu kɔ n n'a birm Krista bɪ nɪ?»

18 Bala, Pɪlatɪ a dɔ mɪŋŋa a ɔ Yeezuu nyasɔ η y'a ɔ ηn'a ka a ɔ jumbaa minto.

19 Pɪlatɪ k'a nɪ nyɪntam dɔdɔkare bɪnce ɔ bɪ, a laare nyɔɔ da ma, kɔ n n a hɪ m, n ɔ: «ɪ bɪ gasɔ gɔaa tɪrga naa do mim ɔ y. Bala, gunuu ɔ bɪ, mɔɔ fir yɪ nɪnnare nɔ ɔ a minto.»

20 Wosocemannɪbənno jɪtanno wɔɔ kan gɔɔɔgusɪnno wɔɔ k'ɪ gɔaa cir bɪ nyɔnnyɔɔm, kɔ η nɪ Barabas bɔrɛ yɛ, kɔ η nɪ Yeezuu gare yɛ.

21 Lɛzɛaa Pɪlatɪ bɪ n a ya, an η lar, a ɔ: «ɪ gɔaa hɪya bɪ barla bɪ, kara awɔɔ lɛ n taa kɔ m bɔ m a ka a ɔ?» N n a hɪ, η ɔ: «Barabas.»

22 Pɪlatɪ n laaka da η han, a ɔ: «Bɪ bɔ mɔɔ n'a bam Yeezuu kɔ n n'a birm Krista bɪ nɪ?» N haay n a nyɪ bɔ ɔ, η ɔ: «A wɔ gɔdarkɔra ma!»

23 Pɪlatɪ n laaka da, a ɔ: «Mimbonyaa kara a

a ba?» N n zee da kan paŋŋa kɪ, η ɔ: «A wɔ godarkora ma!»

²⁴ Pɪlatɪ k'a n'a yɪɛ, a ɔ, awɔɔ b'a dam mim bɪ bankarɛ ma bɪ, bɪ zamaa bɪ y'a ηɔam k'a lɛɛ zɛ kɔ ma bɪ, a hi kusi, an a wɔ hir m zamaa bɪ lɛɛ, an a hɪ, a ɔ: «Mɔɔ ba gɔaa naa do zɛɛ barla y, awɔɔ mim m!»

²⁵ Zamaa bɪ haay n a nyɪ bɔ ɔ: «K'a zɛɛ mim n wɔɔ yɪ, kan ɔ nyɪnɔ kɪ.»

²⁶ A m naa do, Pɪlatɪ n Barabas bɔ, an a ka ηnɪ Yeezuu zɛ madɪr m, an a ka kɔ n n a wɔ godarkora ma.

Sɔrdaarɔ ɪ yaa wɔm Yeezuu ma

(Markɪ 15.16-20; Zaan 19.2-3)

²⁷ Pɪlatɪ sɔrdaarɔ wɔɔ η ta Yeezuu m lɛɛzaa bɪ har ɔ b'ɔ, sɔrdaarɔ wɔɔ haay n a so kɔ ma ηnɪ bɪr Yeezuu ma,

²⁸ ηn'a huuro bɔ ma, ηnɪ zaba piinɔ du ma,

²⁹ ηnɪ laa waa ηn'a ku a mim ma, η ɔ, cinno firgɔ m, ηnɪ bɛnkɔ da a bɪsɪ wɔ ɔ, ηnɪ kukurɔ zɛ a taa ηn'ɪ yaa wɔm ma, ηn'a hirɛ, η ɔ: «Wɔɔ ɪ yaa dare ɪbɪ m zɪfɔrɔ cir!»

³⁰ N n'ɪ lihi dɪndam ma, ηn'ɪ bɛnkɔ bɪ sarɛ ηn'a zɛm nɪ a mim ma.

³¹ Kɔ η yaa wɔ ma ηn'a nya bɪ, η zaba bɪ bɔ ma, ηn'a huuro wɔɔ du ma, ηn'a hɔr m k'a yaa wɔ godarkora ma.

N Yeezuu wɔ godarkora ma

(Markɪ 15.21-32; Likki 23.26-43; Zaan 19.17-27)

³² Bɔ kɔ η y'a ɔ kɔ b'ɔ bɪ, η Sirennɪ gɔaa kɔ n n'a birm Sɪmɔɔn bɪ zɛ ɔ, sɔrdaarɔ wɔɔ n paŋŋa ba ma, an Yeezuu godarkora bɪ busu.

33 N̄ n lee ku lɛɛ kʊ η n'a birm Golgotaa b'ʊ, a jɪ ʊ k'a hɪ a ʊ, <Minkorgo bɪncɛ.>

34 N̄ n dɪven war kʊ ma kan hɔ hɛɛnr kɪ, ηn'a ka ʊ, k'an a mi. K'a da a lɛ ma bɪ, a n a ηʊa an a mi y.

35 N̄ n a wɔ godarkora ma, ηnɪ pɔɛɛga da a huuro wɔɔ ma ηnɪ η jir.

36 N̄ n a gaa, ηnɪ nyɪnta b'ʊ, ηn'ɪ dɔm ma.

37 N̄ n Yeezuu zɛ bɪ jɪ gʊrsɪra ba warga ma, Yeezuu mim la godarkora bɪ ma, η ʊ: <Yeezuu m naa, zɪfɔrɔ cir m.>

38 N̄ konno wɔ hɪya godarkora ma Yeezuu jɪr ʊ, deem a bɪsɪ, deem a jɪsa.

39 Gʊɔɔ kʊ η nɪ cenim b'ʊ rɔ wɔɔ n'a mim zukɔ zɛɛ, ηn'a sonsɔ wɔɛ.

40 N̄ n'a hɪm Yeezuu m, η ʊ: «Ibɪ k'ɪ n'ɪ dam ma, ɪ Wosoɛ bɪ wurgɔ, ɪ ya, ɪ dɔ dɔmɪm kaakʊ nɔ ʊ bɪ, ɪ bʊmbɔ ɪ zim kʊ Woso Nyɪ n'ɪbɪ m, k'ɪ zer godarkora bɪ ma!»

41 Wosocɛmannɪbɛnno jɪtanno wɔɔ kan woso-cikarɪnsaambɔɔ wɔɔ kɪ, gʊɔɔgusɪnno wɔɔ kɪ ɪ yaa wɔm ma sɔ, ηn'a hɪɛ, η ʊ:

42 «A gʊɔɔ vantɔɔ bʊmbɔ, b'a b'a dam ma, an a mɪηηa bʊmbɔ y. Kʊ Israyɛl cir nɪ, k'an zer godarkora bɪ ra kɛɛɛ, k'ʊ sɪra ka ʊ.

43 A sɪra ka Woso ʊ, an a hɪ a ʊ, Woso Nyɪ n'a mɪ, kɛɛɛ bɪ, kʊ Woso y'a ηʊaɛ, k'a n a yɔ wa.»

44 Konno kʊ η yɪ η wɔ godarkora ma a jɪr ʊ rɔ wɔɔ y'a sonsɔ wɔm sɔ.

Yeezuu zɛ

(Markɪ 15.33-41; Likki 23.44-49; Zaan 19.28-30)

45 Sinsebir k'a da bi, monsigə guta ze tara bure
 u, an ta an wakatu kaaku ku yirbæere m.

46 Yirbæe wakatu kaaku zeezi bi, Yeezuu zee
 guta da, a u: «Eloyii, Eloyii, lama sabaktaani?»
 A le taa k'a hi, a u: «Moo Woso, moo Woso, bo
 m, i i bo moo u?»

47 Goo gosuuno ku η nyunta b'u ro woo naa
 ma, ηn'a hure, η u: «A i *Elii birm!»

48 η gaa deem n bra si, an aa ho mafu-mafuda
 sa, an a nyoo ho heenr ma an a da benke ma, an
 a ka Yeezuu u k'an a mi.

49 Bi, a muno woo y'a hure, η u: «Jim cuna, k'u
 digga a Elii zem b'a bombu ge?»

50 Yeezuu n a ya, an zee guta da, an ga.

51 Læem bi, Wosoe bi pæera bi n ze kumbir, an
 a sa mim u an b'a ze tara ma. Tara n nyinje, ciro
 n wunwu,

52 gænoyaaro n a gungu. Wosogoo ku η gunga
 ro woo gosuuno n a mim bombu u guta.

53 η n bo yaaro woo u, Yeezuu k'a b'a mim bo
 u bi hinni u, ηni gasu Zerizalem u, ku miηja b'u,
 goo guta ni η yi.

54 Surdaa zoro cir, kan surdaaro ku η ni dom
 Yeezuu ma ro woo tara bi nyinjeore yi, kan ho k'a
 nyunta an ba haay bi ki, η da n bo u guta, ηn'a
 hi, η u: «Sira m, Woso Nyi m paan...»

55 Lanno nyunta b'u guta, ηn'a to laatu ηn'i
 digam, zu η y'a u Yeezuu je u Galilee u tee...,
 ηn'a dam han.

56 Magdalaa Maarii nyunta η barla, kan Maarii,
 Zaku kan Zozef ki da bi, kan Zebedee nyuno da
 ki.

Yeezuu birle
(*Marki 15.42-47; Likki 23.50-56; Zaan 19.38-42*)

⁵⁷ Woso le k'a b'a zo bi, Arimatee ku g'aa arzakazaa deem k'a to m Zozef bor, Yeezuu karindanyu deem m so.

⁵⁸ A n ta Pilatu zi, an aa Yeezuu gar bi ye han. Pilatu n le ka, n n a ka u.

⁵⁹ A n gar bi sa, an peera feoda burgu ma,

⁶⁰ an a da a miyna yaa daa k'a ho ci u b'u, an jaa g'ota gergu an a ta re, an a hor.

⁶¹ Magdala ku Maarii kan Maarii vanta bi k'u nyintam b'u, n'a meer nya yaa bi re.

N yu dom yaa bi ma

⁶² *Sabaa bankare hinni k'a cem do n me bi, wosocemannubonno jutanno woo kan farizeenro woo ki zu ku u nni ta Pilatu zi.

⁶³ N n a hi, n u: «Woo lezaa, n'jaarzaa naa do k'a nyinta an a hi, a u: Domum kaaku hinni u, moo yu m mum bon u bi, a to u woo no u.

⁶⁴ Le ka ku n n do yaa bi ma, k'an ta an domum kaaku bi ku, k'a karindanyuro woo b'a da ma, nni bor, n'a gar bi kona, n'a hi zamaa bi m, n u: A a mum bo u g'eno bire u y. Ku m bee m, n'jaar naa do le dam leekare ho bi m.»

⁶⁵ Pilatu n a hi n u, a u: «Awoo u sordaro m, k'a ta a ka nni do yaa bi ma amba awoo a da ma bi m.»

⁶⁶ N n a hor, nni ta, n'aa jaa k'a ta yaa bi le bi kosi, nni guoo da a doma u.

28

*Yeezuu mimbóore**(Marki 16.1-10; Likki 24.1-12; Zaan 20.1-10)*

¹ Sabaa hinni bi k'a cem bi, hatu hinni u wutigota m bi, Magdalaa Maarii kan Maarii deem bi ki bor, hni bi diga yaa bi ma.

² Tara n nyinhe leem, Zuuba maleeka n a to brama an zer, an bi jaa bi gergu an a gu yaa bi re, an nyunta ra.

³ A me n bo ku u kan brama nyaki ki, a huu bi fu am lajaa ho bi m.

⁴ Sordaro woo da n bo u, n me ni hinkam, hn'a ba i u, ginga n y'a u.

⁵ Bi, maleeka bi meer ba kan lanno woo ki, a u: «A da bi bo u y. Moo do moo u Yeezuu ku n y'a wo godarkora ma bi awoo n'a kam ma.

⁶ A ba naa u do y, a a mum bo u amba a lee ka an a hi bi m, k'a bor a diga lee k'a ni wotan u hoo bi ma.

⁷ Bi, k'a ta zoo a yaa hi a karindanyino woo m, a u: A a mum bo u, bi, a i leekare awoo lee Galilee u, lee bi do awoo naa yi u, naa do moo ku m a hi awoo m.»

⁸ Lanno woo a hor yaa bi ra zoo-zoo, kan daboo ki heernyoo guta ki, hn'a si, k'a yaa mim bi hi karindanyino woo m.

⁹ Bi, Yeezuu bor an n ze u, an a hi n ni, a u: «Moo i yaa dare awoo m.» Lanno woo n a zo ma hn'a ganno nyunyasu, hni kukure ze a taa.

¹⁰ Yeezuu n a hi n ni, a u: «A da bi bo u y. K'a ta a yaa hi moo danyino woo m, hni ta Galilee u, n moo yim b'u.»

¹¹ Kə ηn'i tam bi, sərdaarə gəsınno bər kono ɔ b'ɔ, ηnı bi hə k'a ba haay bi sa, ηn'a dında wosocemannıbənno jıtanno wəɔ m.

¹² Brəɔ n a so kə ma, kan gıɔɔgusınno wəɔ kı, ηnı kə ma, ηnı busoo ka sərdaarə wəɔ ɔ gıta.

¹³ N nı lə ka η ɔ, η ɔ: «K'a hı a ɔ, a karındanyıno ı bər gunuu ɔ, ηnı b'a gər bi kına, bi ma bi, wəɔ hinceem ba.

¹⁴ Bı, kə ləzəa b'a ma, wəɔ y'a dındare dım, mim b'a nərə awəɔ ma y.»

¹⁵ Sərdaarə wəɔ n busoo bi si, ηnı hə kə η y'a dında η nı bi ba, mim naa do n bə ləe haay ɔ zıfərə wəɔ bire ɔ, an ta an lee ku her dımım ɔ.

Yeezuu hınkarə

(Markı 16.14-18; Likki 24.36-49; Zaan 20.19-23; Zibəəzannə Ci 1.6-8)

¹⁶ Karındanyıno buereedeem nə wəɔ n a hır, ηnı ta Galilee ɔ, ci kə Yeezuu a hı η nı a ɔ, ηnı ta ra bi burə ɔ.

¹⁷ Kə η yaa yı bi, ηnı kukurə zε, bi gəsınno sınsım ka.

¹⁸ Yeezuu n a zə η ma, an a hı η nı, a ɔ: «N paŋŋa do haay ka məɔ ɔ, brama kan tara kı burə ɔ.

¹⁹ Bı, k'a ta dorə haay zi, a yaa gıɔɔ wəɔ ba məɔ karındanyıno, a batem ka η ɔ, Zı kan Nyı kı Sent-Əspri kı tə ma.

²⁰ A hə kə məɔ dında awəɔ m haay bi dında η nı, kə η nı zu ɔ. Bı məɔ ba n bır kan awəɔ kı dımım haay nə ɔ, k'an ta an durnya nyərə ku.»

Bissa

Bisa: Wosoci Gaaastababaa Daa New Testament

copyright © 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bissa

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Apr 2025 from source
files dated 26 Apr 2025

b9a8abe9-82bd-5507-a45a-13023081ebc2